

Adakozzunk a repülő-alapra!

Ára 24 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-80, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDÚFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGESZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉL-
ÉVRE 18 PENGŐ, HAVONIA 3 P.

KER. POLITIKAI NAPILAP

(TRIANON 19.) 1938 OKTÓBER 16., VASÁRNAP

Vezérigazgató:
Vitéz Bessenyei Lajos dr.

XLII. ÉVFOLYAM 234. SZÁM

Beköszöntő

A mai napon átvettem a „Debreczeni Ujság—Hajdúföld” c. lap vezérigazgatói tisztségét. Nem resem magamnak ezt az állást, barátaim kértek fel rá és én kellő megfontolás után elfogadtam. Vállalkozásomban nincs semmi önzés, semmi hiúság, semmi üzleti érdek. Tisztán és kizárólag a köznek kívánok szolgálni. Munkámért és fáradozásomért egyénileg nem várok és igénylek semmi különösebbet, jutalmamat megtalálom azon esetben, ha kifizető célnak sikerülne minél jobban megközelítenem. Elhatározásomat, hogy a vezérigazgatóságot vállalom, két ok nyomtatékosan befolyásolta.

Az egyik ama tény, hogy ehhez a laphoz — a „Hajdúföldet” érttem — kezdettől fogva állandó kapcsolat fűz. Ezek a szálak különbözők voltak a haladó idő folyamán, de soha el nem szakadtak, csak egyszer-mászor meglazultak, megvékonyodtak. Már a hősesége ringásánál ott állottam. Mikor 1919 áprilisában a román csapatok városunkba bevonultak és az összes helyi újságok megszűntek, másnap már 7-en ott tanácskoztunk néhaivaló dr. Szilágyi Imre lakásán, hogy egy új keresztény nemzeti irányítást meg kellene indítani és evégből a szükséges tennivalókat meg kell csinálnunk. A lap körülbelül 2 hónap múlva meg is jelent s azóta teljesíti is a maga feladatát mind máig, én pedig hol ilyen, hol olyan minőségben, de mindig ott állottam mellette. Most egészen szoros lesz ismét ez a viszony közöttünk.

A másik ok az, hogy eddigi közéleti működésem, ami összesen 37 esztendő, mindig a köznevelői pályán folyt le. Tanítottam és neveltem különböző szolgálati beosztásban. Viszont erős meggyőződés az, hogy a sajtó is tanít és nevel, rendkívül fontos pedagógiai tényező. Úgyhogy én akkor, amikor itt a lap helyiségeiben magam is egy íróasztalt máttól fogva elfoglaltok, tulajdonképpen nem csinálom mást, mint tovább viszem, tovább csinálom a köznevelési munkát. Nem tanári katedráról, nem tanteremben, nem az iskola falai között, de lényegileg mégis csak pedagógus maradok.

Programot nem adok; úgy vélem, ez felesleges is. Először is a lap megalapításától kezdve mind máig egy fő eszményért

A négyhatalmi értekezlet sürgős összehívását követeljük

Lengyelország is részt akar venni az összehívandó négyhatalmi értekezleten -- Darányi Kálmán és gróf Csáky István hazaérkezett

Imrédy Béla miniszterelnök a Kormányzónál

Hitler és Mussolini telefonbeszélgetése a magyar problémáról

A rémület napjai a cseh terror alatt sinylődő Ruzsinszkóban

Németország, Lengyelország és Olaszország a magyar álláspont mellett

Budapest, október 15. Darányi Kálmán ny. miniszterelnök, a magyar kormány megbízásából péntek reggel repülőgépen Münchenbe utazott, ahol

Hitler birodalmi vezér és kancellár több mint két óráig kihallgatáson fogadta.

Darányi Kálmán a csehszlovákiai kérdés magyar vonatkozásairól tájékoztatta a német államfőt és tárgyalásokat folytatott Ribbentrop német birodalmi külügyminiszterrel. Darányi Kálmán Budapestre történt visszatérése után szombath délelőtt azonnal felkereste hivatalában vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt és beszámolt müncheni tanácskozásáról.

Imrédy Béla miniszterelnök és Darányi Kálmán ma délután egy órákor kihallgatáson jelentek meg vitéz Horthy Miklós kormányzónál.

A kihallgatás háromnegyed óra hosszat tartott. Délután háromnegyed órákor megérkezett Rómából a budaörsi repülőtérre Csáky István gróf, aki Rómában Mussolini miniszterelnökkel és Ciano gróf

külügyminiszterrel folytatott megbeszélést. Csáky István gróf útját külön repülőgépen tette meg. A repülőtéren Da Vinci budapesti olasz követ fogadta. Az olasz követ és Csáky István gróf, a külügyminiszter kabinetfőnöke együtt a külügyminisztériumba mentek s hosszabb tanácskozást folytattak. Da Vinci távozása után Csáky István gróf jelentést tett Kánya Kálmán külügyminiszternek megbeszéléseiről, majd együtt a miniszterelnökségre mentek. Imrédy Béla miniszterelnökhöz. Később hat óra tájban

A Berlin-régi mai tengely diadala

Budapest, október 15. Az egész magyar közvélemény egyetért abban, hogy Darányi Kálmán ny. miniszterelnök müncheni és Csáky István gróf római utazása célravezető és helyes diplomáciai folytatása volt annak a sokoldalú, körültekintő és erélyes munkának, melyet a magyar kormány az utóbbi időben a csehszlovákiai magyar nemzetiség kérdésének megoldása irányában végzett.

Darányi Kálmán is megérkezett a miniszterelnökségre s mostmár négyesben folyt a tanácskozás.

Félhétkor Imrédy Béla miniszterelnök a Kormányzónál jelent meg kihallgatáson.

A kihallgatás több, mint fél óráig tartott és a miniszterelnök hét óra után érkezett vissza a miniszterelnöki palotába. Visszaérkezése után Imrédy Béla miniszterelnök Erdmannsdorf Ottó budapesti német követ látogatását fogadta. Utána Teleki Pál gróf kultuszminiszter jelent meg a miniszterelnöknél.

A müncheni és római megbeszélések ismét bizonyosságát szolgáltatottak annak, hogy e két nagy állam feje teljes megértéssel támogatja a magyar követeléseket

és amikor Mussolini és Hitler, valamint külügyminiszterek behatóan foglalkoznak a magyar ügyvel, ezzel az érdeklődésükkel újabb tanúbizonyosságát adják annak a szilárd és megbízható barátságának,

dolgozott: a keresztény nemzeti ideálért. Ennek ezután is meg kell maradnia, még pedig fokozottabb mértékben, mint ahogyan az eddig történt. A magyar nemzet sorsdöntő korszakot él át, s ha valamikor szükséges volt, úgy most bizonyára az a magyar faj érdekeinek, igényeinek, jogosultságának százszázalékos kivívása, megteremtése, biztosítása. Másodszor azért is felesleges a prog-

rammadás, mert közéleti működésem irányítójá eddig mindig ugyanezen eszmény volt és ezen a meggyőződésen a legkisebb változtatást sem engedek, sem magamnak, sem másnak, ezután sem. Nem fogom keresni a harcot, de viszont, ha kell, nem is térek ki előle; mindig a tárgyilagos és sohasem a személyi igazság határai között kívánok maradni.

hiszen az egyént csak parányi, elenyésző csekélységnek itélem a faj egészéhez viszonyítva: az egyén mulandó és romlandó, a faj a maradandó és állandó. Ezért a maradandó és állandó magyar fajért dolgozni, fáradni, küzdeni új tisztemben is legfőbb és jőformán egyetlen célkitűzésem.

Ezek után Isten nevében megkezdem munkámat!

vitéz Bessenyei Lajos dr.

Spórolni is tud!

és mégis elegáns lesz, ha
szőrmebundáit és prémezéseit
ILYÉS SZÜCSNEL vásárolja. A legkényesebb
igényeit is kielégíti!

Plac-utca 42. szám, **u d v a r b a n.**

amellyel Magyarország minden ügyét kezelik. Ez a két nagyhatalom volt az, amely a jogaink érvényesülésére vezető utat megnyitotta s a csehszlovákiai magyarság kérdésével kapcsolatban tanúsított magatartásuk

újabb kötelekkel fűz bennünket ahhoz az egyedül helyes tengelypolitikához, amelyet a magyar kormány az egész magyarság érzelmeinek is megfelelően követ.

A magyar jegyzék

A két nagyhatalom részéről is erőteljes diplomáciai tevékenység indult meg, hogy

a magyar-csehszlovák probléma a legrövidebb időn belül megoldásra jusson.

Ennek a tevékenységnek egyik előindítója volt az a terjedelmes jegyzék, amelyet a magyar kormány nevében a magyar külügyminiszter megküldött a müncheni egyezmény aláíró nagyhatalomoknak s Lengyelországnak.

Ebben a jegyzékben a magyar kormány ismerteti a komáromi tárgyalások lefolyását, a tárgyalások megszakadásának okait és rámutat az elintézés egyedül célravezető módjára s annak rendkívül sürgősségére.

Ezt a megoldást sürgőssé teszi elsősorban a Felvidéken élő magyarok szorongatott helyzete és az a végzetes, kirobbanás előtt álló izgalom, amely a cseh polgári és főként katonai hatóságok erő-

szakoskodásai miatt az egész felvidéki magyar lakosságot eltölti.

A magyar nemzet bízik a kérdés békés megoldásában, de szembenéz minden lehetőséggel és

ha a békés tárgyalások nem sikerülnek, akkor el vagyunk készülve minden eshetőségre.

A magyar kormány el van tökéltve arra, hogy ezt a kérdést lezárja s minden eszköz igénybevételével igazságos megoldáshoz juttatja. — Ugyanez az elszántság nyilatkozik meg az egész magyar nemzet minden rétegében.

A magyar nemzet lelkesedéssel fogadta a behívási rendeletet

s örömmel tesz eleget ennek a rendelkezésnek. A világ közvéleménye is kedvezően fogadta az újabb katonai intézkedéseket, mert minden tárgyilagos szemlélőnek el kell ismernie, hogy a csehek ismert kihívásai után a magyarság nem is cselekedhetett másként.

Olaszország magáévá tette Magyarországot felfogását

Páris, október 15. (MTI.) A Journal római értesítése szerint a négyhatalmi értekezlet összehívása tekintetében Mussolini amellelt döntött, hogy Olaszország a jövő hét elejére Velencébe vagy Brioniba fogja összehívni a négy nagyhatalom külügyminisztereit. Ugy látzik, hogy

Lengyelország szintén kérte a külügyminiszteri értekezleten való részvételét.

Lehetséges, hogy Lengyel részről az értekezletre megfigyelőt küldjenek. A magyar követelések tárgyában Budapest és Róma között meg-egyezős jött létre:

Olaszország magáévá tette Magyarországot felfogását.

Legalább is olasz illetékes körökben nyíltan ezt hangoztatják.

A Matin római értesítése szerint

A felvidéki magyarság vezére törhetetlenül bizik az igazság győzelmében

Oroszvár, október 15. Esterházy János gróf, a felvidéki egyesült magyarpárt ügyvezető elnöke a következő nyilatkozatot tette:

— Most, hogy a komáromi tárgyalások megszakadtak, helyénvalónak találom tájékoztatni a szlovákiai magyarságot, de elsősorban a csonkamagyarországi közvéleményt is arról, hogy ebben a változott helyzetben mi a magyarpárt vezetőségének és a Magyar Nemzeti Tanácsnak álláspontja.

— A szlovákiai magyarság, mely húsz év óta várja a felszabadulás pillanatát, az ajánlatokkal szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy vagy van joga a magyar kormánynak a müncheni egyezmény

a négy nagyhatalom értekezletének tervét elejéttek. Nyilvánvaló, — írja a lap római tudósítója — hogy

Hitler Mussolinival folytatott megbeszélése után és a Darányi által kifejezésre juttatott óhajtatásnak megfelelően nyomást gyakorolt a csehszlovák külügyminiszterre.

Ugy látszik tehát, hogy a komáromi tárgyalások ismét meg fognak indulni. Ha ez az utolsó békítési kísérlet nem járna eredménnyel, akkor Magyarország ismét felvetné a négyhatalmi értekezlet tervét.

A Figaro berlini jelentése szerint Hitler jelenleg közvetítő szerepet játszik. A tegnapi nap folyamán egyfelől Hitler és Mussolini, másfelől Darányi és Mussolini között telefonbeszélgetések folytak le.

alapján követelni azokat a területeket, amelyek az önrendelkezés és etnográfiai elv szerint megilletik, vagy nem.

Ha igen, akkor ezt a csehszlovák delegációnak el kell fogadni s a területeket át kell adnia. Ha nem, akkor a csehszlovák kormánynak joga van a négyhatalmi konferenciához fordulni.

— A felvidéki magyarság ezzel kapcsolatban a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy őt alkú tárggyá tegyék és hogy újra megismétlődjék az, hogy a magyarokat, mint sakkfigurákat tologatják ide, vagy oda. Prágának és még kevésbé a prágai kormány által megbízott delegációnak

nincs semmi joga arra, hogy önző érdekekből több százezer magyart akarata ellenére visszatartson

oly határok között, amelyek között mi sohasem akartunk élni, a jövőben sem akarunk megmaradni.

— A felvidéki magyarság meg- edződött a húsz éves szenvedés folyamán.

Nem riadunk vissza a harcoktól és rendületlenül hiszünk a jövőben!

Kibocsáthatnak rendeleteket, melyek eltöltik nemzeti színeink viselését és a magyar zászló használatát, támadhat ránk rendőri karhatalom, katonaság, rohanhatnak a védtelen magyar asszonyokra és gyermekekre.

mi ezt a harcot álljuk, mert tudjuk, hogy az igazság a mi oldalunkon van.

A trianoni határokat a müncheni egyezmények után még kevésbé lehet szuronyokkal s gumibotokkal fenntartani. A müncheni egyezmény alapján történt döntés ránk nézve csak kedvező lehet. Ez a mi szent meggyőződésünk.

— Bizalommal várjuk és sürgősen kérjük a négyhatalmi konferencia igazságos döntését, amely mást nem jelenthet, mint a mi felszabadulásunkat. Ezt kérjük a külföldtől.

A felvidéki magyar lakossághoz azzal a kérelemmel fordulunk, hogy ne csüggedjen, mert az igazság, a győzelem már nem késhet.

— Csonkamagyarországi testvéreinktől pedig kérjük és el is várjuk, hogy a mai súlyos időkben teljesen egységes magatartást tanu-

Magyarországnak nincsenek imperialisztikus céljai

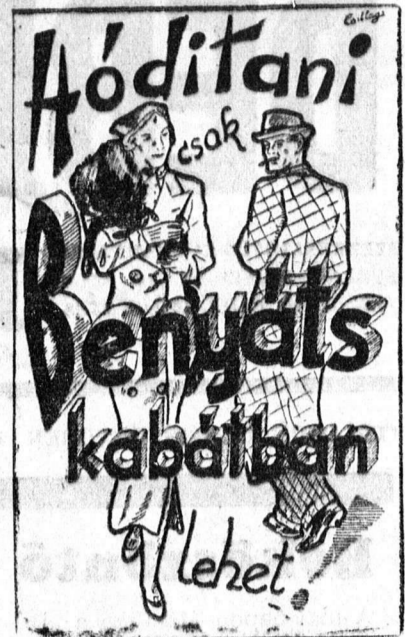
Berlin, október 15. A Völkischer Beobachter valaményi kiadása a berlini, müncheni, a bécsi és az északnémeti kiadás vasárnapi számában közli Sztolyay Döme berlini magyar követ nyilatkozatát a magyar álláspontról a csehszlovák kérdésben.

A magyar követ ebben a nyilatkozatában a következőket fej- tette ki:

— Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a magyar követelések — ellentétben némely más értelmű téves lapjelentésekkel — egyáltalában nem követnek imperialisztikus célokat, hanem

szigorúan a müncheni tandes-kozáson szem előtt tartott néprajzi alapokra támaszkodnak.

Ennek megfelelően követeli Magyar ország Csehszlovákia túlnyomóan magyarlakta perem területeinek haladéktalan visszaadását, még pe-

sítsanak, ne üljenek fel a kávéházakban kitermelt politikai hisztériáknak,

bízzanak a kormányban s annak politikai vonalvezetésében,

amelyben mi, felvidéki magyarok, százszázalékig megbizunk. Mutassa meg Csonkamagyarország magyar népe, hogy ezekben a sorsdöntő órákban egy emberként tud fellépni. Teljesítse amit kérünk: támogassa belső békével teljes bizalommal és férfias nyugalommal a magyar kormányt, hívós fővel, de meleg szívvel álljon mögéje.

díg az 1910. évi népszámlálás alapján. Kívánja még Magyarország, hogy minden nem cseh népcsoportnak, amelyet húsz évvel ezelőtt bekebeleztek ebbe a soknépű államba, adják meg a lehetőséget, hogy maga döntsön jövője sorsáról. Ebben a tekintetben elsősorban a népszavazást tekintik a szabad és meggyőző akaratnyilvánításnak, e népcsoportok jövő állami hovatartozásáról.

— Végül még egyszer hangsúlyozni kell, hogy a magyar kormány előtt amikor ezekkel a követelésekkel előállt,

nem lebegtek imperialisztikus célok.

Ellenkezőleg az a nézetünk, hogy Európa tartós békéjét csak olyan renddel lehet biztosítani, amely a népek szabad akaratnyilvánításából kristályosodott ki.

A berlini magyar követnek ezeket a kijelentéseit néhány nagyobb vidéki német lap is közli.

Ujabb kardcsörtetés

Budapest, október 15. (MTI.) A magyar rádió ma este a következőket mondotta be:

A cseh rádió, elsősorban a pozsonyi adó „A hadsereg szava” cím alatt már napok óta a legharciasabb buzdító propagandát fejté ki a cseh hadsereg felé. Legújabbban egy lépéssel tovább ment és most már kifejezetten a szlovákokat buzdítja harciasságra s azoknak kardját csörteti. A hadseregeknél szokatlan a rádió útján történő kardcsörtetés, bár ennek a magatartása, célja kettős:

Egyrészt buzdításul van szánva hazafelé, másrészt fenyegetésül Magyarország felé. Mindkét szándék célját fogja téveszteni. A magyar rádió a cseh rádió példáját nem követi, egyrészt, mert nem áll az ügy érdekében sem, amely mindenképpen megoldásra kerül, másrészt pedig azért sem, mert a magyar hadseregnek nincs szüksége arra,

hogy a rádió csörtesse helyette a kardját.

Pozsony, október 15. Simkó Gyula Szlovákia új tartományi elnöke pénteken a ruszin föld határán három kerületben kihirdette az osztrómállapotot. (Havas.)

VIGSZINHAZ

Ma 3-5-7-9 órákor,
holnap 5-7-9 órákor.
A leghatalmasabb világfilm!
A felejthetetlen színes
filmsoda:

Robin Hood kalandjai

ERROL FLYNN —
Olivia De Havilland
A magyar-cseh tárgyalások
Komáromban! Csapataink be-
vonulása Sátoraljaújhelybe és
Ipolyásra!

ARANY BIKA családi ebédje kihordásra P 1'50

Ruszinszkó élet-halál harca a cseh elnyomás ellen

Záhony, október 15. (MTI.) Az egész Felvidék lakossága még ezekben a napokban is a legutóbbi események hatása alatt áll. A lakosság egyre izgatottabb lelkiállapotáról számolnak be, többen a kettősbirokosok közül, akiknek egyszer-egyszer sikerült átjönni a határon.

A csehek a legpéldátlanabb kegyetlenkedéstől sem riadnak vissza.

Minden képzeletet felülmúl az a mód, ahogyan rátámadtak arra a ruszin felkelő csoportra, amely Munkács környékén csapatokba verődve igyekezett kárt tenni a cseheknek. Mint a határon túlról érkező menekültek elbeszélnek, a csehek egy ruszin munkást kötötték annak a tanknak ele-

jére, amellyel a felkelőket megtámadták.

A felkelők nem tudták megállapítani, hogy a tankhoz kötözött ember élő-e, vagy halott és kíméletből egy lövést sem adtak le rá, de a csetepaté során több cseh tisztet fogságba vetettek. Amióta a csehek rájöttek, hogy milyen nagyszámban hagyják el a cseh állampolgárságú ruszinok és magyarok lakóhelyüket,

még jobban megerősítették a határ őrizetét.

A sötétség beálltával szüntelenül hallatszanak puskalövések és hallatszik a gépfegyverek tüze, a golyószórók működése. Az éjszaka csendjét messzehangzó segélykiáltások verik fel.

Minden lakásban legyen: Rádió, villanylámpa, elem.

Ideai és régebbi rádiók
eladása, becserélése, javítása.
BOSCH kerékpárlámpafei P 5⁵⁰
KERÉKPÁROK, GUMMIK nagy választékban.

SOLTÉSZ KALVIN-TÉR 2.
Telefon: 12-59.

A rettegésben tartott Beregszász

Ungvár, Munkács, Beregszász és a beregi hegyek felett állandóan repülőgépek cirkálnak, alacsony magasságban,

a határtól távolabb dolgozó bé-
és mezeli munkások felett is,
akikben felkelőket sejtnek.

Három repülőgép péntek délután félötkor a Tarpától keletre lévő Darab-erdőnél átvetődött a magyar határon és hosszabb ideig keringett az erdőszél felett. Alkonyat után működésbe lépnek a fényszórók, amelyek péntek este bevilágították a magyar határterületet és sokszor végigszántották a Mező-Tarpától északkeletre lévő Gorond-tanyát. A határszéli lakosok megfigyelése szerint az éjszaka a határszéli Asztély megszállt területi községnél robbantottak.

Minden valószínűség szerint a
csehek röpitették levegőbe va-
lamelyik állásukat.

Beregszász teljes hadiállapotban áll. A lakosság retteg a csehektől. Az utcára alig mernek kimozdulni. A félelem tegnap óta remegéssé változott, mert

a város két magyar vezetőem-
berét elhurcolták és azóta sem-
mi hír sincs róluk.

Mint hogy Beregszászon kihírdették a statáriumot, attól tartanak, hogy már ki is végezték őket. A város felett repülőgépek keringenek. A város felé vezető főútvonalakat tankok tartják elzárva.

A lakosság rémületét minden
eszközzel fokozzák.

A határvidék katonai megerősítése tovább folyik. Már nemcsak gyalog-

ság érkezik, de több helyen a tűzér-
ség is beásta magát.

Napról-napra erősöd- nek a rutén felkelők

Záhonyba érkezett feltétlenül meg-
bízható értesülés szerint több cseh-
szlovákiai község magyar és ruszin
lakosságának sikerült fegyvert sze-
reznie és

hajtóvadászatot rendeznek az
öslakosságot üldöző és kínzó
cseh csendőrök, pénzügyőrök
és vármőrök ellen.

Ahol férfi lakosság is fegyverre tett
szert, sokan csatlakoznak a ruszin
felkelőkhez, akik elől több helység-
ből a csendőrség elmenekült. A fel-
kelőket legtöbbször a vidék minden
zugában ismerős emberek vezetik,
és még a repülőgépek sem tud-
ják felderíteni a mindenfelé
felbukkanó csoportokat.

Teljességgel lehetetlen számbelileg
felbecsülni a ruszin földön alakult
felkelőcsoportok számát.

Tűzharc zajlott le a csendőrököl-
nítványok s a csendőrök között
Ungvár és Munkács között, vala-
mint Munkács felett néhány köz-
ségben.

Több csendőrtiszt és csendőr
elesett.

Ungvárra, Munkácsra és Beregszászra igen sok tankot vezényel-
tek, hogy szükség esetén bárhová
irányíthatók legyenek.

Harcikocsik cirkálnak az or-
szágutakon is

és megkísérlik üldözni a csetepaték
után a hegyekben eltűnő felkelő-
ket, de üldözésük nem jár eredmé-
nnyel.

A lengyel sajtó a magyar kérdés mielőbbi megoldását sürgeti

Varsó, október 15. (MTI.) A len-
gyel sajtó rendkívüli érdeklődéssel
fogadja az utóbbi órák magyar ese-
ményeit.

A lengyel közvéleményben a
legjobb benyomást keltette az
az erélyes magyar lépés,
amely 5 újabb korosztály behívásá-
val felelt a cseh fenyegetésekre.

Mind politikai körökben, mind a
legszelesebb néprétegekben igen
nagy várakozással tekintenek az
események elé. Valósággal forrpon-
ton van a közhangulat, amely
teljesen helyesli Magyarország
állásfoglalását s a kérdés mi-
előbbi megoldását sürgeti.

Minden lap kivétel nélkül egész ol-
dalt átfogó címekekkel ad hírt az öt
magyar korosztály behívásáról s
ugyanakkor szenzációs beállításban
közli a ruszinszkói eseményeket,
amelyek általános felkelést és
forradalmi megmozdulást jelen-
tenek a cseh uralommal szem-
ben.

Ugyanilyen nagy érdeklődéssel

A Berlin és Róma közötti együtt- működés erősebb, mint valaha

Róma, október 15. (MTI.) Az olasz
főváros politikai és sajtókörében a

Könnjü
a bagolynak...

lát a sötétben is...

Nem így az ember — szemének
jó világításra van szüksége. Töké-
letes világításhoz viszont olcsón
jut, mióta itt az áramtakarékos új

találkozik
a magyar kormány képviselői-
nek müncheni és római útja.
Egymás mellé állítva a magyar sajtó-
fóiban megjelent számadatokat, me-
lyek a magyar követelésekre s a
cseh ajánlatra vonatkoznak, a la-
pok megállapítják, hogy a magyar
állásfoglalás teljesen érthető.

Belföldi és valódi angol SZÜVETEK

izléses választékban

Guarpe uri
divat-
nál

PIAC-U. 22.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

MA, VASÁRNAP d. u. 3, 5, 7, 9 órákor — HÉTFŐN d. u. 5, 7, 9 órákor
TOLNAY KLÁRA, PRAGER ANTAL, SZELECZKY
ZITA, BASTHY stb. főszereplésével

AZ AZUR EXPRESS

a szellemes magyar vigjáték.

GAZDAG KIEGÉSZÍTŐ MŰSOR ÉS PARAMOUNT VILÁGHÍRADÓ!

AZ APOLLOBAN

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9-kor
UTOLJÁRA

TARZAN BOSSZUJA

az őserdők hőseinek izgal-
mas kalandjai.

Kísérő filmek és világhíradó!

4

hogy a francia sajtó egyik részében még mindig nem akarják belátni, hogy a Berlin és Róma közötti együttműködés ma erősebb, mint valaha és azzal állítják magukat, hogy ebben az együttműködésben a cseh-magyar viszály miatt törés következhetik be.

A felszabadult Ipolyság ünnepe

Ipolyság, október 15. A 20 évi cseh rabságból felszabadult Ipolyság város főterén, október 16-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a felszabadító magyar csapatok és a város hazafias közönsége részére katolikus, utána pedig protestáns ünnepélyes hálaadó tábortestület-

A Popolo d'Italia tudósítója rámutat arra, hogy Prága újabb merényletet követett el a világbéke ellen, de Magyarország nem engedí magát megfélemlíteni. A legnagyobb rosszakarat kell ahhoz, hogy feltételezzék, hogy Németország eltért volna a müncheni értekezlet elveitől.

leteket tartanak. Szécsény, október 15. Törincs községben a templomra magyar zászlót tűztek ki. A csehek a községi bírót vallatták, hogy ki hozta a zászlót. Amikor a bíró nem adott erre a kérdésre felvilágosítást, letartóztatták és elvitték a községből.

Mikor ül össze a négyhatalmi értekezlet?

Róma, október 15. (Magyar Táv-irati Iroda.) A Popolo di Roma berlini jelentése szerint ottani körökben biztosra veszik, hogy Hitler vezér és kancellár támogatja a magyarok jogos követeléseit.

Ami a négyhatalmi értekezlet összehívását illeti, az olasz lapok nem közölnék eredeti értesítéseket, hanem a londoni és párisi lapjelen-

téseket veszik át. Túlnyomóan arra a következtetésre jutnak, hogy a négyhatalmi értekezlet a jövő héten Rómában, vagy más olasz városban tartanak meg. Más olasz lapok viszont azokat a jelentéseket közlik, amelyek szerint még egy utolsó kísérlet tennének a közvetlen tárgyalások felvételére.

Oktober végén választják meg Csehszlovákia elnökét

Prága, október 15. Stefani: Csehszlovákia új elnökét előreláthatólag a hó végén, vagy a jövő hó elején választják meg. Az új elnököt Szlovenskóval és Ruzinszkóval egyetértésben jelölik ki.

Varsó, október 15. Beck lengyel külügyminiszter péntek este fogadta Hóry András varsói magyar követet.

Varsó, október 15. (MTL.) Szem-

belek gróf, a külügyminiszter állandó helyettese szombat délután fogadta Hóry András varsói magyar követet.

Prága, október 15. Kvalkovszki külügyminiszter szombat délután öt órakor érkezett vissza Berlinből. Este 7 órakor minisztertanács ült össze, amelyen jelentést tett tárgyalásairól.

A francia sajtó barátságosan ír Magyarországról

Páris, október 15. (MTL.) A sajtó ma reggel nagy figyelmet szentel a magyar részről kifejtett diplomáciai tevékenységnek. A lapok beszámolnak Darányi Kálmán és gróf Csáky István küldetéseiről, egyben pedig hírül adják, hogy Magyarország újabb öt korosztályt mozgósított. Hozzáfűzik azonban, hogy ez a „félmozgósítás” csak óvintézkedésnek tekinthető. Párisban továbbra is bíznak benne, hogy az ügyet sikerül zöld asztal mellett rendezni és fegyveres összetűzésre nem kerül sor.

A sajtó továbbra is óvatosan fog-

lal állást a magyar-cseh ellentét érdemi részével szemben. A lapok ma reggel barátságosabb szellemben írnak Magyarországról és leplezetlenül beismerik, hogy az események igen kényes helyzet elé állították Franciaországot és a Quai d'Orsay nagy zavarban van.

Az Epoque hasábjain Keryllis megállapítja, hogy Franciaország rettentően veszélyes diplomáciai helyzetben van. Valóban nem tudjuk — írja — hogy Franciaország jelenleg milyen alapokon építhetné újjá kelet-európai szövetségi rendszerét.

A békési szlovák nyelvi magyarok nagy tüntetése a hazug cseh propaganda ellen

Békéscsaba, október 15. Szombaton délután Békéscsaba csaknem minden házára kitűzték a nemzeti színű lobogót. Eleven, pezsdülő élet indult és a környező falvakból kosákon, kerékpárokon ezrével özönlött a szlovák nyelvi magyarság a békéscsabai Vigadóban hirdett hazafias nagygyűlésre.

Felülmulhatatlan lelkesedéssel tüntetett a tömeg a gyűlés megkezdése előtt Csehszlovákia ellen.

A gyűlés este hét órakor kezdődött. Azoknak az ezreknek, akiket már nem tudott befogadni a Vigadó hangszórókon továbbították a szlovák nyelven elhangzott beszédeket. Merikó János volt kiszgaza-egyleti elnök és hadirokkant elnök tar-

tott elnöki megnyitót. Elsőnek Darida Károly evangélikus egyháztanító mondott beszédet.

— Nem panaszkodunk — mondotta, — mert nincs miért. Amennyire akarunk szlovákok lenni, annyira vagyunk is. Eppen ezért visszautasítjuk a cseh rádióknak azt a naiv vállalkozását, hogy bennünket „martíroknak” állítson a világ elé. Nem kérünk a cseh „védelemből!” (Védjék meg magukat — kiáltották közbe.) Tiltakozunk innen az ezeréves haza áldott földjéről, hogy belőlünk ilyen „almartírokat” fabrikáljon a cseh hazudás. (Tiltakozunk, le a csehekkel!) de mint ezen árva nép ideszármarzottai igenis, követeljük, hogy a szlovákság maga döntson hovatar-

V á g ó

férfi ruha
női kabát

minőségben, szabásban elsőrangú

Olcsó szabott árak. „Takarékossági” tag.

Széchenyi-
és Piac-u. **Sarok.**

tozása felett és ne egyéni érdekeket hajszoló politikusok alkudozzanak velük és felettük. (Ugy van, úgy van.) Nem kívánjuk a felvidéki szlovákoknak az 1918-as csalódásokat, hanem követeljük, adják meg nekik az önrendelkezési jogot. Ha majd a szlovákok saját józan eszükre hallgatva inkább a régi közös anya védőszárnyai alá jönnek, akkor majd személyesen meggyőződhetnek az alföldi szlovákok „szomorú” sorsáról. Ennél keservesebb sors sohase jusson nekik. Ezt tiszta szívünkkel kívánjuk.

Ezután a békéscsabai szlovák ifjuság egyik köztisztelőben álló vezetője, Janovszky János, a kiszgaza ifjak egyesületének elnöke beszélt.

A nagyhatású beszéd után a gyűlés egyhangú lelkesedéssel ha-

tározati javaslatot fogadott el, melyben

a magyarországi szlovákok tiltakoznak a csehek hazug propagandája ellen,

amely szerint a magyarországi szlovákok elnyomatás alatt élnek. Az anyaországban — állapítja meg a határozat — szabadon gyakorolják a szlovákok anyanyelvüket, vallásukat, vannak iskoláik, kulturintézményeik, önképzőkörök. Követelik, hogy a felvidéki szlovákok tiszta népszavazással szabadon dönthessenek sorsuk és államjogvartartozásuk felett. Ne dönthessenek egy-két pártvezér a szlovákok jövője felett.

E határozatot megküldik a magyar kormányoknak, az összes nyugati hatalmakhoz, valamint Tiso szlovák miniszterelnöknek.

Türhetetlen a cseh terror

Barabás, október 15. A Felvidékről érkezett két menekült elbeszél-

lése szerint az utóbbi napokban a csehek terrorja súlyosabbá vált. A hadimunkára rendelt munkásokat éjjel-nappal dolgoztatják. A határmenti területeken a szűretelést is elhalasztották.

Salgótarján, október 15. Ide érkezett hírek szerint Iglón nagy tüntetést rendeztek a szlovákok. Beverték a csehek és a zsidók lakásainak ablakait. Egy Salgótarjánba érkezett menekült katona elmondta, hogy a csehek által elreklvirált gabonát és lisztet tartalmazó vagonokat a szlovákok Zólyomban feltartóztatták. A losonci nagy malom lisztkészletét elszállították a csehek.

RUHA

teszi az embert,
keresse fel

Wernert

Werner úri-divat, kalap, fehérnemű és készruha üzlete
Ferenc József-ut 70.

Pozsonyban tilos a magyar nemzeti kokárda

A pozsonyi rendőrigazgatóság intézkedése értelmében a mozik, vendéglők és kávéházak, bárók sítz zárórája este 9 óra. Az utcákon, tereken csak fél 10 óráig szabad tartózkodni. Kivételek képeznek azok, akik orvoshoz, gyógyszerárba vagy

a vasúti állomásra mennek. A vasúti vendéglőkre a záróra nem vonatkozik. A rendelet értelmében a határzónában, tehát Pozsonyban is, a nemzeti kisebbséghez tartozóknak tilos a nemzeti kokárda és jelvény viselése.

Egyre tart a csapat összevonás a határmentén

Drégelypálánk, október 15. Az Ipolysági illetőségű magyar katonákat a csehszlovák hadvezetőség haza bocsátotta. Szombaton délelőtt jött át a határon az egyik csoport. Minthogy minden ruhájukat át kellett adni, egy részük kölcsönként ruhákban jött Ipolyságra.

A határ megerősítése és a csapatok összevonása a határ mellett szilént nélkül folyik. Nagyobb csoport magyar nemzeti-szerű katona lépte át a határt Drégelypálánknál altisztjük vezetésével és jelentkeztek katonai szolgálatra.

Budapest, október 15. A „Magyar a magyarért” mozgalom munkabizottságának elnöke, vitéz Imrédy Béláné, szombaton délután értekezletre hívta össze a női szervezetek vezetőit. A Főmértőségi Asszony személyes részvételével

tartott megbeszélésen Imrédy Béláné ismertette a mozgalom céljait és a gyűjtés megszervezésére vonatkozó tervezetet.

EGY MUNKÁST AGYONÜTÖTT, TIZET SÜLYOSAN MEGSEBESÍTETT EGY FALUSI TEMPLOM BEOMLOTT TETEJE

Nagyszébenből jelentik: Megdöbentő szerencsétlenség történt Nagytalmács községben. Már napok óta munkások dolgoznak a templom tetejének kijavításán. Szerdán, amikor több munkás is a tetőzeten tartózkodott, a tető beomlott a maga alá temette a munkásokat. Jon Vaslotu azonnal meghalt, tíz munkás súlyos sebesüléseket szenvedett. A nagyszébeni ügyészség elrendelte Schil építési vállalkozó, valamint Cernca mérnök letartóztatását.

Mindegyik darabon rajta a szabott ár
Ezért oly népszerű a

Meteor csillár

Egyedárusítás

Plac-u. 9.

A behívási rendelet

A honvédelmi miniszter szombaton a következő bevonulási hirdetményt ragasztatta ki az országban:

I.
A honvédségről szóló 1921. évi XLIX. t.-c. rendelkezés szerint a honvédség létszámának emelésére öt nemtényleges viszonybeli évfolyamot hívok be tényleges katonai szolgálatra.

II.
1. Folyó hó 17-én 8 óráig bevonulni kötelesek egyelőre az 1908. és 1911. évben született és a honvédség állományába tartozó még be nem vonult nemtényleges viszonybeli tisztek és legénységi al-

Ha a bevonulásra kötelezettek kivételesen semminemű katonai okmány nincs birtokában, forduljon a lakóhely szerint illetékes községi előjárósághoz (polgármesterhez, budapesti kerületi előjáróhoz), mely öt Igazolvánnyal köteles ellátni. Ez az Igazolvány szintén díjmentes utazásra jogosító katonai okmányt képez.

A behívott köteles katonai okmányát, illetőleg a községi előjáróságtól (polgármestertől, budapesti kerületi előjárótól) kapott Igazolványt az indulás előtt a vasúti- (hajó-) állomás személypénztáránál lehelyeztetetni és azt a vasúti (hajózási)

lományú egyének ahhoz a csapattehez, alakulathoz és intézethez, mely katonai Igazolványi lapjuk 1. és 4. oldalán a 14. rovatba be van vezetve.

2. A bevonulók lakóhelyüktől a bevonulás helyéig a legrövidebb és leggyorsabb bevonulást biztosító útirányban az ország összes vasutain és a magyar hajózási vállalatok gőzhajón a birtokukban lévő katonai okmányok (Igazolványi lap, Emléklap, Izszerelési vagy szabadságotólasi igazolvány) felmutatása mellett díjmentesen, menetjegy nélkül utaznak.

Figyelem!
BENYATS
női
GYAPJUSZÖVET... P. 2.50
NŐITÉLIKABÁT SZÖVET... 4.90
PONGYOLA-RUHA FLANEL 1.35
PONGYOLA-RUHA DUFTIN 2.20
PONGYOLA-RUHAMATKAZE 1.80
KELENGYECHEFFON... 78 fill.
KELENGYE PAPAN
FEHÉR UATTÁVAL
P. 16.-
MARADÉKOK
igen olcsón

közégek kívánságára felmutatni.

Ha e Hirdetménnyel behívott a behíváskor nem tartózkodik állandó lakóhelyén és katonai okmányal nincsenek birtokában, köteles a tartózkodási helye szerint illetékes községi előjárósághoz (polgármesterhez, budapesti kerületi előjáróhoz) fordulni, mely öt a bevonulásra szükséges Igazolvánnyal látja el. A községi előjáróság (polgármester, budapesti kerületi előjáró) által kiállított eme Igazolvány csak a tartózkodási hely vasúti- (hajó-) állomásától arra az állomásra szóló közvetlen legrövidebb útvonalon való utazásra jogosít, ahova a bevonulásra kötelezett bevonulni tartozik.

Általában oldal-, vagy kerületi útirányban történő utazás az említett Igazolványok egyikével sem tehető, úgyszintén nincs helye útmegszakításnak sem.

3. Minden bevonuló annyi élelmet köteles magával hozni, amennyire az utazás alatt és a bevonulás napján szüksége van.

4. A bevonulók hozzák magukkal a birtokukban lévő összes katonai okmányukat (Igazolványi lapot, Izszerelési igazolványt, Emléklapot stb., gépjárművezetői igazolványt és függelékfüzetet, gépjárműszerelők a Munkakönyvüket).

5. Akinek a bevonulásra vonatkozólag indokolt felvilágosításra van szüksége, menjen összes katonai okmányával a lakóhelyéhez legközelebbi lévő honvéd parancsnoksághoz, elsősorban a járási, városi (budapesti kerületi) testnevelési és népgondozó kirendeltséghez, esetleg a esendőtiszti parancsnoksághoz, ahol a szükséges felvilágosításokat és a kötelező utasításokat megkapja. A felvilágosítás-

Ha egy új márkás rádiót vásárol
A régiért nagy árat fizet

Földes Sándor

Püspöki palota

kérés az előírt időpontban való bevonulást nem késleltetheti.

III.
A bevonulásra kötelezettek közül a tényleges katonai szolgálatra való bevonulás alól kizárólag ideiglenesen mentesítettek:

1. A MÁV, a Győr-Sopron-Eberfurti, a Mohács-Pécsi, a Szeged-Csanádi és a Debrecen-Nyírbátori vasutak tényleges vasúti szolgálathoz álló, legalább 3 hónap óta megszakítás nélkül szolgáló valamennyi alkalmazottja, a többi közforgalmi vasutak tényleges vasúti szolgálathoz álló, legalább 6 hónap óta megszakítás nélkül szolgáló valamennyi alkalmazottja, a MÁV rendszeresen visszatérő munkásai közül azok, akiket a MÁV vasúti szolgálatra hív be. A mentesítésből kizártnak azok, akiket a vasúti igazgatóságok katonai vasúti alakulatokhoz kijelölték és e célra Ertesítővel vagy Behívójeggyel behívtak, valamint azok, akiket a vasúti igazgatóságok katonai szolgálatra rendelkezésre bocsátanak.

2. A magyar hajózási vállalatok (a Magyar Nemzeti és Szabadkikötő is) legalább 3 hónap óta megszakítás nélkül szolgáló valamennyi alkalmazottja, a közforgalmú hajózási engedélyesek személyzete közül azok, akik legalább 6 hónap óta állandó átkelési kompforgalmat bonyolítanak le. A mentesítések nem vonatkoznak a hajózási vállalatok ama személyzetére, mely a honvédségi (folyamórségi) célokra bérszerződéssel igénybevéve, továbbá akiket a hajózási társaságok tényleges katonai szolgálatra rendelkezésre bocsátanak.

3. A MATEOSZ, MÁVAUT, Beszkárt, autóbuszüzem, BART és BAK vállalatok összes személyzete.

4. A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület, valamint a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületének sebesült szállító gépkocsijainak vezetői.

6. A m. kir. posta tényleges szolgálatot teljesítő kinevezett tisztviselői, díjnokai, harbíhíresel, az év minden szakában alkalmazott órabéresel, a törzskönyvezett távirtdamunkásai és a postamesteri személyzetből azok, akik a m. kir. Postamesteri Alkalmazottak Országos Nyugdíjgyűlésének jelen hirdetmény kiadásától napját 10 nappal megelőzőleg már tagjai voltak. A mentesítésből kizártnak azok, kiket a postaigazgatóságok katonai szolgálatra Behívójeggyel behívtak.

6. Az államépítésügyi hivatalok személyzete, közötti kerületi felügyelők, az államépítésügyi hivataloknak alárendelt törvényhatósági ültiszemélyzet közül azok, akik ott legalább 3 hónap óta megszakítás nélkül szolgálnak.

7. A m. kir. külügyminisztérium fogalmazási, számvéveségi és irodaszakbeli személyzete.

8. A m. kir. rendőrség detektívtestületének és őrszemélyzetének tagjai.

9. Az állami nyomda személyzete.

10. A vezető községi és körjegyzők, valamint a községi bírák.

11. A hivatásos tűzoltók közül a városiak és községiek, a gyári és ipartelepítkek közül csak azok, akik a törvényhatósági tűzoltótanfolyamot elvégezték.

12. A hadüzemekül külön kijelölt gyárak, ipartelepítkek, bányák és üzemek szakalkalmazottai közül azok, akik utóbbi részére külön kiadott rendelkezések

értelmében ideiglenesen mentesítve vannak a tényleges katonai szolgálatra való bevonulás alól.

13. A m. kir. pénzügyőrség tisztviselői és altisztjei.

14. A Magyar Nemzeti Bank és Pénzjegynyomda személyzete.

15. A m. kir. Földtani Intézet személyzete közül a mélyfúrás végző szerveinél alkalmazottak.

16. Az egyetemi klinikák, törvényszéki orvostani intézet, m. kir. József Nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem állatorvosi karának tanárai, adjunktusai és fizetési tanársegédei, valamint a m. kir. bábaképző intézetek igazgatói, tanárai és fizetési tanársegédei.

17. A m. kir. Operaház és Nemzeti Színház művészei.

18. A törvényesen bevett és elismert vallásfelekezetek felszentelt, illetőleg felavatott papjai, kivéve a honvédség nemtényleges állományában tartalékos tábori lelkészekké, főlelkészekké kinevezettek.

Saját készítmény

romek szabás
finom kivitel

P 48.—,

P 58.—,

P 78.—,

P 88.—

egységárakon

Grünfeld
ADOLF ÉS TÁRSÁNAK
Kisgyőr mellett.

19. Az I., II. és III. járadékosztályba sorolt hadirokkantak.

A fenti 1—19. alatt felsoroltak közül azonban azok, akik Behívójeggyel tényleges katonai szolgálatra behívtak, csapattevékenységbe vonulni kötelesek.

IV.

Büntető rendelkezések.

Aki a behívási parancsnak nem engedelmessé válik, vagy annak késedelmesen tesz eleget, azt a törvény teljes szigorával büntetik.

Kelt Budapesten, 1938. évi október hó 14-én.

vitéz RÁTZ s. k.

m. kir. honvédelmi miniszter.

Megjelent a kötelező munkasegítségéről szóló rendelet

Budapest, október 15. (MTI). A Budapesti Közlöny okt. 16.-i, vasárnapi száma két rendeletet közöl, mégpedig: a rendkívüli fegyvergyakorlat idejére elrendelt kötelező munkasegítség tárgyában és a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult gazdasági eselédnek szolgálati viszonyait tárgyában kiadott rendeleteket. A 7390—1938. M. E. sz. rendelet, amely a rendkívüli fegyvergyakorlat idejére elrendelt kötelező munkasegítségéről szól, többek között így hangzik:

KÖTELEZŐ MUNKASEGÍTSÉG:

1. §. Ha valamely községben, járásban, megyei városban, vagy törvényhatóságban a rendkívüli fegyvergyakorlat idején a mezőgazdasági termelés folytonossága másként nem biztosítható, a földmívelésügyi miniszter — lehetőleg az illetékes mezőgazdasági bizottság meghallgatása után — annak a községnek, járásnak, megyei városnak, illetőleg törvényhatóságnak területére kötelező munkasegítség elrendelhet el.

MUNKASEGÍTSÉGRE KÖTELEZETTEK:

2. §. A kötelező munkasegítség alapján a ofgatos és gépjárműveknél és gazdasági eszközökkel, valamint a teherszállításra alkalmas állatoknak birtokosai arra kötelezettek, hogy járműveiket, gazdasági eszközöket és igákat kisegítésül egymásnak rendelkezésére bocsássák.

A kötelező munkasegítség alapján minden munkaképes hivatásos mezőgazdasági férfimunkás gazdaságban alkalmazott évi bére, vagy időszakos férfimunkás testi munkát rendszeresen végző önálló gazda, ennek gazdaságában segítő férfi családtag arar kötelezhető, hogy a sürgős mezőgazdasági munkálatok időben való elvégzésének biztosítása céljából más gazdánál, vagy más gazdaságban mezőgazdasági munkálatot végezzen. Az előbbi bekezdésben megjelölt munkasegítségre csak akkor kötelezhető, ha saját földjén, vagy kenyéradójuk gazdaságában a szükséges munkálatokat már elvégezték, vagy azok elvégzésében a talaj- és időjárás viszonyok, vagy más körülmények miatt átmenetileg akadályozva vannak.

3. §. Fogatos és gépi járművekkel, gazdasági eszközökkel és igákkal való munkasegítségére minden gazdát, de elsősorban mindig a megtelelő fogatos és gépi járművekkel, gazdasági eszközökkel s igákkal rendelkező nagyobb gazdát és birtokost, személyes szolgálatra pedig elsősorban a mezőgazdasági munkást kell kötelezni.

A KÖTELEZŐ MUNKASEGÍTSÉG ALAPJÁN ELVÉGZENDŐ MUNKA:

4. §. A kötelező munkasegítség alapján a halaszthatatlan mezőgazdasági idegymunkák elvégzését kell biztosítani.

MUNKASEGÍTSÉGRE KÖTELEZÉS:

5. §. Ha a földmívelésügyi miniszter a kötelező munkasegítség egy község, járás, vagy törvényhatóság területére az 1. §. értelmében elrendelte, a munkasegítségre kötelezés iránt a községekben a községi előjáróság, a község határában kívül ugyanazon járás területén teljesítendő munkasegítségre a gazdasági felügyelő javaslata alapján a főtisztviselő az egész vármegyére terjedőleg a gazdasági felügyelő javaslata alapján az alispán intézkedik.

TÉRÍTÉS A MUNKASEGÍTSÉGÉRT:

6. §. A munkasegítségre kötelezettek

hatósági intézkedés alapján más gazdánál, más gazdaságában végzett munkájáért térítés jár. A térítés összegét a munkasegítségben részesített terhére községben a községi előjáróság javaslata alapján a főtisztviselő, városokban pedig a polgármester a helyi viszonyok s a végzett munka értékének figyelembevételével állapítja meg. A térítés naponként, legfeljebb hetenként utólagosan esedékes.

BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK:

7. §. Amennyiben a eszelemény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással büntetendő, aki a kötelező munkasegítség alól magát, gazdasági eszközeit, állatait kivonja, a munkasegítséggel kapcsolatos szolgálattelátást nem teljesíti, vagy hanyagul teljesíti. A pénzbüntetés legmagasabb mértéke 8 ezer pengő.

ZARÓRENDELKEZÉS:

8. §. Jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba. A 7400/1938. M. E. sz. rendelet a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult gazdasági eselédnek szolgálati viszonyait tárgyában a következőképp hangzik:

A BEVONULT GAZDASÁGI CSELEDEK ELLÁTÁSÁNAK KORLÁTOZÁSA:

1. §. Azt a gazdasági eselédet, aki a katonai hatóság rendelkezése folytán rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult, gazdája a bevonulás ideje alatt felmondással sem bocsáthatja el.

A BEVONULT GAZDASÁGI CSELÉD HOZZÁTARTOZÓI MEGELHETÉSENEK BIZTOSÍTÁSA:

2. §. (1.) Annak a gazdasági eselédnek, akinek sem a vele élő felesége, sem vele közös háztartásban élő és eltartásra szoruló gyermeke, vagy a jogszabály alapján eltartandó keresékeljéppen más hozzátartozója (eltartottja) nincs, a bérét (járandóságát) a szegődményes földjárásdíj kivételével a gazda nem tartozik kiszolgáltatni.

(2.) Annak az éves gazdasági eselédnek, akinek legalább egy eltartottja van, a lakást, a szegődményes fűtőanyagot és földet a gazda a szerződés értelmében kiszolgáltatni és ha a eselédnek állattartása van, azt a szerződés szerint juttatni köteles.

Butorhuzatok

minden minőségben, nagy választékban

Paplan műselyemből fehér vattával P 20⁵⁰-től

Storfüggöny szép kivitelben . P 5⁷⁰-től

Modern csipke- és másfajta függöny anyagok, ágyciterítők, gummikabátok, futó és nagyszőnyegek legolcsóbb árban

Haas Lipót L'no'eum és Szőnyegház

Ferenc József-u. 58. Telefon 29-63. Megyeháza mellett

Takács János

arany éremmel kitüntetett dívat és orthopéd cipésmester
Debrecen, Batthyányi-utca 4. szám.

* Telefonhívó szám: 17-94.

Készítik a legújabb francia és angol divatformák szerint úri és női cipőket, valamint fájós lábakra orthopéd cipőket, nehelykönnyű lúdtalp-betétek gipszmodell után.

Takarékossági tag!

(3.) Az előbbi bekezdésben említett járandóságokon felül a szerződés szerinti járó pénzből és egyéb természetbeni járandóságnál annak az éves gazdasági eselédnek, akinek legalább egy eltartottja van, bére felét, akinek pedig egyől több eltartottja van, a teljes bért köteles a gazda kiszolgáltatni.

BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK:

3. §. (1.) Amennyiben a eszelemény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig

terjedhető elzárással büntetendő az, aki jelen rendelet rendelkezéseit megszegi, vagy kijátssza.

2.) A pénzbüntetés legmagasabb összege 8 ezer pengő.

VEGYES ÉS ZARÓ RENDELKEZÉSEK:

4. §. (1.) Jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

(2.) A jelen rendeletben foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell a rendkívüli fegyvergyakorlatra már bevonult gazdasági eselédre is.

A földmívelésügyi miniszter a mezőgazdasági munkásság megsegítéséről

Budapest, október 15. Sztranyavszky Sándor földmívelésügyi miniszter a MTI munkatársának a ma kiadott mezőgazdasági rendeletekkel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Az idén a normális időnél tovább húzódó katonai fegyvergyakorlat és a trianoni békeparancs által fölünk elszakított felvidéki területek magyarlakta területeinek visszacsatolásával kapcsolatos katonai intézkedések

kötelességemmé tették gondoskodni az évi béres mezőgazdasági munkásokról (komenciós eselédokról), helyesebben a bevonultak hozzátartozóiról.

Úgy érzem, hogy ezt a kérdést egységesen kell rendezni és úgy, hogy a katonai szolgálatra bevonult magyar érezze azt, hogy itthonmaradottjairól gondoskodás történt, a lelket azoknak sorsa, gondja nem kell, hogy terhelje. Nemcsak megszerve és a jövőben ható szociális intézkedések megtételéről gondolkodik, terveket sző, hanem a jelen pa-

rancsolta szociális szükségességekről, azoknak kielégítéséről is gondoskodni a kormányzat feladatkörébe tartozó. Ennek a hitem szerint indokolt felfogásnak tesz eleget az a rendelet, amelyet előterjesztésemre a minisztertanács magáévá tett. Ugyancsak ettől a meggyőződéstől vezettem terjesztetem elő második rendelettervezetemet, amely a munkaközösségről szól és azt célozza, hogy a nemzet érdekei tekintetében megtett intézkedések által esetleg jobban juttatott gazda a kevésbé juttatottaknak részéről segítséget kapjon azért, hogy elsősorban a közérdeke szempontjából fontos megművelése földjének, földje időszakos munkáinak elvégzése megtörténhessenek.

Ez a rendelet hivatalosan van a jövő évi termést biztosítani,

tehát ez a termelés folytonosságának érdekében áll, amellett, hogy a köz szolgálata szempontjából nagyobb mértékben igénybevetett gazdának, egyéneknél érdekeit is védi.

Teleki Péter gróf halálos autókarambolja

A nagy ködben egy szekérbe futott az autó — A kocsit két utasa is súlyosan megsebesült

Nagykanizsa, október 15. Teleki Péter gróf, a Soltvadkert-káli majori földbirtokos 21 éves gazdasági akadémiai hallgató fia szombat délután Keszthelyről gépkocsiján — Nagykanizsa felé tartott. A gépkocsiban

Bilkei-Papp Miklós gazd. akad. hallgató és Banitz Anna kesztihelyi ismerősük foglalt helyet. Galambos közelében jártak, amikor

olyan köd ereszkedett le, hogy nem tudtak tovább menni.

Megfordultak s visszafelé haladtak. Eközben

a gépkocsi beleszaladt Deutsch Alfréd kereskedő kétlovas kocsijába. A kereskedő azonnal elpusztult.

a kocsit rúdja pedig belefűrödött Teleki Péter gróf testébe.

Banitz Annát egy arrafelé haladó gépkocsi vette fel és kórházba vitte. Nyomban értesítették a mentőket. A mentők kórházba szállították Bilkei-Papp Miklóst, de Teleki grófot már nem tudták segíteni.

— Gyorsíró államvizsga. Október elején irdai gyorsírói és gépirői államvizsga lesz a Naményi Gyorsíróiskolában. Akik a vizsgálaton részt akarnak venni, vagy ilyenre elő akarnak készülni, jelentkezzenek a Naményi Gyorsíróiskolában. (Rákóczi u. 17.)

Aszínháznál beszélők

... hogy a prózai társulat Solt Endre vígjátékában, a „Nincsenek véletlenek”-ben mutatkozik be. Solt Endrének ez a második darabja, az első az „Eva a paradicsomban” volt, melynek címszerepét tavaly Budapesti H. Neményi Lili játszotta. A „Nincsenek véletlenek” a fővárosban, a Belvárosi Színházban 140 előadást ért meg éppen a legnehezebb időkben, a tavaszi szezon végén és az ősz elején. A darab főszerepeit Pogány Margit, Halassy Mariska és Szabó Ernő játsszák.

... hogy Seprényi Lajos, aki eddig a karnak volt a tagja, olyan tehetségről és fejlődésképességről tett tanúságot, hogy Horváth Árpád igazgató a művészi együttes tagjai közé szerződtette. Seprényi Lajos első nagyobb szerepében, a „Nincsenek véletlenek”-ben fog bemutatkozni a közönségnek.

... hogy a próbatermek napok óta hangosak a „Vig özvegy” és a „Csárdáskirálynő” örökszép zenéjéről. Annak ellenére, hogy mindkettő félklasszikus operett, a klasszikus operetteklusban kerülnek bemutatásra. A nagy klasszikus operettek közül Offenbach valamelyik darabját, valószínűleg a „Szép Helénd”-t, vagy az „Orfeusz az alvilágban”-t hozza először színre Horváth Árpád. A darabok dramaturgiai előkészítése most folyik.

... hogy az elmúlt hét keddjén egy ismertnevű költő és színdarabíró küldte el új darabját Horváth Árpádnak. Az igazgató — szokásától eltérően — maga olvasta el a darabot és olyan hatással volt rá, hogy le sem tudta tenni, míg végig nem olvasta. A kitűnő prózai darabban, mely egészen újszerű és a „Gázmérgezés a Domb-utcában”-hoz hasonló siker lehet tőle várni. Horváth Árpád igazgató valószínűleg egy éjfél bemutató keretében hozza színre egészen újszerű szcenikai formák között.

... hogy az éjfél bemutatót több komolyabb darabnál fogják alkalmazni a Csokonai színházban, ha a közönség továbbra is olyan nagy érdeklődéssel viseltetik a színház iránt, mint a színiévad kezdetén.

Tájékoztató olcsó árak

 <p>Csillag Testvérek DIVATHÁZÁBAN JÓL VÁSÁROL!</p>	Paplan		Vászon-damaszt pamut-fonalból	
	Személyzeti paplan gyapott töléssel 9-80, 7-80	5 ⁵⁰	Kelengyére mosott fincszálú minőség 1-04, 0-88	0 ⁸⁴
	Cloth paplan két oldalán használható, fehér vattával 13-80, 12-80	10 ⁸⁰	Angol huzatra 90 cm. széles különlegesség 1-30	1 ⁴⁰
	Selyem paplan műselyem felsővel, fehér vattával 18-80	16 ⁸⁰	Alsólepedőre egyszélességtben erős szálú 1-88, 1-58	1 ²⁸
	Selyem paplan sodrottszálú műselyem húzzal 26-80, 24-80	21 ⁸⁰	Paplanlepedőre 180 cm. széles prima minőség 2-98, 2-78	2 ⁶⁸
	Paplanlepedő mosott sifonból zeimlívva 8-80, 6-20	5 ²⁰	Agynemű damaszt selyemfényű, színes 2-20, 1-95 fehér 1-88, 1-95	1 ⁸⁰
	Párnahuzat mosott sifonból, nagy 2-60, 2-20 kicsi 0-96	0 ⁷⁸	Angin toltoknak erős, sűrűszálú minőség 1-30 1-10	0 ⁹⁸
	Szőnveg-takaró		Asztalnemű	
	Futószőnyeg moderu csikos 90 cm. széles 2-05 63 cm. széles 1-48	1 ⁴⁸	Zsur garnitúra színes, 4 salvétáival 4-80	2 ⁸⁸
	Spárga szőnyeg mintás vagy bordűrös 90 cm-es 2-98, 65 cm-es	2 ²⁸	Kávés garnitúra színes vagy bordűrös, 6 salvétáival 8-80	7 ⁸⁰
Bukle szőnyeg dupla kötésű, új mintákban 90 cm-es 4-50, 65 cm-es	3 ²⁸	Étkészlet 6 személyes prima makkó damasztból 8-50, 7-80	5 ⁹⁰	
Flanell takaró bársonyos minőség, virágos és kockás 5-20	4 ⁴⁰	Lenkészlet 6 személyes, tiszta len új mintákban	19 ⁸⁰	
Hencserterítő szövetből, perzsamintás 17-80, 13-80 modern csikos	5 ⁴⁰	Damaszt abrosz magános virágos vagy kockás 4-80, 3-90	2 ⁵⁰	
Agyterítő szövetből, szép színekben. modern csikozással 3-90	3 ⁶⁰	Damaszt törölköző makkó fonalból, szép mintákban 2-48, 1-50	1 ¹⁰	

Selyem, szövet, dűftin és mosó **maradékok** olcsó árban állandóan kaphatók. **Csillag Testvérek** Piac- és Simonffy-u. sarok.

Nyolcvanezer pengővel öntözési mintagazdaságot létesítenek a hortobágyi tároló medencénél

A Kállay Miklós ny. földművelésügyi miniszter elnöklésével működő Országos Öntözésügyi Hivatal, — amely tudvalevőleg saját kezelésébe vette át a hortobágyi tároló medencét és öntöző műveket, — beadványt intézett Debrecen város polgármesteréhez és

abban nagyszabású építkezési tervekről adott értesítést. Az öntözésügyi hivatal bemutatott tervét szerinte a hortobágyi tároló

medencénél öntözéses mintagazdasághoz szükséges tanyaépületeket óhajtott építeni és erre kér a várostól építési engedélyt. Körülbelül 80.000 pengőbe kerül a hortobágyi öntözéses mintagazdaság gazdasági épületeinek tető alá hozása s ezt az összeget az öntözésügyi hivatal fizeti ki. Arról van ugyanis szó, hogy

a legközelebbi években már rendszeres kísérleti gazdálkodást vezessenek be azon a terü-

leten, amit Debrecen város annakidején átengedett az öntözéses gazdálkodás céljaira. Debrecen város vezetősége természetesen megadja az építési engedélyt, hogy azonban az építkezések mikor indulnak meg, arról ma még korai volna jóslásokba bocsátkozni.

A megtámadott rendőr kénytelen volt ellenfeleire löni

Budapest, október 15. A múlt éjszaka a Mária Valéria-baraktelep, Üllői-út 124. sz. házában a Stampfer-vendéglőben megtámadtak egy rendőrtiszthelyettes, aki kénytelen volt fegyverét használni. Két halott és egy sebesült maradt a helyszínen.

A halálosvégű fegyverhasználat ügyében megindult vizsgálat a következőket állapította meg: A múlt este 10 órakor a vendéglőben

tíz-tizenöt környékbeli fiatalember borozgatott. Néhány erősen ittas férfi belekötött a fiatalemberekbe, amiből csakhamar verekedés támadt. A vendéglő tulajdonosa erre a közeli rendőrhöz sietett és megkérte, hogy jöjjen be a vendéglőbe rendet csinálni.

Seti János tiszthelyettes be is ment a vendéglőbe, ahol rendre intette a botrányosan viselkedő vendégeket. Két ittas férfi nekirohant a rendőrnek, aki ekkor feltűzte szuronyát és azt maga elé tartva, védekezett. Az egyik vendég ekkor egy székelt vágott a rendőrhöz, akinek szuronyától megsérült. Erre aztán az egész ittas löveg nekítámadt a rendőrnek, aki kénytelen volt kétszer beléjük lönni. A lövések nyomán hárman maradtak a padlón. Frank Tivadart és Vicsián István munkást megölte a golyó, míg Frank Györgyöt a szurony súlyosan megsebesítette. A mai vizsgálat megállapította, hogy Seti jogosan használta fegyverét. Frank György állapota a Horthy Miklós kórházban súlyos.

Látja a szem, érzi az orr
Legjobb kölni a CORYSDOR
kizárólagosan
PAPP LAJOS Illatszertspecialista
szaküzletben
Kossuth-utca 1. Csapó-utca 58.

HIREK

Nagymagyarországból

AGYONVERTÉK ALSÓKARASZTÓ BÍRÁJÁT

Nagyszőlős, október 14. Véres tragédia játszódott le a hét végén a Nagyszőlős melletti Alsókarasztó községben. Idősb Gazda György alsókarasztói földműves és Seregi János községi bíró között már régóta feszült viszony állott fenn. A haragban osztozott Gazda Györgynek három fia is. Szombaton este a községi bíró megszólította az egyik Gazda-fiút és azt valamért felelősségre vonta. A fiú apja házához hívta a bírót, aki gyanútlanul el is ment Gazda Györgyékhez. Ott az apa és a három fiú, valamint a községi bíró között szóváltás támadt, amely hamarosan verekedéssé fajult. Seregi egy dorongot kerített, mire Gazda és fia is elrohant és kapát ragadtak. A verekedésben Seregi János került alul, aki több sebtől vérezve eszméletlenül terült el. Gazda György és fia a szerencsétlen ember fejét teljesen szétverték. A szomszédok a haldokló embert behozták a nagyszőlősi kórházba, ahol azonban csakhamar kiszervekedt. A csendőrség a harcias apát és három fiát behozták a nagyszőlősi járásbírósi fogházába.

ELSIKKASZTOTTA ÜZLETTÁRSAI PENZÉT EGY FELSŐVÍSI SZÖVŐDE- TULAJDONOS

Máramaroszigetről jelentik: Az ügyészségre több feljelentés érkezett Kalkstein Léb felsővísi vállalkozó ellen, aki több személytől összesen kétszáz ezer lejt vett fel, azzal, hogy részvénytársasági alapon szövődést létesít. A részvénytársaság meg is alakult, a vállalat azonban sehogysem akarta megkezdeni működését. Üzlettársai visszakövetelték pénzüket. Kalkstein azonban nem fizetett. Ez az előzménye a bűnvádi feljelentésnek.

SZÖKÖTT FEGYENCET FOGOTT EL A KÁPOLNOKMONOSTORI CSEND- ŐRSÉG

Szatmárról jelentik: A kápolnokmonostori csendőrség elfogta Danciu Dumitru tonallás és betörés miatt öt évi fegyházra ítélt fegyencet, aki a nyár folyamán megszökött a nagyenyedi fegyházból s gyalog, bujdosva jutott el Kápolnokmonostorig. A községben rátört Fat Justina bregasszonyra s minden ingóságából kifosztotta. Danciu visszaszállították a nagyenyedi fegyházba.

LEFEJEZETT A VONAT EGY VASUTAST

Marosvásárhelyről jelentik: A medgyesfalvi állomás közelében lefejezett emberi holttestet találtak a sínek között. Megállapították, hogy a halott Vargha Péter vasutas. Valószínűnek tartják, hogy elaludt a vonaton s így túlment Marosvásárhelyen, ahol le kellett volna szállnia. Amikor le akart ugrani, a kerekek alá került, amelyek fejét és jobbkarját lemetsztették.

BELESZALADT A CSENDŐRÖK SZURONYÁBA — MEG- HALT

Nagyszőlősről jelentik: Halálos végű incidens történt Királyháza. Kupcsik András királyházi lakos hazafelé tartott a nagyszőlősi vásárról. A sikerült vásár után meglehetősen „emelkedett” hangulatban volt és mire Királyháza ért, hangosan énekelt és kiabált. A csendőrök főszoftózták, hogy ne csináljon botrányt, mire a könnyen haragra lobbanó természetű ember ellenszolgált az őrzőnek. Dulakodni kezdett a csendőrökkel, akik szuronyal védekeztek. Dulakodás közben Kupcsik beleszaladt az egyik csendőr szuronyába, amely szívére dőtte át. A szerencsétlenül járt embert rögtön behozták a nagyszőlősi kórházba, ahol rövidesen meghalt. Az ügyben a hivatalos vizsgálat megindult.

Fontos eseményekről leggyorsabban tájékoztalja a rádió igyekezzen beszerezni Horváth Sándor

rádió villamossági szaküzletében. Hunyadi-utca 22. szám. Telefon: 17-57.

ZASZLÓT A FELVIDÉKRE

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld zászlóakciójára tegnap újabb adományt hozott a postás. Az utalvány hátlapján a következő sorok állottak:

„Igen tisztelt Szerkesztőség! A nádudvari ref. elemi népiskola tanulóinak (többnyire napszámos szülők gyermekei) a felvidéki zászlóalpra küldött szerény adományát kérem rendeltetési helyére juttatni. Hazafias üdvözléssel: Szathmáry József ref. igazgató-tanító.”

Az utalvány összege pedig: 30.— pengő.

Milyen sokat mond ez az utalvány. Mennyi lelkesedés, hazaszeret-

et van ezekben a szegény gyermekekben, akik valószínűleg már mindannyian korán megtanulták a pénzgondokat és mégis egy ilyen nagy összeget küldenek „szerény adományként” egy szent célra. És milyen fennkölt gondolkodása van annak a tanítónak, aki ilyen gyönyörű szellemben neveli tanítványait. Bizony, sokak által követendő ez a megható példa!

Kérjük Debrecen lakosságát, kövesse ezt a példát és minél többen járuljanak hozzá továbbra is ahhoz az akcióhoz, hogy felszabaduló felvidéki testvéreinket zászlóval láthassuk el.

Elsőrangú férfi bőrkabátok és szőrmés bekecsek

Bartos Gézőnél

Svetits-palotában

Kapu alatti helyiség.

Kapu alatti árk.

A városi nyomda felajánlotta a Kormányzónak a Kollégium négyszáz éves történetének remekművű díszkötetét

Dr. Révész Imre püspöknek Bbii át és zsolnárt ajándékoz a nyomda

Tegnap mutatta be Dózsa György Debrecen szab. kir. város és a Tiszántúli Református Egyházkerület Könyvnyomda Vállalatának igazgatója, dr. Kölesy Sándor polgármesternek azt a remekművű, bőrkötésű díszkötetű, amely a debreceni református Kollégium négyszáz éves történetéről szól.

A könyvkötészet művészetének gyönyörű alkotása ez a könyv, amelynek albumszerű borítéka gazdagon dekorált domborműves mélybőrnyomat s belső kidolgozása is díszesre válik a nagyműtű városi nyomdatüzemnek.

„A Debreceni Református Kollégium Története 1538—1938” a címe ennek a munkának, amelyet a Kollégium október 4-re tervezett jubileumi ünnepségén terveztek átadni Magyarországnak Kormányzójának.

Miután a Kollégium jubiláris ün-

nepségeit bizonytalan időre elhalasztották, a díszmű átnyújtása arra az időre maradt, amikor a Kormányzó személyesen vesz majd részt a későbbi időpontban megtartandó nagy jubiláris ünnepségeken.

A városi nyomda kedves meglepetésül és tisztelete jeléül, egy gyönyörű, díszkötetűben elhelyezve, elkészítette dr. Révész Imre püspök számára a nyomda kiadványában megjelent legújabb Szent Bibliát és református énekeskönyvet

és azt a legközelebbi napokban a nyomda igazgatója fogja átnyújtani a püspöknek. A püspöknek ajándékozott Biblia és Zsolnárt ajánló felírása a következő: „Tiszteletű és méltóságos dr. Révész Imre püspök úrnak és zsolnárt tisztelete jeléül Debrecen szab. kir. város és a Tiszántúli Református Egyházkerület Könyvnyomda-Vállalata”.

Két zsidó árdrágítót példás büntetéssel sújtott az uzorabíróság

Friedmann Mór nem tudja, hogy 300.000, vagy 500.000 pengő vagyona van-e

Budapest, október 15. Az elsőporodó árdrágítási ügyek miatt — szombaton reggel egy új tanács kezdte meg működését a törvényszéken dr. Dorosy Dezső elnöklete mellett.

A tárgyaláson Friedmann Sándor és Friedmann Mór ült a vádlottak padján. Friedmann Sándort fogházhoz vezette fel a tárgyalóterembe. A tárgyalás megnyitása után az

ügyész felolvasta a vádindítványt, amely szerint a Friedmann Mór és J. zsirnagykereskedő cég tulajdonosai árdrágító visszaélés és láncokereskedelem büntetést követtek el, azért, mert a megengedettnél magasabb áron számították a nagyban zsír és szalonna árát. Az árut jogtalanul magas haszonnal értékesítették és cselekményüket üzletszerűen követtek el.

Elsőnek Friedmann Sándor 37 éves izraelita zsirnagykereskedőt hallgatták ki, aki elmondta, hogy 40.000 pengő készpénzzel és ingatlannal rendelkezik.

A másodrendű vádlott Friedmann Mór személyi adatainak felvételekor arra a kérdésre, hogy milyen vagyonnal rendelkezik, így felelt: — Azt hiszem 300.000 pengő vagyonom van.

— Rosszul tudja — jegyezte meg az elnök. A detektívek előtt kijelentette, hogy

500.000 pengő vagyonnal rendelkezik.

— A fiam intéz minden bevallást — mondotta — és így ő tudja, hogy mennyi vagyonom van.

A törvényszék ezután megkezdte Friedmann Sándor kihallgatását, aki kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek.

A perbeszéd után az uzorabíróság bűnösnek mondta ki úgy Friedmann Sándort, mint Friedmann Mór folytatólagosan elkövetett árdrágító visszaélés büntetése és ezért

Friedmann Sándort 3 és fél évi börtönre, 12 ezer pengő pénzbüntetésre ítélte, továbbá 7.000 pengő vagyon elégtételt megfizetésére kötelezte, Friedmann Mór 2 évi börtönre és 20 ezer pengő pénzbüntetésre sújtotta, továbbá arra kötelezte, hogy 10 ezer pengő vagyon elégtételt fizessen.

Az uzorabíróság ezeken felül Friedmann Mór iparigazolványának elvesztésére is ítélte, továbbá mindkettőjüket

5 évi időtartamra minden néven nevezendő közvilágítási cikkeltől való kereskedéstől eltiltotta.

Kötelezte továbbá az elítélteket, hogy az ítélet teljes terjedelmében a Függetlenségben és falragaszok útján saját költségre köztegyek. A vádlottak mellékbüntetésébe behajthatatlansága esetén 100 pengőnként további egy-egy napi börtönre változik át. A törvényszék úgy határozott, hogy Friedmann Sándort továbbra is fogva tartja, de Friedmann Mór letartóztatását nem rendeli el. A kir. ügyész megnyugodott a törvényszék ítéletében, míg a vádlottak és a védő semmi ségi panaszt nem jelentettek be.

A KERESKEDELMI ISKOLA ÖNKEPZŐKÖRE TANULSÁGOS NYILVÁNOS ÜLÉST TARTOTT

A Debreceni Négyévfolyamú Felső Kereskedelmi Iskola gróf Széchenyi István önképzőkör október 15-én, szombaton délután 4 órai kezdettel a Kereskedő Társulat dísztermében nagyszerű nyilvános ülést tartott. Az önképzőkör — érezve a mai magyar élet intő előadást illesztett műsorába, hogy a középiskolai tanuló ifjuság megismerhesse a közgazdasági élet öt érdeklő kérdéseit. Az előadón a debreceni középiskolák tanulóin kívül számos tanár és szülő is részt vett.

A megnyitó beszédet Fuv Antal igazgató tartotta. Rámutatott arra, hogy a középiskolai ifjuságunknak nagyobb érdeklődést kell mutatniok a közgazdasági kérdések iránt. A kereskedelmi érzék — mondotta — nem faji adottság, hanem a kulturális fejlődés folyamánya. Fajánkban ez az erő megvan! Csak sajnos szunnyad. A mai magyar fiatalságnak kell azt felébresztenie!

Ezután a diákszereplők következtek. Ertékes előadásokban ismertették a magyar kereskedelem kifejlődését, kereskedelmi szakoktatásunkat. Előadás hangzott el a reklámról, a nemzeti önállósítási alapról és az önellátás faji jelentőségéről. Szervesen kapcsolódott a műsorba Bárd Miklós „Légy fiam üzletes” című versének elszavalása és néhány kereskedelmi tárgyú magyar népdal előadása.

Három testvére szemeláltára halálraégett a fürdővizben egy hétéves kisfiú

Röviden beszámoltunk arról a tragikus esetről, amely pár nappal ezelőtt történt Balmazújvárosban. Lukács László hét éves gyermekét súlyos égési sebekkel szállították a debreceni klinikára, ahol azonban a leggondosabb kezelés ellenére is **pénteken reggel nagy kínok között kisenvedett.**

A debreceni ügyészség indítványára a vizsgálóbíróság elrendelte a boncolást és a vizsgálatot.

Ennek során megállapították, hogy a magával tehetetlen, béna kisfiút három leánytestvére fürösztötte egy teknőben. A 18 éves legidősebb leány vigyázott arra, hogy a víz ne legyen nagyon forró és két testvére, az egyik 12 éves, a

másik három éves, fürösztötte a fiúcskát.

A tizennyolc éves leánynak eszébe sem jutott, hogy tulságosan forró a víz,

de amikor kivette a tehetetlen gyermeket a teknőből, látta, hogy egész teste összeégett.

Azonnal orvosért küldtek, aki segített a kisfiún, majd tanácsára a debreceni klinikára szállították. Az elszenvedett égési sebek azonban olyan súlyosak voltak, hogy már nem lehetett segíteni és a kisfiú meghalt. Ertesülésünk szerint az ügyvel kapcsolatban gondatlanság miatt megindították a bűnvádi eljárást.

Ma áldják meg a nyilastelepi katolikus templomot és három harangját

Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó végzi a szertartást

Tavasszal kezdődött a nyilastelepi róm. kat. vasústasyomlás építkezése. Több hónapi serény munkával felépült a hívek összegyűjtött filléreiből a Máv által adományozott hatalmas telken a szép, modern stílusú templom. Ma már teljesen készen áll a Nyilastelep új temploma. Oszlopos bejáratához félköríves lépcsőzet vezet, fölötte hatalmas szárnyaskerek díszíti a falat. Tornya 33 méter magasan szökel az ég felé, benne három harang hirdeti majd az Isten dicsőségét. A templom belseje is gyönyörű, egyszerűen modern. Az oltár magasan fekszik, mögötte félkör alakú apsisban hatalmas Szűz Mária szobor áll. Az apsisnak íve

teteje van, mely misztikus, újszerű fényt ad az oltárnak. Ezenkívül még két szobra van az új kis templomnak: a Jézus Szíve és Szent József szobor.

A nyilastelepi vasústasyomlást ma reggel 9 órakor áldja meg dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Eredetileg Uzdóczy-Zadravecz István ny. tábori püspököt hívták meg a templom felszentelésére, a püspök azonban akadályozása miatt nem utazhatott Debrecenbe. A templom megáldása előtt áldja meg az apostoli kormányzó a három új harangot is, melyek a szentmise ürfelmutatása alatt fognak először megszólalni.

Debrecen városias övezetének megállapításáról tárgyalt a városházán az iparügyi minisztérium kiküldötte

Dr. Vida Szücs Imre műszaki tanácsos tájékoztatása az új városrendezési törvény debreceni vonatkozásairól

Röviden hírt adott már a Debreceni Ujság—Hajdúföld arról, hogy az iparügyi minisztérium kiküldötte pénteken tárgyalásokat folytatott Debrecenben dr. Kölcsey Sándor polgármesterrel és dr. Vida Szücs Imre műszaki tanácsossal, a városrendezési törvény intézkedéseinek debreceni alkalmazásáról. Ezek a megbeszélések annak a részvénynek a végrehajtási utasítását kívánják Debrecenre alkalmazni, amely

országosan szabályozni fogja a nagyobb vidéki városok, városias fejlődését.

Eppen ezért a Debreceni Ujság munkatársa kérdést intézett dr. Vida Szücs Imre műszaki tanácsoshoz, aki a tárgyalás anyagáról a következő felvilágosításokat adta:

— Az iparügyi minisztériumból Majoros Gyula miniszteri osztálytanácsos, főmérnök Debrecenben az 1937. évi 6. tc. végrehajtását bevezette meg a polgármester úrral. Ez a törvény 1938 február 1-én lépett életbe s így most már szükségessé vált, hogy a törvényben előírt városrendezési munkálatok előkészítésére megfelelő adatokat gyűjtsenek. Ezt a statisztikai adatgyűjtést

kezdték meg pénteken Debrecenben Majoros Gyula miniszteri osztálytanácsos.

s egyúttal helyszíni szemlét tartott a város különböző pontjain. Meg kell ugyanis állapodni abban, hogy Debrecenben milyen nagyságú övezetet jelöljenek meg városias kialakításra szánt területként. A kormányzat ugyanis országosan egységesen kívánja irányítani a városok jövő fejlődésének és rendezésének alapelveit. Erre azért van szükség mert a közművekkel való ellátás és a közművek rentabilitásának biztonsága csak úgy érhető el, ha minél egységesebb körre terjed egy-egy város belvárosi területe.

Debrecenben például az a helyzet, hogy talán az egész országban a legalaposabb kiterjedésű, emeletes házainak a száma egész csekély százalék, viszont a földszintes és kertes házak óriási területet ölelnek fel, ahová a közművek kivezetése aránytalanul súlyos terhet ró.

A városrendezési törvény éppen ezért két övezetet állapít meg, egy úgynevezett városias övezetet és egy külsőségi övezetet, amely már voltaképpen a tanyavilágot

FÉRFI-NŐI

Átmeneti kabátok

Elsőrendű minőség Szolid szabott ÁRAK

MAGYARRUHAIPAR

BIKA ÉPÜLET

foglalja magába.

A városias övezet pontos körülhatárolása szükséges tehát Debrecenben is, de emellett gondoskodni kell arról, hogy

valami átmenet biztosítható legyen a tanyaövezetnek munkástelepek beiktatása révén.

A pénteki megbeszélés mindenesetre ezek körül a problémák körül összpontosult, de feltétlenül követni fogják további tárgyalások, amelyeknek műszaki vonatkozásokban lesz majd különös jelentősége, hiszen arra kell majd törekedni, hogy

a városias övezet szorosabb határok között épüljön lehetőleg felé.

emeletes házzal, és ezeket az irányelveket vegyék majd figyelembe az építkezési engedélyek megadásánál.

A statisztikai adatokat Majoros Gyula miniszteri osztálytanácsos magával vitte Budapestre és azoknak alapos áttanulmányozása után fogja majd a minisztérium Debrecen város vezetőségének bevonásával megállapítani Debrecen városias övezetét.

Szerencsés kimenetelű motorkerékpárszerencsétlenség a Diószegi-úton

Szombaton este 7 órakor szerencsés kimenetelű motorkerékpárszerencsétlenség történt a Diószegi-úton a Vágóhid közelében. Fekete István 28 éves Szép-utca 21. szám alatti lakos 057 DF. rendszámú motorkerékpárjával hazafelé igyekezett és beleszaladt egy kétféves szekérbe. Az összeütközés következtében Fekete István leesett motorkerékpárjáról és az egyik láb mellére lépett, de balkezén is horzsoltsérülés szenvedett. Az egyik lábának lába sérül meg súlyosabban.

A szerencsétlenség színhelyére nyomban bizottság szállott ki és a szemtanúkat kihallgatták. A lovakat hajtó Verdes András elmondta, hogy szabályosan, az úttest baloldalán hajtott, amikor mintegy száz méterről észrevette, hogy motorkerékpáros közeledik feléje. Már ötven méterre lehetett a motorkerékpáros, amikor lámpája kialudt és utána már csak arra lett figyelmes, hogy a motoros a szekér alá került. Amikor a szekér megállott a motorkerékpár teljesen keresztbefordulva volt a lovak és szekér között.

Fekete Istvánt a mentők bevizitálták a közrendészeti kórházba,

ahol megvizsgálják, mert nem lehetetlen, hogy belsősérülése történt.

Meráno szálloda

Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Exklusív belvárosi családi ház. Propagandaárak kizárólag belvárosi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-meleget folyóvízes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas	5.—
Kétágyas	8.—
Egyágyas háromszori étkezéssel	8.—
Kétágyas háromszori étkezéssel	14.50

Egy heti tartózkodásnál a taxi költséget a pályaudvartól és vissza megtérítjük.

*Szobát ajánlatos előre rendelni.

A szerencsétlenségrel kapcsolatban megindított vizsgálat szerint Fekete István szabálytalanul, az úttest jobb oldalán jhaladt motorke-rékpárjával és ez idézte a szerencsétlenséget.

Az osztályosorsójáték húzása

Ma kezdődött a 41. osztályosorsójáték első osztályának húzása. A kihúzott főbb nyergmények listája a következők:

30.000 pengőt nyert: 45666
10.000 pengőt nyert: 69356
500 pengőt nyert: 5698 8645 46020
60355
300 pengőt nyert: 24229 29137
36237 71794 72090
150 pengőt nyert: 1688 3204 7261
14932 15436 22347 22442 24096 28795
33381 36000 45394 45798 48032 51081
54486 61220 63046 72801 79200 80547

Kérelem a város közönségéhez

A sorsdöntő idők és a válságos külpolitikai helyzet rendkívüli kötelezettségeket rórnak reánk.

A komor felhők közül talán már kezd sütni a magyar igazság nap-sugára, de nem szabad tétlenül vár-nunk, hanem fel kell készülnünk a további küzdelemre.

A Vöröskeresztnek városunkban is elő kell készíteni egy kórház be-rendezését, hogy ha arra né-lán szükség lenne, képesek legyünk éreftünk harcoló katonáink és éret-tünk vérző testvéreink sebeit bekö-tözni, betegségeket gyógyítani, ere-jüket felfrissíteni és ezáltal harc-képességüket fokozni.

Ezért kérő szöveget fordulunk a város hazafias közönségéhez, hogy bármilyen csekély adománnyal jár-adjon a Vöröskereszt-kórház beren-dezéséhez.

Nem lehet senki elég szegény és elég közönyös ahhoz, hogy kérő szavunkat meg ne érse, s ne sies-sen önkéntes adománnyal segítsé-günkre.

Felkérésünkre a helybeli jótékony nőegyletek nemes lelkű hölgyei a közeli napokban a város minden la-kosát lakásán fogják felkeresni és hatóságilag lebélyegezett gyűjtő-könyvvel a következő adományokat gyűjtik:

Pénzadomány, vaságy, éjjeli szek-rény, matrac, szalmazsák, toll, le-pedő, vánkös, huzat, pokróc, pap-lan, törölköző, abrosz, asztalkendő, pohár, kanosó, evőeszköz, konyha-edény, törölköző, mosdó, mosdótál, teknő. A természetbeni adományok lehetnek akár új, akár használt ál-lapotban, s azok a Szociális Ügy-osztály (Dohánygyár-utca 1. szám, volt Babaképezde) alagsorába szál-lítandók.

Kívánatra a nagyobb terjedelmű adományokat el is szállítatjuk.

Egyidejűleg felkérjük a város Közönségét, lépjen be tömegesen a Vöröskereszt-Egyletbe.

Ne legyen jóérzésű magyar ebben a városban, aki nem tagja a Vörös-keresztnek, ha anyagi helyzete az évi 2 pengő tagsági díj fizetését megengedi.

A gyűjtő hölgyeknél tagul is le-het jelentkezni.

Bizunk benne, hogy Debrecen város hazafias közönsége megérti a történelmi idők szavát, s áldozatké-szen jiet a saját véreinek és fiat-lak javát szolgáló intézmény támo-galására.

A Magyar Vöröskereszt Egylet Debrecen városi választmánya ne-vében

KÖLCSEY SANDORNÉ
társelnök.
Dr. VARGHA ELEMÉR
n. kir. kormányfőtanácsos,
elnök.

Vöröskereszt-kórházat létesítenek Debrecenben

A Vöröskereszt Egylet felkérésére Los-sonczy Istvánné főispánné és Kölcsey Sándorné polgármesterné a napokban ér-tekezletre hívták össze a helybeli összes nőegyletek vezetőségét a Debrecenben fel-állítani tervezett Vöröskereszt-kórház létesítése ügyében.

Dr. Vargha Elemér elnök hálás köszö-netet mondott az értekezlet összehívó-lának, valamint az összes megjelenteknek és ismertette a Vöröskereszt Egylet köz-ponti elnökségének átiratát, mely szerint jóllehet a háborús veszély remélhetőleg elhárult felőlünk, mégis még nyugodtabb időkben elő kell készülnünk arra, — ami eddig hiányzott — hogy Debrecenben egy Vöröskereszt-kórház berendezése állan-dóan rendelkezésre álljon. Felhívta a megjelent egyesületek vezetőit és tagjait, hogy a nagy hazafias munkában jöjjenek a Vöröskereszt segítségére.

Dr. Tatay Zoltán alelnök buzdító be-szédben hívta fel a nőegyleti vezetők fig-yelmét a kérdés nagy fontosságára és honvédelmi jelentőségére.

Özv. Koczor Aurélné a jelen voltak nagy helyesléstől kísérve ajánlotta fel az összes nőegyletek készségét a gyűjtő-ak-cióban részvételre.

Ezután megszervezték a gyűjtő-akció-t. Eszerint a város területét a közegészség-ügyi körzeti beosztásnak megfelelően 8 körzetre osztották. E körzetekben a Jó-

tékony Nőegylet, a Ref. Szeretetszövet-ség, az Evangélikus Fillegylet, a Fős-kolát Végzett Nők Szövetsége, a Szociális Missziótársulat, a Szent Erzsébet Nőeg-yet, a Boldog Margit Leányklub, a Nem-zetes Asszonyok Szövetsége, Svetits Volt Iskolatársak Szövetsége, Magyar Asszo-nyok Nemzeti Szövetsége, a Kálvinisták Templomegysége, a Dóczy Volt Isko-latársak Szövetsége fogják gyűjteni.

A hatóságilag lebélyegezett Gyűjtőkön-nyekkel alábbi adományokat gyűjtik: pénzadomány, vaságy, éjjeliszekrény, matrac, szalmazsák, toll, lepedő, vánkös, huzat, pokróc, paplan, törölköző, abrosz, asztalkendő, pohár, kanosó, evőeszköz, konyhaedény, törölköző, mosdó, mosdó-tál, teknő.

A gyűjtő hölgyek a közeli napokban indulnak el és mindenkit lakásán keres-nek fel.

A begyűlt adományokat a Városi Szociális Ugyosztály egy raktárhelyiségében tárolják.

Az adományokat leltárba veszik, s ke-zelési, vagy adminisztrációs célokra egy fillért sem fordítanak.

Rémélhetőleg Debrecen város közönsé-ge nem veszi zaklatásnak a fáradságos és önzetlen munkát végző hölgyek látog-atását, hanem meghozza a maga áldozat-át, hiszen a legesekélyebb adománnyal is saját fiaink javát szolgálja.

Lég- és gázvédelmi

eszközök és berendezések kaphatók vagy megrendelhetők

Sesztina Lajos

vasnagykereskedésben

Debrecen, Ferenc József-ut 23. Telefon 20-06 és 15-48.

Tarány József, a DVSC kisnehézsúlyú szabadstílusú birkozója hazaérkezett Stockholmból

A svéd trónörökös megvendégelte a birkozóverseny résztvevőit.

A napokban kint jártunk a DTE Magoss György-téri tornacsarnok-ban, ahol éppen a birkozók treni-roztak. A tréninget Tarány József, a DVSC kisnehézsúlyú sza-badstílusú birkozója vezette, aki néhány nappal ezelőtt érkezett meg Stockholmból, ahol Amerika, Svéd-ország, Magyarország és Németor-szág legjobb szabadstílusú birko-zói mérték össze erejüket. Tarány József Magyarország, Budapest és a keleti birkozó kerület többszörös bajnoka és a Magyar Birkozó Szö-vetség aranyjelvényes versenyzője. A birkozó sportban ez a legnagyobb kitüntetés. Így nem lehet rajta csodálkozni, hogy a válogatásnál elsősorban Tarány Józsefre esett a választás, aki már több nehéz csatában tett tanúságot nagy tudásá-ról. A kiváló versenyzőt megkér-tük, hogy mondjon el valamit svéd-orosz élményeiről. Tarány József nem bőbeszédű ember, de ké-résünkre máris eleget tett.

Már a nyár folyamán felren-delt a Szövetség Budapestre a szö-veletési edzésekre, amely után tu-domásomra hozták, hogy a kisne-héz súlyban tagja lesznek a stok-holmi versenynek. Mondanom sem kell, hogy nagyon örültem a válo-gatottságnak és becsülettel készül-tem a nagy versenyre. Szeptember

26-án vitez dr. Kossuth Ferenc szö-veletési elnök, két kapitány kísé-re-tében heten versenyzők vonatra álltunk. Utunk Bécsen és Berlinen keresztül vezetett a német határ-hoz, ahol hajóra szálltunk és így folytattuk útunkat Stockholmba. A vonaton kényelmes hálókoszt kap-tunk és egyáltalán nem vettük észre az út fáradságait. Stockholmba szeptember 28-án reggel fél hét órákor érkezünk meg, ahol megte-kintettük a várost. Az egész időt kellemesen töltöttük a verseny kez-detéig. Szeptember 29-én volt az első versenyünk Amerika ellen. Balszerencsével küzdő csapatunk 5:2 arányban vereséget szenved-tett, de ebben a vereségben nagyon benne voltak a bírók is. Másnap Svédország csapata volt ellenfelünk és 6:1 arányban kaptunk ki. Ez-után már csak egy ellenfelünk volt: Németország csapata. A mérkőzés előtt minden magyar versenyző le-hangolt volt az előbbi sikeretlen szereplés miatt, de ez a lehangolt-ság nem jelentett lemondást, mert a németek ellen olyan ambícióval küzdöttünk, hogy a hatalmas terem csak úgy rengett a tapsolástól. Ezt a versenyszámot 4:3 arányban nyertük a németekkel szemben és a négy nemzet versenyében a har-

madik helyen végeztünk a németek előtt.

— A nagy verseny után a svéd trónörökös banketten látta vendé-gül a versenyzőket és megköszönte azt a szép munkát, amelyet végez-tek. A legkedvesebb emlékek bü-csüztünk Stockholmtól. A háromna-pos versenyen igen sokat tanultam és a kint szerzett tapasztalataimat a hazai versenyeken fogom kama-toztatni. Dolgozom szüntelenül, hogy magyar nemzetem színeinek újabb dicsőséget szerezzenek. Legkö-zelebb október végén lesz verse-nyem. Budapesten Magyarország egyéni szabadstílusú bajnokságáért küzdök. Tanulok és tanítok. Egy versenyzőnek csak így lehet boldo-gulni. Amit egyszer megtanultam, azt a fiatalokkal is megtanítom, mert ennek az egyetemes magyar birkozó sport veszi hasznát. Itt Debrecenben is él néhány jó bir-kozó és így meg van az alkalmam arra, hogy magamat edzzem.

— Természetesen messzebbmenő terveim is vannak. Az olimpiai baj-nokságokon a magyar birkozók mindig szereznek bajnokságot. Erre pályázok én is és remélem, hogy 1940-ben sikerül megőrvendeztet-nem a magyar sportközönséget egy olimpiai bajnoksággal. Igaz, hogy még addig sok idő van hátra, de ezt az időt a legjobban s leggazdaságo-sabban akarom kihasználni előm-elérése érdekében.

Eddig tartott Tarány József nyi-latkozata. Utána ismét két fiatal ver-senyzőt szólított szönyegre, akiket a legjobb tanácsokkal látott el. Bil-dogok azok a kezdők, kiknek ilyen edző és tanítómester áll rendelkezé-sére. (szakács.)

Segítsünk kiüldözött felvidéki magyar testvéreinket!

A megszállott Felvidékről napról-napra érkeznek Debrecenbe is a me-nekülték, akiket a féktelen cseh ter-ror üldözött ki hazájukból. Leron-gyolódva, egyetlen rend ruhában, egyetlen rend fehérneműben jönnek át az elfogatás és a vele járó halál-büntetés veszélyével dacolva ezek a derék magyar fiúk, akik mindent otthagytak szülőfalujukban, szülő-városukban, mert még arra sem volt idejük, hogy egy-két napra való életmet szedjenek össze ma-guknak.

A Debreceni Ujság—Hajdúföld már néhányszor felhívta a város magyar lakosságának figyelmét ezekre a sorsüldözött magyar test-vérekre és megmozdult Debrecen szíve. Egymásután érkeznek az adományok a Debreceni Ujság—Hajdúföld kiadóhivatalához s azo-kat minden esetben nyugtázzuk és rendeltetési helyére juttatjuk. Fel-hívásunkat a magyar társadalom-hoz most is megismételjük és kér-jük Debrecen közönségét, hogy természetbeni adományaikkal segít-senek kiüldözött magyar testvéreink sorsán. Az adományokat kérjük a Debreceni Ujság—Hajdúföld ki-adóhivatalához eljuttatni, (Piac-u. 56. szám.)

A legutóbb érkezett adományok a következők: Nagy László 10 pengő, dr. Schlotter Ferencné ruhaneműk, a pallagi állami elemi iskola ifjú-sági Vörös Kereszt csoportja ruha-nemű és 1 pengő, Martinek Ferenc és neje 10 pengő, Drezdner Armin ny. igazgató 10 pengő, Sarsány Anna szakácsnő 2 pengő, dr. Faza-kas Sándorné 5 pengő.

Az adományokért ezúttal is hálás köszönetet mondunk a nemes szívű debreceni magyaroknak a Felvidék-ről menekült magyar testvérek ne-vében.

Nők a légoltalom szolgálatában

A légoltalmilag kiképzett lakosság eredményesen védekezhet a legnagyobb légi támadás ellen is — Beszámoló egy értékes légoltalmi tanfolyamról

Ez év tavaszán nagyfontosságú szervezet alakult Debrecenben: A Légoltalmi Liga helyi szervezete. Ennek a Ligának országos elnöksége Budapesten székel. Viszont minden hónapban vegyesdandárparancsnokság székhelyén Liga kerületi Elnökség működik. Így Debrecenben a hatodik vegyesdandárparancsnokság területén működik a hatodik légoltalmi körzeti kerületi elnöksége, amelynek hatásköre kiterjed a hatodik vegyesdandárparancsnokság területén levő minden városra és községre és az ott alakuló, vagy működő helyi Liga csoportokat irányítja.

Nagyon fontos annak a ténynek a megállapítása, hogy a Liga a legteljesebb odaadással szolgálja a polgári lakosság érdekeit. Ugyanis mindenkinek tudomásul kell venni, hogy a katonai légvédelem az ellenséges repülő hadak támadását megnehezíti ugyan, de teljesen meg nem akadályozhatja. Továbbá az is tudnivaló, hogy esetleges ellenséges repülő-támadások alkalmával a robbanó, gyújtó bombák rombolásai ellen, vagy azok oltására a nemzeti, városi szempontból rendkívül fontoságú középületek védelme teljesen leköti a hatósági közegeket. Így a magánházak védelme, a polgári egyének egészségének és életének megővése a polgárság feladata.

Epp ezért a Légoltalmi Liga az elmúlt hónapokban a legodaadóbb buzgalommal és fáradsáttal munkássággal azon dolgozott, hogy a polgári lakosság légoltalmi téren a legteljesebben kiképeztesse és kiképezze. Úgy a város belterületén, valamint a külsőségekben egymást érték a felvilágosító előadások és tanfolyamok.

Ezeket az előadásokat a Liga önkéntes tagjai végezték és végzik, teljesen önzetlenül, hazafias buzgalomból minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül.

Egy ilyen tanfolyamra hívta fel a figyelmem egyik ismerősöm s én elhatároztam, hogy el is végzem ezt a tanfolyamot, amelyen tapasztalatokat riport formájában megírom a Debreceni Ujság—Hajdúföld olvasói számára. Nem tartalmi ismertetés a címet. Az előadásoknak csak mintegy keresztmetszetét adom. Csupán ezen előadások fontosságára, rendkívül értékre akarok rámutatni és ezzel mintegy indítást adni, hogy minél többen csatlakozzanak a Légoltalmi Liga zászlója alá és minél számottevőbb vegyenek részt az ilyen tanfolyamokon.

LÉGOLTALMI TANFOLYAM — NŐK RÉSZÉRE

Október elején kezdődött egy légoltalmi tanfolyam nők részére a Kishegyesi-úti 2. számú gazdasági iskolában. A tanfolyam négy napos volt s minden este 6 órától 8 óráig tartott. Erre a tanfolyamra sikerült nekem, mint egyedül férfinak bejutni. Már az is magában véve figyelemre méltó körülmény, hogy ezt a tanfolyamot a külsőségeken lakók számára rendezték. Ugyanis rendszerint épp ezekben a körzetekben lakóknak van a legkevesebb idejük, alkalmuk, módjuk arra, hogy irodalmi úton értesüljenek a légoltalom kérdéseiről. Így az itt rendezett tanfolyamok, felvilágosító előadások különösen nagy fontossággal bírnak.

HARCI GAZOK ALKALMAZÁSA A LEGI HÁBORUBAN

A tanfolyam vezetője Pásztor József felelősközlő, emléklapos hadnagy közönlötte a tanfolyamra összegyűlt mintegy 70 főnyi hölgyközönséget. Majd a kitűnően összeállított tanmenetet ismertetve az agilis tanfolyamvezető. Rajta kívül még két előadó szerepelt a tanfo-

lyamon: Viosz Zoltán leventefőoktató, emléklapos hadnagy és Takács Jenő leventefőoktató.

A kitűnő előadássorozat három csoportra oszlott — előadók szerint:

1. Alap és gázismeret (Pásztor József).
2. Egészségügy (Viosz Zoltán).
3. Műszaki és tűzoltó ismeret (Takács Jenő).

Pásztor József bevezető előadásában világos és élvezetes stílusban a légvédelem és légoltalom lényegét ismertette. Majd, a különböző célt szolgáló repülőgépek sajátosságait és rendeltetését vizsgálta. Előadásában többek között említette, hogy egy bombavetőgép 4000—5000 kg. bombát vihet magával, de Amerikában olyan gépet is gyártottak, amely 16.000 kg. bombát is képes magával vinni.

További előadásaiban a legnagyobb felkészültséggel beszélt a harc gázokról. Ezek a harc gázok hatás szempontjából négy csoportra oszlanak: Ingerlő, fojtó, mérgező és hűlyagyhúzó gázok. Ezek közül a legveszélyesebbek a mérgező és hűlyagyhúzó harc gázok. Ez utóbbiak közé tartozik a hírtedt és sokat emlegetett mustárgáz. Az előadó ezen gázok tulajdonságairól és az ellenük való védekezés módjairól tartotta meg előadásait a hölgyek állandó nagy figyelmétől kísérve.

AZ IPERNI FEKETE NAP

Általános érdeklődés közepette tárgyalt az előadó a világháború első sikeres gáztámadását, amelyet a németek indítottak a francia hadsereg ellen Iperennél 1915 április 22-én. Ez volt a híres Iperni fekete nap. Szász tonna chlorgázt engedtek itt a németek a gáztámadásra fel nem készült franciákra. Az eredmény: 5000 halott és 10.000 sebesült volt, szinte néhány perc leforgása alatt.

Végül a gázalarc szerkezetéről és kezeléséről kapott a hallgatóság szemléletes oktatást.

ELSŐ SEGÉLYNYUJTÁS — GÁZMERGEZÉS

Nagyon érdekes és rendkívül hasznos előadásokat tartott Viosz Zoltán az „Egészségügy” köréből. Valóságos elsősegélynyújtási tanfolyam volt, amelynek keretében részletesen ismertette az elsősegélynyújtás hatáskörébe tartozó eseteket. Szemléletesen bemutatta a különféle kötözési módokat, a mesterséges lélegzés végzését. Majd rátért a speciális repülő-támadások okozta sérülések, mérgezéseknek végzetlen elsősegélynyújtási módokra. Ez az előadás nők számára egyenesen nélkülözhetetlen. Az előadást emelte az előadó változatos, színes és bizonyos alkalmakkor humorban sem szűkölködő stílusa.

EGY FÉRFI — HETVEN NŐ

Egy ilyen egészségügyi előadásra ért engem majdnem az a veszedelem, hogy a nők kidobnak a teremből. Valami speciális női dologról volt szó az elsősegélynyújtással kapcsolatban s a hölgyek előbb tekintettel, majd szóval is kifejezték a belső kívánságukat, hogy szeretnének engem — kívülről látni. — En azonban a hölgyek legnagyobb bosszúságára, nem tettem eleget eme kívánságuk és — bent maradtam. Bevallhatom őszintén — nem hallottam ez alkalommal újdonságot.

ÖVÖHELY — TŰZOLTÁS

A harmadik előadó Takács Jenő, előadássorozatában a Műszaki és tűzoltó is-

mereteket fejtegette. Ennek az előadássorozatnak a keretében egyszerű és világos képet kaptunk a családi ház légoltalmi berendezkedéséről, az övöhelyről, a különböző tűzoltó készülékekről, kezdve a legprimitívebb vízesvödörtől a legpompásabb és legbiztosabb hatású poroltó, haboltó készülékekig. Érdekes és értékes volt előadásának módja, amely szerint először ismertette a tökéletes, ideális légoltalmi berendezéseket, majd alkalmazkodva a reális élet követelményeihez, a tökéletes berendezést pólló eszközöket ismertette. Ilyen ideális követelmény például a gázalarc, de szükség esetén helyettesíti ezt az orr és száj elé kötött vízes kendő. Ez egy példa a sok közül.

Ha mindezekből az előadásokból levonjuk a tanulságot, arra a meggyőződésre kell jussunk, hogy az esetleges jövődő háború légtámadásai, ha veszedelmesek és romboló hatásúak is lesznek, az erre öntudatosan felkészült polgárok mégis a legeredményesebben megvédelmezhetik életüket, családjukat és vagyonukat.

Ne a rémület irányítsa gondolkozásunkat és eslekedeteinket, ha a jövődő légháborújának körülményeiről és eshetőségeiről hallunk — hanem az idejében való céltudatos készülődés.

BESZÉLGETÉS A LÉGOLTALMI LIGA EGYIK ÜTTÖRŐ KÖRZET-VEZETŐJÉVEL

A tanfolyam befejezése után megkérdeztem Pásztor Józsefet, a tanfolyam agilis vezetőjét: Hogyan és mióta folytak Debrecenben ezek az előadások és tanfolyamok.

Pásztor József készséggel adott felvilágosítást kérdéseimre. Elmondta, hogy augusztus hónap közepén indultak meg az előadások. Az öt belső körzetben számtalan felvilágosító előadást és öt tanfolyamot tartottak a légoltalmi Liga emberei és vezetői. A külsőségekben eddig csak felvilágosító előadások voltak. Ez volt az első külsőségen tartott tanfolyam.

A felvilágosító előadásokat, sajnos igen gyéren látogatták. Volt olyan alkalom, amikor maga az előadó jelent meg csupán az előadásban. Mások négy-öt ember lézengtek az előadásban. A szeptemberi válságos napokban hirtelen megváltozott a helyzet. A megrémült emberek egyszerre nagy tömegben kezdték látogatni az előadásokat. A légoltalmi liga hivatalos helyiségit valóságos megrongozták tanácskérés céljából. — A müncheni egyezmény után azonban ismét hirtelen megcsappant az általános érdeklődés, noha kivételesen ezen a tanfolyamon elég szép számmal vettek részt. Nem hallgathatjuk el, hogy Pásztor József a debreceni Légoltalmi Liga egyik üttörő pionírja.

A legelső körzet vezető volt a Légoltalmi Liga megalakulásánál.

Eddig több mint negyven előadást tartott és mint a hetedik körzet vezetője, a legtevékenyebb munkásságot fejté ki körzet polgári lakosságának légoltalmi kiképzése érdekében.

„HA BÉKÉT AKARSZ KESZÜLJ A HÁBORÚRA”

Régi, de ma is helytálló latin közmondás: Si vis pacem, para bellum. Ha békét akarsz, készülj a háborúra. S ez vonatkozik ránk magyarokra, magyar nőkre és férfiakra egyaránt. Ha biztonságban akarjuk látni családjunkat, kisvagyónkunkat, ha szívünkön viseljük hazánk nyugalmát, békességét, fejlődését s magunk is egyenként, személyenként hozzá akarunk járulni legalább egy-egy

téglával Nagymagyarország feltámadásához, úgy még az időleges béke időszakban fel kell készülnünk arra, hogy kellemetlen és fájdalmas meglepetések ne érjenek. Epp ezért vegye ki mindenkinek a Légoltalmi Liga munkájából. Ma még csak kb. 12.000 tagja van a Ligának Debrecenben, ami Debrecen lakosságának mintegy 10 százalékát teszi csak ki. Fogadja mindenkinek szívesen, szeretettel a Liga kiküldöttét, ne tartsa vele szemben elutasító magatartást, hisz az önzetlennel, mindnyájunk, a polgárság érdekében végzi fáradságos munkáját.

Szervekedjünk mindnyájan debreceni és magyarországi polgárok egységei aronban. Célunk: Hazánk, családjunk, életünk megvédése és szép hazánk: Magyarország dicsősége s jövődjéért való nemes küzdelem. (ben.)

Megjelent a „Hajnalodik” c. szemle októberi száma

Tegnap hagyta el a sajtót a „Hajnalodik” c. nemzetpolitikai szemle október havi száma. Az alföldi fiatal értelmiség a nívós folyóiratának szerkesztői és munkatársai az alkalommal is sok értékes és gondolatokban gazdag cikkel ajándékozta meg az ország szellemi intelligenciáját.

A mindvégig igen érdekes és tanulságos vezércikk: „Igazság-erődiadal” címen hirdeti, hogy elérkeztünk a magyar feltámadás előestéjéhez. Hangsúlyozza azonban, hogy a magyar igazságot csakis a mi erkölcsi és fizikai erőnk juttathatják diadalra. Vámos Kálmán dr. „A széthulló mozaik állam és a visszatérő magyarság” címen ír igen figyelemreméltóan. Kovács Mihály dr. „Szociálpolitikai kérdések Németországban” cím alatt ad feleletet arra a sokat vitatott problémára, hogy melyek azok a szociálpolitikai eszközök, melyeknek segítségével a német munkásság s általában a német nép a jólétnek arra a magas fokára tudott emelkedni, melyen jelenleg áll. Paczlay György az alföldi parasztszolgálatról, Istvánffy Klára pedig a női munkaszolgálatról ír. Majd Gouth Ernő és Makkai Sándor folytatolagos cikkei következnek a magyar állattenyésztésről, illetve Nagykorösi—Kaposvárról.

A folyóirat „Szemle” c. második részében Topor György dr. ad igen kimerítő bírálatot Hidvégi János „Hulló magyarság” c. könyvéről. Sántha György szép verset írt.

HOTEL RIO
BUDAPEST

a város szívében

RAGYOGO

TISZTA

hideg-meleg folyóvíz

ERŐSEN

MÉRSEKELT

ARAK

VII., Kürt-utca 6.

PÁTRIA kávéház mögött.

Keresztény Munkásmozgalom

A Hivatásszervezet kérelmére etrendelte a miniszter a fodrász-ipart legkisebb munkabérok újból való megállapítását.

Allig egy hónapja, hogy a debreceni fodrász munkavállalók bejelentették csatlakozásukat a Hivatásszervezethez s megalakították a segédi kar szakosztályát. Megtárgyalták sérelmeiket s arra a megállapodásra jutottak, hogy az 1936. évben megállapított legkisebb munkabérek ma már nem nyújtanak tisztességes megélhetési lehetőséget. Két év alatt az élelmiszer, a lakás, a ruházati cikkek legalább 15—20 százalékkal emelkedtek, ezzel szemben a megállapított legkisebb munkabérekhez ragaszkodik a munkaadók 90 százaléka, nem is említve azokat, akik még ezt sem fizetik, hanem kihasználva a munkavállalók szorult helyzetét, éhbéért dolgoztatják segédeiket. Október 2-án tartott gyűlésükön beadvánnyal fordultak a kereskedelem és közlekedésiügyi miniszterhez, melyben kérték a legkisebb munkabérek újból való megállapítását.

Meglepő gyorsasággal érkezett meg válaszként a 29.366/1938 számú miniszteri leirat a legkisebb fodrászipari munkabérek megállapító bizottság elnökéhez, melyben elrendeli, hogy a Hivatásszervezethez tömörült fodrászsegédek kérelmének helyt adva, a bérmegállapító bizottságot össze kell hívni, hogy az 1936. évben megállapított munkabérek revízió alá vegye. A bizottság elnöke hasonló gyorsasággal értesítette a bizottság munkavállaló tagjait, hogy terjesszék elő konkrét javaslataikat, hogy azokat előkészítés céljából közölhesse a bizottság munkaadó tagjaival. Az előkészítés gyorsaságától függ a tárgyalás kitűzése. A bizottság elnökének leiratát csütörtökön már tárgyalták is a Hivatásszervezet fodrászsegédi karának vezetői gyűlésén. A javaslat szakszerű pontos számításokkal és részletes indokollással alátámasztott beadvány lesz, melynek megbeszélésére nétfőn este újabb vezetői gyűlésre jönnek össze, hogy a csütörtökre összehívott általános szakmai gyűlésen — mely előreláthatólag viharosnak ígérkezik — részletekben is letergyalghassák.

A Hivatásszervezet első nagy csatájának döntő sikerét jelenti ez a miniszteri leirat. Szinte példátlan gyorsasággal lebonyolított akció legteljesebb mértékben igazolja a Hivatásszervezet életrevalóságát és létjogosultságát s azt a bizalmat, mellyel a debreceni munkavállalók széles rétegeiből nyert. Minden munkavállalónak érdeke, hogy olyan erős, akció képes szervezetbe lépjen, mint a Hivatásszervezet, mely szinte naponként bebonyolítja, hogy a munkásság szociális érdekeinek egyetlen őszinte és igaz képviselője.

Igaztalan támadás a Keresztény Munkásmozgalom ellen

Nap-nap után kapjuk a kérdés alakjában fölített támadásokat: „Mi jogon indították el ezt a mozgalmat?” „Mért éppen a Katolikus Legényegylet akarja megszervezni a nemzeti alapon álló munkásságot?” De vannak jóakaróknak látások is. „Jó, jó kérem kell ez a mozgalom, nagy szükség van rá, de nagy kár, hogy vallási alapon indultak és éket vernek a felekezetek közé”.

Ezekre akarunk most válaszolni. Négy héttel ezelőtt ezen a helyen pontosan és világosan kifejtettük jogi alapunkat. Belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályaink alapján állunk. Ezek szerint jogunk van szakmai alosztályokat, külön „szakosztályokat” létesíteni. A szakosztályok összességét — mivel hivatásonként szervezi tagjait — „Hivatásszervezet”-nek nevezzük. Célunkat is bevallottuk nyíltan. A szociáldemokrata szakszervezet terrorjából akarjuk kiszabadítani a keresztény magyar munkásságot. Szent meggyőződésünk, hogy a munkásság sohasem kapta meg ott az öt megillető jogokat, hanem lelkiismeretlen, legtöbbször keresztény és magyartól egyaránt idegen fajú vezetők a maguk poli-

tikus pártcélokra használták fel a félrevezetett munkástömegeket. Harcot hirdettünk a szociáldemokrácia terrorja ellen. Harcot hirdettünk a „proletárok” igazi jogaiért és érdekeiért, melyet eddig oly nagy sikerrel elpolitizáltak. Harcot hirdettünk a teljes szociális igazságokért. Harcos szervezet vagyunk. Nem álmosan ábrándozó, sült galambot váró „kegyesen teázó” egyesület. Nos hát ezen a jogon, a harc jogán, a munkásság érdekeinek védelme jogán és nem utolsó sorban az egyetemes kereszténység védelme jogán indítottuk el mozgalmunkat.

Hogy miért éppen a Katolikus Legényegylet indította el a mozgalmat? Erre egyszerű a felelet: Mert más eddig még nem csinálta meg. Bár ki más indított volna el hasonló mozgalmat, mi lettünk volna az elsők, akik csatlakoztunk volna hozzá. De mivel senki sem csinálta, azért csináltuk mi. Alapszabályunk és legfőbbként programunk van: a Quadragesimo Anno. Van kétezer éves jogunk ahhoz, hogy szociális kérdésekben irányt mutassunk. Van erkölcsi tekintélyünk, ami mulhatatlanul szükséges, mert az emberiség kiábrándult a felelőlen ígéretekkel és csak komoly helyről jövő szavakat hajlandó elhinni és követni.

A felekezeti békét pedig senki ne féltse a Hivatásszervezettől. Mi nem felekezeti alapon szervezedünk, hanem gazdasági alapon. Sohasem kérdezzük, vagy nézzük, hogy ki milyen vallású, vagy kinek a vallása az igazi. Minden keresztény és magyar munkavállaló, aki közénk áll, a Hivatásszervezetnek egyenjogú és egyenrangú tagja. A kenyérbéren nem tehetünk különbséget katolikus, református és evangélikus magyar között. Programunkat mindenki magáévá teheti. Nem egy tisztséget protestáns testvéreink tölt be. Ha pedig valaki nemcsak a mi véleményünket akarja hallani, akkor olvassa el a Református Élet október 8-i számában „Debrecen másik arca” c. közleményt.

Tudjuk, hogy sokaknak fáj elindulásunk. Különösen azoknak, akik a nemzetköziség mellett kötötték le magukat, ha nem is most, hanem még 1918 táján. Fáj nekik hogy a magára hagyott keresztény munkásság felett új szelek fújnak, amelyek — úgy érezzük — sokakat el fognak sodorni. Ennek a mozgalomnak minden keresztény magyarnak őszinte szívből örülni kellene. Örülni, hogy akadt egy szervezet, amely ki mer állani keresztény és nemzeti alapot hirdető munkásság olyan nagyon mélyre súlyedő erkölcsi és anyagi érdekeiért.

HIVATÁSSZERVEZET HIREI:

Ipartestülethez is bejelentettük annak idején mozgalmunk elindítását. Szükségesnek látszott egyes dolgok megbeszélése, személyes tárgyalások lefolytatása. A múlt hét folyamán ez meg is történt. A felmerült problémákra írásban is beadjuk válaszukat, melyet az október havi előjárásági gyűlés fog tárgyalni.

Fodrász szakosztályunk vezetői gyűlést tartottak, melyen a vezetőségi tagok teljes számmal megjelentek. Nagy örömmel vettük tudomásul a legkisebb munkabér megállapító bizottság elnökének átiratát a legkisebb munkabér újból való megállapítása tárgyában. Hozzá is fogtak azonnal a javaslat tárgyalásához, melyet nagy terjedelmére való tekintettel hétfőn folytatnak.

Fegyvergyakorlatok idejére a Hivatásszervezet Kandia-utcai helyiségét felajánlotta a honvédség céljaira. Gyűléseinket ideiglenesen a Szent-Anna-utca 19. sz. a. iskolában tartjuk.

Hivatalos órákat a Hivatásszervezet helyiségeinek átengedése miatt, ideiglenesen Szent-Anna-utca 21. sz. alatt, az elnök lakásán tartja a vezetőség, minden este 6 órától fél 8-ig.

A fodrászsegédi kar folyó hó 21-én,

Saját készítményű ernyőket legolcsóbban az
Ernyő szalonban
vehet.
Javitás, áthuzás
Piac-utca 77. Limoleummal szemben

csütörtökön este fél 8-kor nagygyűlést tart a Szent-Anna-utca 19. szám alatti iskolában. Minden fodrász munkavállaló, akár tagja, a kár nem a Hivatásszerve-

zetnek, saját jól felfogott érdekében, okvetlen jelenjen meg ezen a gyűlésen, melyen a betervezendő legkisebb munkabérek tárgyaltatnak.

Mentsük meg a szegény, elhagyott gyermekeket!

Dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök kérelme a város közönségéhez

Debrecen sz. kir. város árvaszéki elnökének gyermekvédelmi osztálya és pártfogói testülete immár három és félszázötödik óta végzi áldásos munkáját, mely abból áll, hogy a szegény, elhagyott gyermekeket havonként felkeresi, azoknak ellátását, egészségi állapotát, iskoláztatását, erkölcsös, vallásos és hazafias nevelését ellenőrzi s az illetékes szervek közbenjöttével megfelelő segítséget igyekszik nyújtani. Büszkén elmondhatjuk, hogy már rövid működésünk alatt is a lélekmentésnek nem egy felemelő esetével találkoztunk és sok könnyet töröltünk le. Pártfogoltjaink részére a városi inszpekció terhére ruhát, cipőt, élelmiszert, tejet, népkonyha ellátást, lakbérsegélyt szereztünk. Igen sok gyermek tanszer, tankönyv, tandíj, tanonc szerződés és iskoláztatási segélyben részesült. Sokat gondozó családnál, vagy kereső pályán helyeztünk el, közreműködöttünk kiskorúak örökbe fogadása körül. Sok gyermekes anyákat anyagi támogatásban részesítettünk.

Azonban míg pártfogoltjaink száma állandóan növekszik, pártfogóink száma csökken. Sajnos a gyermekvédelmi munkánál is sok

esetben a lelkesen lobogó, de hamar ellobbanó szalmalánggal állunk szemben!

Pedig a kevés munkát, de sok lelkesedést kívánó nemzetmentő tevékenység alól egyetlen egy gyermektelen, vagy kevés gyermekű nőnek sem volna szabad kivonni magát!

Pártfogókul a város lakossága köréből nemre, korra, foglalkozásra és vallás felekezetre tekintet nélkül oly egyének alkalmaztatnak, akik azon munkára önként és díjtalanul vállalkoznak, fedhetetlen erkölcsűek, a pártfogói munkára megfelelő műveltséggel, hajlammal és szociális érzékkel bírnak.

A pártfogói munka semmiféle anyagi kötelezettséggel nem jár! Ne nézzük tehát tétlenül az éhez, didergő, kolduló, csavargó és erkölcsi züllésnek induló gyermekek tömegét, hanem hatósági és társadalmi vállvetett munkával mentsük meg a szegény elhagyott gyermekeket!

Bizalommal és szeretettel kérem a város férfait és nőit, akik szívük sugallatát követve ezen nemzetmentő munkához hivatást éreznek, jelentkezzenek pártfogókul a városi árvaszéknél. (Simonffy u. 1. sz. II. em. 1. sz. Telefon: 28-54.)

A Szent István-túra díjait október 18-án osztják ki a Déri muzeumban

A Túrista Egyesület téli előadásai

Évek óta nagy látogatottságnak örvendenek a Magyar Túrista Egyesület debreceni osztályának a Déri muzeumban tartott vetített képek előadásai. Az idei sorozat október 18-án kezdődik és jövő évi március 7-én végződik. Az előadások mindenkor keddi napokon vannak esti félhét órai kezdettel. Az első előadás a magyar Tiszáról szólott volna dr. Mendöl Tibor egyetemi magántanár előadásában. De a kép- anyaggal baj van, ezért október 18-án Nagy Kálmán, MAV főművezető tartja *Hollandiáról* szóló előadását. Az elnöki megnyitó keretében a Szent István-túra jutalmazottjai, tizenegyen debreceniek, átveszik az emlékkiratot, miután az emlékjelvényeket már megkapták. Ezüstjelvényt nyert Tózsér László, bronzjelvényt v. Poroszlay János, Poroszlay Jánosné, Elefánty Ilona, Ferenczy Pál, Gyürky Berta, Jakucs István, Jakucs Istvánné, dr. Nagy János, Pusztay József, Pusztay Józsefné, Szeremley Il. A keddi előadás után a tagok és az érdeklődők összejönnek a Gambriusban, hogy megemlékezzenek ott is a Szent István-túráról.

A többi előadások így következnek: november 8-án Papp Dénes MAV műszaki tanácsos, a MTE al-

elnöke Budapestről: Sopron, a leg-hűségesebb város. November 22-én: *Hettesheimer* Ernő leánygimn. tanár: Dóczyistákkal az Alpokban. December 13-án: dr. *Farkas* Pál, ref. lelkész: A skót felföld. Január 10-én: dr. *Mendöl* Tibor egyetemi m. tanár: A magyar Tisza. Február 7-én: *Piskóty* Ferenc, főmérnök: Az esztergomi ásatások. Március 7-én: dr. *Nagy* János egyetemi alelnök: A Szent István-turistavándorlás. Mindezen előadások képek vetítésével folynak le. Beléptdíj nincsen, csak a karácsonyi szegényfelruházásra kér a rendezőség húsz fillért.

A mostan sürgős hazafias adakozásokban a Túrista Egyesület debreceni osztálya is részt akar venni. Legközelebb a *repülőalapra*, azután a *felvidékiek* felségélyezésére óhajt gyűjtést rendezni a maga kebelében, illetve a csekély anyagi készletéből elősegíteni a két nemes célt. A keddi előadás előtt és után köszönettel fogad el a jelzett célokra szíves adományokat. Ugy az előadásokon, mint az utána következő barátságos összejövetelen a Gambriusban az elnökség szívesen lát vendégeket is, az előadáson iskolai ifjúságot is.

Helyszini riport a Debreceni Torna Egylet ökölvívószakosztályának hétköznapi edzéséről

Szerény keretek között megindult Debrecenben az ökölvívó élet

Ép testben, ép lélek! hangzik a sportemberek jelmondata. Ezt lehet látni kifüggesztve a középiskolák és sportintézetek tornacsarnokában. Ez a jelmondat valóban fedi a tényeket. Ez annyit jelent, hogy az embereknek valamilyen formában edzeni kell testüket, mert lelkük csak akkor lehet ép. Ma a rohanó XX. században már igen sok formája van a test edzésének, de bennünket közelebből csak a debreceni viszonyok érdekelnek.

Mondanunk sem kell, hogy Debrecenben legnagyobb tábora a futballnak van.

Legtöbbben kultiválják a kerek labda kergetését

És így nem lehet osodálkozni rajta, hogy ma ez a sportág bír legnagyobb táberral. Szorosan a futball mögé zárkózik fel az atlétika, amelynek különösen az ifjúság körében van nagy tábora. Nem szabad azonban megfeledkeznünk a tornászokról, vívókról és teniszezőkről, akiknek tábora napról-napra nő Debrecenben. Az Alföld metropolisában talán a birkózás, ökölvívás és vízisport az, amely nincsen azon a hívnön, amelyet meg lehetne követelni, de a sportágak kifejlődésének eddig nagy akadályokkal kellett megküzdeni és reméljük, hogy közelesem ezek is az elsők között lesznek.

ÚJRA FELELEDT DEBRECENBEN AZ ÖKÖLVÍVÓ SPORT

Debrecenben, mint az iskolák városában, a múltban nem egy sporttehetség tűnt fel, aki szereplésével nemcsak Debrecennek, hanem az ország színeinek is dicsőséget szerzett. A közbejött világégés és az azt követő vásáros időkben azonban nagyban megcsappant az érdeklődők száma a sport iránt és így egyes sportszakosztályok működését be kellett szüntetni. Így történt ez Debrecenben is az ökölvívó sportban.

Magyarország az elmúlt olimpiai bajnokságokon az ökölvívásban mindig bizonyosságot tett a magyar ökölvívó acéloságáról.

annál meglepőbb volt az, hogy itt Debrecenben egyetlen sportegyesületben sem működött az ökölvívó szakosztály. Anyag pedig állott rendelkezésre, hiszen az ősi város ifjúsága sohasem zárkózott el egyetlen sportágtól sem.

Debrecen legrégebbi sportegyesülete a DTE látta, hogy cselekedni kell és a múlt évben megalakította a DTE levele ökölvívó szakosztályt. A törekvő levettéknek helyiséget és felszerelést bocsátott rendelkezésre. Közben Debrecenbe került Csányi (Czuna) Ferenc testnevelési tanár is, aki nagy elfoglaltsága mellett időt szakított magának arra, hogy a levele ökölvívókkal foglalkozzon. Ennek az áldozatkész munkának már a múlt évben meg lett az eredménye, mert a levele ökölvívókkal Debrecen ökölvívó sportja megindult azon az úton, amelynek gyümölcsét a debreceni közönség közelesem látni fogja. Csányi Ferenc azonban látta, hogy az ökölvívó sportot Debrecenben nem lehet teljesen a DTE levele intézményének kiszajátítani.

Ezt a sportot az egész város ifjúságának szolgálatába kell állítani.

Ez az élesszemű meglátás eredmé-

nyezte azt, hogy ma már a DTE ökölvívó szakosztályának mintegy ötven tagja van, akik között a leventéken kívüli ott látjuk a fő és középiskolás ifjúságot is. Most már eljutottunk odáig, hogy az ökölvívók szakszerű vezetés mellett hetenként háromszor tartanak edzést és közelesem a fiatal debreceni ökölvívók verseny keretében is bemutatkoznak a közönségnek, hogy tanúságot tegyenek tudásokról.

MIT LEHET LÁTNI EGY ÖKÖLVÍVÓ EDZÉSEN?

A napokban megtekintettük a DTE ökölvívó szakosztályának egyik hétköznapi edzését. A Magoss György-tér 9. szám alatt felmentünk a DTE tornacsarnokának első emeletére, ahol megtaláltuk az ökölvívókat. Csányi Ferenc szakosztályi elnök vezetésével éppen akkor kezdődött meg az edzés.

Ujságírói szemmel nézve, először kételkedtünk abban, hogy jó helyen járunk-e, mert az ökölvívóknak kötetl volt kezükben és úgy ugráltak, mint a kislányok szoktak. Nem is gondoltuk, hogy a sokak által dúrvának mondott sport alapszakosztályvezető és örömeinek adott kifejezést, hogy lapunk hasábjain felkeltjük az érdeklődést Debrecenben a legférfiasabb sportág iránt. — Aztán mintha semmi sem történt volna, folytatták tovább a gyakorlatokat. A kötélugrás addig tartott, amíg a versenyzők be nem melegedtek. Utána egy kis pihenő volt, majd séta és gimnasztika következett. A versenyzők kivétel nélkül végezték a gyakorlatokat.

Már az első pillanatban megnyerte figyelmünket, hogy a megnyezetről egy hosszú kötélben egy igen súlyosnak látszó zsák csingött lefelé. Megkérdeztük, hogy mire használják ezt az ökölvívók. Csányi Ferenc elmondta, hogy a zsák löszörrel van kitömve és az ökölvívás alapismeretét azon sajátítják el a versenyzők.

Magyaráztára nem is sokáig volt szükség, mert közelesem sor került erre a gyakorlatra is. Az egyik versenyző megfogta a zsákot, hogy ne libegjen, a másik pedig eléje állt s ezután vezényszavakat lehetett hallani:

— Jobb egyenes!

Erre a versenyző jobb kezével hatalmas ütést mért a zsákra.

— Bal egyenes!

Az előbbi jelenet ismétlődött meg bal kézzel.

— Horog!

Speciális ütés ez az ökölvívóknál, amellyel legjobban ki lehet ütni az ellenfelet a ringből.

— Sorozat!

A tréninget végrehajtó ökölvívó olyan sorozat ütést hajtott végre a zsákon, hogyha egy nem sportoló ember kapta volna a sorozatütéseket, biztosan a mentők szedték volna fel a földről.

Ezek a gyakorlatok annyira igénybe veszik a versenyző erejét, hogy egy ötperces munka után csurog róluk a verejték. Ugyancsak ezzel a zsákkal edzik a versenyzők a kiütési pontok ellenálló képességét. Igaz, hogy közönségünk egy részének is meg kell magyarázni, hogy mi az a kiütési pont. Ez a szív, áll, gyomor és máj. Ha vala-

elyik versenyző az ellenfelet jól eltalálja ezek közül a részek közül valamelyikét, biztos kiütést jelent.

Természetesen a versenyzők edzések keretében iparkodnak ellenálló képességüket fejleszteni. Erre pedig kiválóan alkalmas a zsák. Az egyik versenyző megfogja a zsákot és neki dobja a tréninget végrehajtó állának, orrának, szívének, gyomrának. A zsáknál és árnyék gyakorlatoknál fejlesztik ki a versenyzők láb és kéz technikájukat. Az árnyék gyakorlatoknál a versenyzők maguk elé képzelik az ellenfelet és szabályszerű ökölvívó mérközést folytatnak le.

HÁROMSZOR HÁROMPERCES EDZŐMÉRKÖZÉS

Az elméleti és alapszakosztályok végrehajtása után Csányi Ferenc szakosztályvezető két versenyzőt szólított középre. Óráját megnézte, majd sípszóval jelezte az edző mérközés kezdetét. A két versenyző barátságosan kezelt szorított egymással, majd hozzákezdtek egymást szűrni. Mind két oldalról lehetett látni egy pár szép jobb és bal egyenest, sőt az egyiknek sikerült horgot is bevinni. Az első menet három percig tartott. Az erők körülbelül egyenlők voltak. A három perc letele után egyperces pihenőt tartottak s következett a második menet. Ebben a menetben már szemmel lehetett látni, hogy az

egyik versenyző fáradtnak érzi magát és ellenfelenek több ütést, sőt sorozatütést sikerült bevinni.

A második menet után ismét egy perc pihenő, majd az utolsó menet következett. A harmadik menetben mindkét versenyző erős rohamot indított. Sok szép támadó és védő munkát lehetett látni. Mielőtt azonban a három perc letelt volna, az egyik versenyző feladta a további küzdelmet és a következőt mondta:

— Sajnos, tíz napja nem járok edzésre és ezt nagyon észrevettem.

A versenyzők ismét barátságosan kezelt szorítottak egymással és fűrdni mentek. Ezzel az edzésnek vége is volt. A kiadós edzés után még elbeszélgettünk Csányi Ferencel, aki elmondta, hogy sokan az ökölvívást durva sportnak tartják, pedig ez nem így van. Az ökölvívás tartozik ma a legférfiasabb sportok közé. Az ember izmait a legarányosabban fejleszti. Ezért van az, hogy az összes sportolók közül az ökölvívóknak van a legszebb alakja. Munkában van állandóan minden testrésze, alsó és felső teste és így egyirányú fejlődésről szó sem lehet. Határozottan fontos, hogy az ökölvívónak jó legyen a szíve és tüdője, a többit mind el lehet sajátítani az edzésen.

— Remélem — mondotta Csányi Ferenc —, hogy ezzel az anyaggal, amely most rendelkezésünkre áll, közelesem a közönség elő tudok állni és be tudom bizonyítani, hogy az ökölvívó sport nem is olyan durva sport, amelynek sokan hiszik. Munkámban sokat segít nekem Nagy Lajos szakosztályi segédedző. Kár, hogy a helybeli sportegyesületek nem szervezik meg ökölvívó szakosztályukat, mert így nincsen alkalom a versenyek rendezésére. Hogy pedig mi utazzunk el, vagy fogadjunk ellenfeleket, az sokba kerül. (...ács)

Ma lesz a debreceni fogház két templomának ünnepélyes felszentelése

Megirtuk, hogy a debreceni ügyészség fogházában dr. Mező Sándor ügyészségi elnök és Sterbinszky Károly fogházigazgató kezdeményezésére két templomot is biztosítottak a vallásos érzésű foglyok lelki szükségletének kielégítésére. A református templomot, amely a második emeleten van, ma, vasárnap délelőtt avatja fel Uray Sándor ref. püspökhelyettes, kor-

mányfőtanácsos, míg délután négy órakor ugyancsak a fogház második emeletén levő római katolikus kápolnát szenteli fel Zadravetz István ny. tábori püspök. A kettős templomszentelési ünnepély alkalmából több meghívott előkelő vendég is jelen lesz. A fogházi templomok felszentelési ünnepségéről a Debreceni Ujság—Hajdúföld részletes tudósítást fog közölni.

Nemzetgyalázási és kormányzósértési bünper bosszúból

Komoróczy Péter hodászi huszonnégy holdas gazdálkodó a magyar állam megbecsülése elleni felkötött büntetést és kormányzósértéssel vádolva került tegnap a debreceni törvényszéken a vádlottak padjára. A Jeney Sándor törvényszéki elnök elnöklése mellett működő büntető tanács vonta felelősségre Komoróczyt.

A tárgyaláson a személyi adatok felvétele alkalmával a vádlott egyetlen csekély büntetés kivételével tagadta, hogy valaha is büntetve lett volna. Semmire nem emlékezett, viszont a nyilvántartó szerint többször volt már büntetve.

Az volt ellene a vád, hogy ez év április 16-án a hodászi határban harmados bírtokostársai előtt reprodukálhatatlan kijelentéseket tett Magyarország kormányzójára és a magyar nemzetre. Ezt a vádirat-

szint azért követte el, mert elítéltek jövedéki kihágás miatt és nem kapott kormányzói kegyelmet. A tárgyaláson Komoróczy Péter tagadta, hogy az inkriminált kifejezéseket megtette volna s azt adta elő, hogy a feljelentők haragosai, akik így akarták őt tönkretenni.

A törvényszék ötös tanácsa több tanút hallgatott ki ebben az ügyben, akik ellentétes vallomásokat tettek. Végül is a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó javaslat és a perbeszéd elhangzása után a törvényszék Komoróczy Pétert

megnyugtató bizonyítékok hiányában felmentette az ellene emelt vád alól.

Az ítélet ellen dr. Altdorffer István királyi ügyész, mint a vád képviselője, semmisségi panaszt jelentett be a kúriához.

Magyar Asszonyok

DIVAT

Az idei estélyruha divatról néhány szót. A közelgő téli szezonban a változatos szín, anyaggazdagság és a vonalvezetés jellemzi az estélyruha divatot. Díszben a gazdag fodrozás, a sok tüll és muszlin, a bő szoknyák, a sima ujjak és az ismét visszatérő brokát és lamé anyagok az érdekesség. Különös sajátossága, hogy emlékeztet vonalában az 1900 esztendő divatra és az empire divatra. A délutáni toalettek uralkodó színe a fekete és a fehér, gyakrabban azonban a fekete. Ezeken a színeken kívül azonban szerepel a kék minden árnyalata. A magyaros mintájú estélyruhák is nagy tért foglalnak el az idei estélyi ruha divatban. Különösen a matyó szabású harangszoknyák.

Kozmetika

Sokszor szerez szomorúságot ilyenkor össze a kezek lilás-vörös színe és duzzadsága. Kínos perceket szerez ez a szépséghiba és sokszor szerez feszélyezettséget a társaságban.

Mit tegyünk a kézvörösség ellen? Külső kezeléssel, a vérkeringés élénkítésével siettelhetjük a javulást: forró vízben áztassuk kezünket s ezt négy-öttször ismételjük meg egymásután. Utána szárazra törüljük kezünket, majd zsíros krémmel bekenjük ujjainkat s az ujjak hegyétől a csukló felé lassú mozdulattal masszírozzuk hüvelykujjunk segítségével a kéz bőrét egy neqyedórán keresztül. Végül hintjük be kezünket bőségesen talcummal s masszírozzuk mindaddig, míg ez a zsíradékot teljesen felitta.

A vörös kezekkel kapcsolatban gyakran jelentkezik a kezek cserepessége, az ú. n. szélkifúvás, mely a kéz bőrének kiszáradásával hozható kapcsolatba. Ilyenkor a kéz bőre nehezen tűri a vízzel való mosakodást, egy pár napra ezt kerülni is kell. Ebben forralatlan tejfel vatta segítségével többször törüljük át kezünket és éjszakára jól zsírozzuk be. Sok esetben bevált házi szer a következő olaj: fél deci glicerin, fél deci alkohol, fél deci víz és fél citrom leve, melyet jól összekeverve napjában kétszer alkalmazunk a kezen.

Jó tudni...

... hogy az igen erősen pácolt húst, mielőtt elkészítjük, tegyük 4-6 órára friss vízbe, amelyet gyakran változtatunk, vagy pedig hipermangánsavas kálium gyenge oldatával mossuk le.

... hogy a húst, májat, vesét néhány napig frissen lehet tartani, ha édes vagy savanyú tejbe tesszük, használat előtt pedig szárazra törüljük.

... hogy a feketére lakkozott bőrt fényessé tehetjük, ha 5-rész stearinsavat, 7-rész meleg terpentinolajban feloldunk és 3-rész szurokkorom hozzáadásával addig keverjük, míg egészen ki nem hull s ezzel a keverékkel a bőrt bekenjük, majd fényesre dörzsöljük.

... hogy nyári ruhaneműt télire mindig keményítetlen és kékítetlen állapotban tesszünk el, különben megszurkúl és romlik.

PLETYKASAROK...

Budapesten az estélyi modellek közül az úgynevezett vacsorázó-ruhának van a legnagyobb sikerük. Hosszú, nem túl-bő alj, rövid kis kabát, vagy bolero. Gyakran a ruha kétrészből áll. Ebben az esetben a blúz esikbe, brokát- vagy színes musszlinanyagból készül.

A párisi divat a fekete délutáni ruhákhoz — amely most nagyon divatos — fekete antilop kesztyűket használ, a csuklón ciklámen színű szallaggal, vagy kis virággal.

A párisi divatszalonok kalapdíszítésül búzakalászt, eszrafkoszorút és — békegalambot használnak.

KONYHA

Paprikás fogoly. Két nagyobb fogolyhoz két fej vöröshagymát vágunk el, azt kb. 8 deka zsírban, vagy olvasztott szalonnában megpirítjuk, adunk hozzá kávéskanál rózsapaprikát, rárakjuk a négyfelé vágott foglyokat, sól, pár szem köménymagot. Fedő alatt pároljuk és ha már majdnem megpuhult, tesszünk hozzá jó negyedkiló kockára vágott tisztított burgonyát, 3 zöldpaprikát, elvágva és megtisztítva, 2 darab elvágott paradicsomot, kevés elvágott káposztát és 10 deka rizst, Puhára főzzük.

Vadrágu. Készíteljük nagyvad husából. Nyúl, őz, szarvas egyformán alkalmas, csak a hústól függ, hogy tovább, vagy rövidebb ideig kell-e párolni. Kockára vágott zöldséget és elvágott vöröshagymát zsíron párolunk. Megszojújuk kevés liszttel, vizet és bort öntünk hozzá, jól megfőzzük és szitán áttörjük az egész mártást. Most kockára vágott vadhúst fedő alatt benne puhára főzzük, sóval, borssal és citromlével fűszerezük. Ha a hús elkészült, hosszúkára vágott burgonyaszemeleteket főzünk meg benne és tálatás előtt kovászos vagy ecetes uborkaszemeleteket tesszünk még hozzá.

HETI ÉTREND

VASÁRNAP: Ebéd: Raguleves, rántottasírke salátával, gesztenyeltorta, esetleg előételnek vajás karfiol. Vacsora: Tojásos gomba, gyümölcs.

HÉTFŐ: Ebéd: Káposztaleves, töltött paprika, rizsfelfújt. Vacsora: Paprikás burgonya virslivel, gyümölcs.

KEDD: Ebéd: Karfiolleves, birka-pörkölt tarhonyával, almapiüré. Vacsora: Parajfőzelék rántott zsemleszeletekkel, sajt.

SZERDA: Ebéd: Burgonyaleves, sült marhanyelv burgonyapürével, diólepény. Vacsora: berakott zöldbab, gyümölcs.

CSÜTÖRTÖK: Ebéd: Tyúklevés finom metélttel és gombával, főtt tyúkhús sóskamártással és párolt rizszel, pirított burgonyametélt. Vacsora: Paradicsomos rántotta paprikasalátával, gyümölcs.

PÉNTEK: Ebéd: Zöldséglevés, lengyelponty, rétes. Vacsora: Zöldségfelfújt, tejelesterő.

SZOMBAT: Ebéd: Friss kifejtett bablevés, káposzta malacdagadóval, almáslepény. Vacsora: Töltött burgonya, mézes dió, sajt.

IPAR ÉS KERESKEDELEM

Egy év alatt megkétszereződik a kisipari kölcsönrel a magyar kisipar és kiskereskedelem teherbíró ereje

Ismeretes, hogy a magyar kisiparosok és kiskereskedők hitelezésére céljából már régebben országos akció indult meg s erre a célra a kormány a Nemzeti Bank közgyűlésén tízmillió pengőt hasított ki. Ebből az összegből, — mint értesülünk, október folyamán egy millió pengőt fognak folyósítani. Ötszáz-ezer pengőt a Budapesti Kisipari Hitelintézet, a másik ötszáz-ezer pedig az egész magyar vidéket felölelő IOKSZ kapja. Ez az egymillió pengő közel három millió pengő kihitelezését teszi lehetővé a kisemberek, kisegysztienciák számára. Ha tekintetbe vesszük, hogy a hitelkeret tágítása az eddig háromszáz pengőben megállapított kölcsönök felemelését is magával vonja, s ha figyelembe vesszük, hogy az

új kisipari hitelt hat százalékos kamatra adják, akkor tényként lehet megállapítani, hogy megindul az a régen sürgetett hitelezés, amelyet olyan hosszú időn át sürgettek az iparosok. Ha ezen az úton következetesen tovább haladnánk, mint ahogyan a legilletékesebb helyeken ki is jelentették, és a Nemzeti Banktól kilátásba helyezett tízmillió hitelfedezet arányában tovább fejlesztik a kisipari és kiskereskedelmi vállalkozási kedvet táplálását, akkor egy éven belül a magyar kisipar és kiskereskedelem teherbíró ereje meg fog kétszereződni. A kisipari kölcsönök már megkezdett folyósítása természetesen Debrecen érdekelteit körében a legnagyobb örömet és meglepetést kellett.

Megjelent a mesterképző tanfolyamokról szóló miniszteri rendelet

Most jelent meg az iparügyi miniszter rendelete a mesterképző tanfolyamokról.

A mesterképző ipari tanfolyamok célja a hazai ipar számára olyan szakemberek képzése, akik a tanfolyamon végzett tanulmányaik alapján az iparuk gyakorlásához szükséges szakismereteket és szakmabeli készségeket megszerezve és erről a tanfolyam záróvizsgálatán bizonyosságot téve, szakmáiknak önálló művelőivé válhatnak. A mesterképző ipari tanfolyam tartama legalább három hónap. A tanfolyamra csak azt lehet felvenni, aki a mestervizsgára bocsátás feltételeit legfeljebb félévi szaktávó gyakorlat hiánj igazolja és a felvételi vizsgát sikerrel letette. Nem kell felvételi vizsgálatot tennie annak aki legalább valamely középiskola vagy polgáriiskola negyedik osztályát elvégezte, vagy aki hazai ipari szakiskolában végzettséget kapt.

Külföldi honost csak az illetékes miniszter engedélyével lehet a tanfolyamra felvenni.

A tanfolyam végén záróvizsgálat következik, amelyet csak az tehet, aki a mesterképző ipari tanfolyamot elvégezte. A záróvizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó iparában annak gyakorlásához multhatatlanul szükséges szakismereteket és szakmai készséggel rendelkezik-e. Az, aki a mesterképző tanfolyam záróvizsgálatát is sikeresen letette, az erről szóló bizonyítvány alapján ipara önálló gyakorlására szaktávó gyakorlat külön kimutatása nélkül kaphat ipari jogosítványt és a „mester” megjelölést használhatja. Az a hallgató, aki a tanfolyamon résztvevett, de sikeres vizsgát nem tett, látogatási bizonyítványt kap. A tanfolyamon eltöltött idő a segédi szaktávó gyakorlatba beszámít.

A kézművesipar gazdasági helyzete és kívánságai

Az Ipartestületek Országos Központjának most megjelent évi jelentése részletes beszámolót nyújt az IPOK tevékenységéről és a kézművesipar gazdasági helyzetéről. Behatóan ismerteti a kézművesipar érdekében folytatott reformpolitikai eredményeit, de hangsúlyozza, hogy az ipari közigazgatási téren elért eredmények és szervezeti reformok mellett nélkülözhetetlenek azok a gazdasági reformok, amelyek nélkül a kézművesipar igazi megerősödése nem várható. Ezért a közeljövő legsürgősebben megoldandó feladatok az adók és szociális terhek rendezése, munkaalkalmak biztosítása, az építkezések minden eszközzel való elősegítése, a termelési hitel kiépítése és mindezek mellett a kézművesipar gazdasági szervezkedésének irányítása és messzemenő támogatása. Szociális téren az öregsgéi biztosítás égető problémájának megoldása halaszthatatlan. Az ipartestületeket gazdasági érdekképviseletké kell ki-

píteni, hogy tagjaik segítségére legyenek a hitel, nyersanyagbeszerzés és értékesítés terén is.

Új bérmeállapítás a kőműves- és ácsiparban

Az építőipari munkabérmeállapító bizottság most ült össze, hogy az építő munkásság kívánságára újból rendezze a béreket. A bizottság elnöke már szét is küldötte a határozatot az érdekelteknek, amely szerint a kőművesek legkisebb órábéré 78 fillér, a gipszarabizmunkások és fehérmunkások órábéré 92 fillér, álványozók és vasbetonszerelők bére 55 fillér, segédálványozók és segédvasbetonszerelők bére 48 fillér, férfinaszámósok órábéré 40-42, a nők és 16 éven aluliaké 32 fillér, a kubikosoké 51 fillér. Az Iparügyi minisztériumban az építőmunkások érdekeinek szem előtt tartásával ígértették arra, hogy az új határozatot amilyen gyorsan csak lehet, jóváhagyják.

Péntek

OKTÓBER 21.

BUDAPEST I. MŰSORA

- Bemondók: 9.45-től 2.40-ig Máriássy. 2.25-től 7.35-ig Radó. 7.20-tól 0.15-ig Skublies. Zeneakadémia: Lóránd. 8.45 Torna. Utána: Hangfelmerek. 7.20 Etrénd, közlemények. 10.00 Hírek. 10.20 "Népszerű orvosaink." Irta Zombory László dr. (Felolvasás). 10.20 "A világtörténelem." Irta Csicsmanezay Livia. (Fololvasás). 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Utána Időjárás-jelentés. 12.05 Dénes József és cigányzenekara. 12.20 Hírek. 1.20 Pontos időjelzés, időjárás és víz-ás-jelentés. 1.30 A rádió szalonzenekara. 2.25 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak. 4.15 A rádió diákfőlöroraja. (Felolvasás). Irta Wehner Józsefné. (Fololvasás). Utána: Hírségi közlemények. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés és hírek. 5.00 "Liszt Ádám halála Boulogne-ban." Haraszti Emil előadása. 5.30 Timkó Margit magyar nőlkai zongorizál. 5.50 Sportközlemények. 6.00 Az Állásatlan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Kéler Béla: Csokonai-nyitány. 2. Lehár: Cáravics — részletek. 3. Alletler: Rendezővadás. 4. Armandola: A cirkuszban — szvit ország — induló. 7.10 Hírek. 7.15 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.35 "Magyar költők a szüretben." Bevezetőt mond Rexa Dezső. A vezetők Gárdos Kornélia adja elő. 8.10 Pombaur József zongorizál. Közvetítés a Zene-művészeti Főiskola nagytérterméből. Az Orsz. Liszt Ferenc Társaság által rendezett hangversenyről. Liszt-művek: 1. Dante-sonáta. 2. a) Pastorale; b) A forrásnál; c) Erdősongás; d) Gnomok tánc. 8.50 A rádió külföldi negyedórója. 9.05 Hírek. 9.25 Közvetítés az Emke-kávéházából. Farkas Béla és cigányzenekara mutatja. Kalár Pál énekel. Dalok: Gergelyffy Gábor: Nyiló kis ibor.

- lyák: Nádor József: Selyem hajad; Népdalok: Meghalok én nem-sokára; Három bokor saláta; Jelszó, ha kimegyek a piacra; Radies Jenő: Az esküvőm én is ott lesz; Sándor Jenő: Imádság már az is; Seres Rezső: Gyereünk Bodri kutyám; Hevesi József: Tatali esztárs; Sas Náci: Virágok közl jártam; Szilgetyi-Holy Ignác: Szép a babám fekete szeme. 10.00 Időjárás-jelentés. 10.05 Kresz Géza kamarazenekara. 11.00 Hírek német és olasz nyelven. 11.10 Tünclemények. 9.05 Hírek külföldi magyarok szá mára. BUDAPEST II. MŰSORA Bemondó: Cecsoné. 6.10 "Julis a tanyán." Ostváth Tibor elbeszélése. 7.00 Gyostrolanfolyam. 8.00 Hírek. 8.25 Hangfelmerek. 9.40 Időjárás-jelentés. KÜLFÖLD Esti műsor: BERLIN 7.00 Szalonzene. 8.10 Tarkazene. — BECS 8.10 Szimfónikus zenekar. — 8.15 Éneklémények. ROMA 7.37 Magyar negyedóra.

Szombat

OKTÓBER 22.

BUDAPEST I. MŰSORA

- Bemondók: 9.45-től 2.40-ig Lóránd. 2.25-től 7.05-ig Ágota. 6.50-től 0.15-ig Natter. 6.45 Torna. Utána: Hangfelmerek. 7.20 Etrénd, közlemények. 10.00 Hírek. 10.20 "Bartók József elbeszéléseiből." "A fránya madár." (Fololvasás). 10.45 "Mit nézünk meg?" A télelyi kását ismerteti Mesterházy Jenő. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárás-jelentés. 12.05 Magyar Tamás hegedül. Lilitasy György énekel zongorakísérettel. 12.30 Hírek. 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjelzőszolgálat. 1.30 Hangfelmerek. 2.25 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak és élelmiszerárak. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés és hírek. 5.30 Mit üzen a rádió.

BUDAPEST II. MŰSORA

- Bemondó: Skublies. 5.00 Gigli és Nelson Eddy lemezei. 5.20 "Az ezereves városok völgye." (A Tauber-völgy.) Kampis Antal előadása. 6.00 "Arany János kedves klasszikusai." Soltész Szilárd kató előadása. 7.00 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főlöroraja. 7.30 Strausz Richárd: Halál és megdicsőülés, szimfónikus költemény. Előadja a Filadelfiai szimfónikus zenekar. vez. Stokowski. (Hangfelmerek). 8.00 Hírek, ügélőversenyeredmények. 8.25 Közvetítés a Debreczeni-étteremből. Kurtina Simi és cigányzenekara mutatja. KÜLFÖLD Esti műsor: BELGRÁD 9.30 Nagy rádiózenekar. — BERLIN 8.10 Az 68. dalban és zenében. — BECS 8.10 Szájór-szájra, szívről-szívre — Rüdinger dalos, zenés egylege. — BRÜSSZEL 8.15 Hírek és énekek lemezei.

1938 október 16-tól 22-ig.

- 3.45 Schumann: Fisz-moll szonáta, 11. mű. Zongorán előadja Else Kraus a magyar-német művészcserre keretében. 4.30 "Falusi műemlékeink gondozása." Irta Mihályi Ernő. (Fololvasás). Közvetítés előadásorozat. 5.00 Rigó Magda, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. 1. Brahms: a) Fenn a levegőt; b) Szerenád. 2. a) Joseph Marx: Velencei gondolat; b) Strauss Richárd: I. Alkonyi esztári hegyek alatt; b) Tarnay Alajos: Kinyúlt egy kéz; c) Rékai Nándor: Mért kacag és ri a nóta. 5.30 "Petőfi a vidéken." (Magyar tájmagyar szemmel.) Irta Gogoliak Lajos. (Fololvasás). 6.00 A rádió szalonzenekara, vezényel Bertha István. 1. Schubert: Katona-induló. 2. d'Ambrosio: Románca. 3. Lányi Ernő: Mese. 4. Hubay: Alkonyat (a begődésről) B. Fehér Miklós játssza. 5. Major Ervin: Lavotla láncok. 6. Huszka Jenő: Huszár dalol a Dnyeszter mentén. 7. Blon: Holdas éj. 8. C. Franck: Danse lente. 9. Liszt: Két notturno. 10. Járay István: Sarabande. 11. Losonczy Dezső: Székely havasok-ban. 12. Poldini: Fegyverlánc. 7.15 Hírek. 7.25 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.40 Rácz Aladár cimbalmozik, zongorán kíséri Rácz Aladárné. 1. Courperin: Le balet flottant. 2. Paradies: d-moll toccata. 3. Bach J. S. e-moll prelúdium. 4. Scarlatti: F-dúr és A-dúr szonáta. 8.00 Sporteredmények. 8.10 "Vidám magyar borföldrajz." Hangkísérorozat Irta Kilián Zoltán. Közvetítés az Egyetemi Énekkörök működtetése érdekében. Kísér Vidiák József cigányzenekara. Kar-nagy Polgár Tibor. A keret szerzői: Szószóló — Abonyi Géza; Szólistázó — Verhőczy Józsa; Szólisták — Csóka Béla és Varga Imre. A hangjáték szerzői: Béla — Gózon Gyula; Margit — Ladomerszky Margit; Kovács — Juhász József; Kalauz — Sala Domokos; Laci — Dévényi Gyuri; Kovácsné — E. Szics Irén.

Vasárnap

OKTÓBER 16.

BUDAPEST I. MŰSORA

- Bemondók: 9.15-től 2.40-ig Skublies. 2.25-től 8.00-ig Cecsoné. 7.45-től 9.00-ig Lóránd. 9.00 Unitárius istentisztelet a Koltváry-utcai templomból. Prédikál Barabás István lelkész. 9.45 Hírek. 10.00 Református istentisztelet a Kálvin-terti templomból. Prédikál Ravasz László püspök. 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari és vármegyéi-templomból. A szentbeszédet mise közönlök mondja. Énekel a Felső-krisztinavárosi Keresztelő Szent Jánosról elnevezett egyházközség Harmonica Sasra vegyeskara. Előadást kerül a) Orlando di Lasso: Jubilate Deo, b) Balogh Lajos: Szent Mihály miseje; c) Deák Bárdos György: Offertorium; d) Intritus, Graduale és Communio a triaduale Romanum szerint; e) Himnusz. A magánzólamokat Ritzy Gabriella, B. Lengyel Erzsébet Balogh Szendrő és Bálint Sándor énekl. Vezényel Jurassa Endre, orgonist Szűcs Miklós. 12.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjelzés. 12.30 Operaházi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Massenet: Phaedra-nyitány. 2. Debussy: Kis szvit. 3. Gessler György: Szeptember vége. 4. Volkmann-Rajter: Négy félel a "Visegrad" c. sorozatból. 5. Losonczy Dezső: Rapszódia két feljelen. 6. Rékai Nándor: Csűrölő. 7. Weiner: Katonásdi. 8. Strausz János: Lagunák, keringő. 2.00 Hangfelmerek. 3.00 1. "Házialtatók oltása." Marcsis Árpád állategészségügyi tanácsos egyetemi magántanár előadása. 2. "A vadászat gazdasági haszna." Kecses Miklós min. osztálytanácsos előadása. (A Földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata).

- 9.40 Hírek, időjárás-jelentés. 10.05 Beszkárti-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Mantuszkó: Téli regényitány. 2. Giordano: Részlet-k az André Chemier c. operából. 3. Zerkál Dénes: a) Tangó; b) Angolkereskedés. 4. Armandola: Kirándulás álomországba, intermezzo. 5. Széll Kálmán: Tábori táncok a "Laczkafi" c. operából. 10.30 Hírek német és olasz nyelven. 11.10 Hírek francia és angol nyelven. 11.20 Közvetítés a Kettő-étteremből. Lakatos Flóris és cigányzenekara mutatja. 9.05 Hírek külföldi magyarok részén. BUDAPEST II. MŰSORA Bemondók: D. e. Máriássy. D. u. Nagy ter. 11.50 Klebelsberg Kunó gróf volt vallás- és közoktatásügyi miniszter szobrának leleplezése. Közvetítés az Eskü-térről. Beszél Dóvcsnyi Nagy Lajos. 3.00 Hangfelmerek. Filmdalok és táncszámok. 5.00 "Az utolsó irodalmi cigánytánc." Koroda Miklós előadása nyak. "Utazás Budapest körül." (A kültelek) Glass Imre eszeveése. 7.00 Son Harry gondolkázik zongorakísérettel. 1. Valentini: E-dúr szonáta. 2. Rózsa Miklós: Kettős gondokára és zongorára. 8.10 Hírek, loversenyeredmények. 8.35 Hangfelmerek. "Zenekari művek." 1. Mendelssohn: Szentivánéji álomnyitány. (Sandrauciszkió szimfónikus zenekar, vezényel Hertz) 2. Lalo: Spanyol szimfónia (hegedű, Hubermann Bronislaw és a Bécsi Filharmonikusok, vez. Széll Gy.) 3. Schubert: Befejzetlen szimfónia (b-moll, Berini filharmonikusok, vez. Kleiber). BELGRÁD 9.00 Operaszínház. BERLIN 8.10 Opereti, film- és táncelőadások, tarka est. — BECS 8.10 Vidám est az autódársól) — BRÜSSZEL 9.00 Tarka -zenés-dalos est, operaszínház. — LONDON 10.05 Születi József hegedül. — ROMA 8.50 Könyv és tánczene.

Hétfő

OKTOBER 17.

BUDAPEST I. MÉSORA

Bemondók: 9.45-től 2.40-ig Radó, 2.25-től 7.20-ig Skubics, 7.05-től 0.15-ig Marissay, Győr: Natter.

4.45 Torna. Utána: Hanglemmezek. 7.20 Étrend, közlemények. 10.00 Hírek. 10.20 Vegsnak a rokokó-korban. (Fotóassz.)

10.45 A kiegyezés alya (Deák Ferenc): Irta Szilvay Jenő. (Fotóassz.)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Utána: Időjárásjelentés.

12.05 Egén Szeptal balahajka-zenekar. 12.30 Hírek. 12.29 Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.

1.30 Országos Postaszeneakar. Vezető: Eördög János. 1. Kéler Béla; 2. Gálman Mihály; 3. Románé; 4. Ruzsáné; 5. Eörög István; 6. Eördög-keringő; 7. Eörög János; 8. Kis sziv. 6. Mascagni; 9. Paraszobcsintet ábránd; 10. W. W. A. tétel: Oszti dalnokok, keringő; 8. Ujvári József: Jönnek a vitézek. Imbáló.

2.35 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak. 4.15 A rádió diáklétéről. „Könyv Zsigmond ifjúsága.” Németh Béla előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.00 Rácz-Tarlósi Pál és cégánzene kara. 6.00 „Semmelweis Ignác.” Manninger Vilmos főorvos előadása. 6.30 Tánclémez. 6.45 Hírek. 6.46 Hírek szlovák és ruszin nyelven japán dalokat énekel zongorakísérettel. (Vaslejtétel)

7.40 „Vadlakok közt a brazilai őserdőben.” Irta Molnár Gábor. (Fotóassz.)

8.10 Zenekar hangverseny. 8.15 Hírek, időjárásjelentés. 8.00 Képzelt hangverseny. Magyar Jure és cigányzenekara muzsikál. 10.30 Hírek német és olasz nyelven. 11.00 Hírek angol és francia nyelven.

11.10 Szalonosok. 1. Sybill Scott: Hiram kis darab. 2. Schubert: Tánctétel. 3. Rameau: Rigodon. 4. Tosti: Marchiare, olasz népdal. 5. Agui Dénes: Gavotte és musette. 6. Schwalb Miklós: a) Arletta; b) Spanyol tánc. 7. Nány: Angol romancé. 8. Zeller: Rózsadal a „Maidens” c. operából. 9. Szirmai Albert: Tangó. 10. Kreisler: Syn-copation.

0.05 Hírek külföldi magyarok számára. BUDAPEST II. MÉSORA

Bemondók: Geszonné. 7.20 „Séta az előjárásúton.” Kuszák László előadása. 8.00 Hírek. 8.25 Hanglemmez.

BEGRÁD 10.20 Nedanovic zongorahangverseny. — BERLIN 8.10 Rádiózene. — BRÜSSZEL 8.15 Gágyárdó és Denver részletek. — BUKAREST 7.15 Rádiózene. — KÖLN 9.00 Főváros zenekar. — ROMA 7.37 Magyar meggyőző. — OSLO 8.10 Norvég dalnok. — VARSÓ 6.30 Könyvzene.

OKTOBER 18. BUDAPEST I. MÉSORA

Bemondók: 9.45-től 2.40-ig Agófia, 2.25-től 7.30-ig Marissay, 7.15-től 0.15-ig Loránd.

6.45 Torna. Utána: Hanglemmez. 7.20 Étrend, közlemények. 10.00 Hírek. 10.20 A budapesti Arany-szobor megszentelése ötven év előtt. (Fotóassz.)

10.45 „Gyermekruhák.” (Fotóassz.) 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Utána: Időjárásjelentés.

12.05 A rádió szalonzenekara. 12.30 Hírek. 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.

1.30 Veres Károly cigányzenekara. 2.35 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak. 4.10 „Asszonyok tanácsadója.” (Arany Mária előadása.)

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.00 Spohr: E-moll hegedűverseny. Előadja Pászthory Palma zongorakísérettel.

5.30 „Salám” tiszteletadás a Szégyentűzben. Császár Béla előadása. 6.00 József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Seregi Arthur. 1. Pesti József: Petőfi nyitány. 2. Erkel: Részletek a „Bank bán” c. operából. 3. Kálmán Imre: Részletek a „Csárdáskirály” c. operából. 4. Lehár: Cigánytűnnyelv. 7.05 Hírek.

7.15 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.20 Hírek saam zongorázik a magyar-est művészeire kerülőben. 1. Eszt szerzők: 1. Eller; a) Fisz-dar és Desz-dar előd; b) Harangok. 2. Saar: a) Finn szerzők; 1. Sibels; Arabeszk. 2. Palmgren: a) Régi finn bölcsődal; b) Tanc. 3. Blevie: Bölcsődal.

8.00 Erdélyi József versből előad. Fáy Béla. 8.25 Hanglemmez. Film- és táncdalok. 9.25 Hírek, időjárásjelentés.

10.00 Közvetítés a Baross-kávéházból. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel. Dalnok: Farkas; Előfűt az estől: hangú tihokom. Szávózd Richard; Biborban ég Bakonyvár: Murgács; Az asszony, ha veszkéz: Belzmay Antal; Két lánypár volt a falunak; Egység; A virágok megtiltani nem lehet; Fráter Lóránd; Szomor a nyárfaerdő; Lyukas a kalapom (népdal); Thegze-Görber Mihály; Gyalogút, kocsit; Lányok a legényt (népdal); Parkányos Ferenc; Hal nap óta.

10.30 Hírek angol és francia nyelven. 11.00 Hírek német és olasz nyelven. 11.10 Közvetítés a Britannia-szállóból. Heinemann Ede jazz-zenekeara játszik. 0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MÉSORA

Bemondók: Skubics. 6.00 A földművelésügyi minisztérium közgazdasági felülvizsgálata. 6.30 Francia nyelvoktatás. 7.00 Hanglemmez. „Toll dal Monte és Lawrence Tibbett lemezei.” 7.30 „A csiki őserők.” Matolay Tibor előadása. 8.00 Hírek, ügyelversenyeredmények.

BEGRÁD 9.45 Lemezek. — BERLIN 9.00 Repülőzenekar. — BÉCS 7.40 Bayer József kőműves zeneadóját. — BRÜSSZEL 9.30 Olasz szimfonikus zenekar. — HAMBURG 8.10 Dalos, zenés színi tarka est. — ZÁGRÁB 9.30 Könyvzene.

Szerda

OKTOBER 19.

BUDAPEST I. MÉSORA

Bemondók: 9.45-től 2.40-ig Natter, 2.25-től 8.10-ig Loránd, 7.55-től 0.15-ig Geszonné. 6.45 Torna. Utána: Hanglemmez. 7.20 Étrend, közlemények. 10.00 Hírek. 10.20 „Munkahely a kislakásban.” Irta Simon Blanka. (Fotóassz.)

10.45 A helyentemes és a divat. Irta Buchmann Károly. Fotóassz. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Utána: Időjárásjelentés.

12.05 Hanglemmez. 12.30 Hírek. 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 1.30 Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Fegydy Sándor. 2. Lehár: Pesti nök, nyitány. 3. Urbach: Abriand Domizetti műveiből. 4. Strauss János: Acceleration, keringő. 5. Ochs: Válogatok egy német népdalra. 6. Fregdy Sándor: Hunyadi János-induló.

2.35 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak. 4.15 A rádió diáklétéről. „Együttellen és egymásért.” Irta Regös József. (Fotóassz.)

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.00 A List Ferenc Társaság pályázata díjazott művek bemutatása. Zongorán előadja Pázmán György. 1. Gyulai Elemér: Szonáta. 2. Pázmán György: Szvit. 3.00 „Híres botanikus kertek.” Sorhező egyetemi tanár előadása. 6.00 Horváth Dudas József cigányzenekara. 7.00 Hírek. 7.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.25 A rádió szalonzenekara. 8.10 „A dolovai nábob leánya.” Színház előadása. Irta Hevcegyi Mária. (Az 1928 szeptember 22-iki adásunk megismétlése vizslejtéttel.) Szemelvények: Job — Csontos Gyula; Vítma — Rápolyi Anna; Donna bágyne — Lányó Margit; Szenitmay — Abonyi Géza; Szentimán — Agly Erzsébet; Tarján — János Pál; Lovánth — Szabó Sándor; Bilizy kadet — Apolló Imre; Baró Morin — Gáthly György; Merlin ügyvédje — Ujvári László.

BEGRÁD 9.45 Lemezek. — BERLIN 9.00 Repülőzenekar. — BÉCS 7.40 Bayer József kőműves zeneadóját. — BRÜSSZEL 9.30 Olasz szimfonikus zenekar. — HAMBURG 8.10 Dalos, zenés színi tarka est. — ZÁGRÁB 9.30 Könyvzene.

Job ügyvédje — Bodnar Jenő; Jól házirozza — Balázs Samu; Jól inasa — Sándor István; Miska tisztiszolga — Pásztor János; Napos Kaplár — Kolty Gyula. 10.00 Hírek, időjárásjelentés. 10.30 Hírek német és olasz nyelven. 10.40 Közvetítés a Vadszék-szállóból. Perti Pál és cigányzenekara muzsikál. 11.10 Hírek angol és francia nyelven. 0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MÉSORA

Bemondók: Tamásné. 6.25 Olasz nyelvoktatás. 6.55 Horváth Dudas József és cigányzenekara. 7.20 „Pestiek.” Nagy János összevesséje. 8.00 Hírek. 8.25 Tánclémez. 9.30 Közvetítés a Vadszék-szállóból. Perti Pál és cigányzenekara muzsikál.

10.05 Időjárásjelentés. BEGRÁD 9.30 Lemezek. — BERLIN 9.00 Nagy rádiózenekar. — BÉCS 7.45 A bécsi hangversenyklub huszonégy éves fennállásának tüneményi előadja Hangverseny. Vezető: Strauss Richard. — KÖLN 10.45 Lemezek.

OKTOBER 20. BUDAPEST I. MÉSORA

Bemondók: 9.35-től 2.40-ig Skubics, 2.25-től 7.15-ig Marissay, 7.00-től 0.15-ig Tamásné. 6.45 Torna. Utána: Hanglemmez. 7.20 Étrend, közlemények. 10.00 Hírek. 10.20 „Ahol a francia báza terem.” (Beance.) Irta Székely Palma. (Fotóassz.)

10.45 „A tanfolyami továbbképzés fontosságát az építőiparban.” Müller Pál dr. ipariügyi min. műszaki tanács előadása. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés. 12.05 Polonyi Elemér zongorázik. Baranyi Gyula gondolkázik zongorakísérettel. 12.30 Hírek. 1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 1.30 Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál. 2.35 Hírek. 2.50 A rádió műsorának ismertetése.

BEGRÁD 8.30 Szimfonikus hangverseny. — BERLIN 7.10 Rádiózene. — BÉCS 9.00 Dalos, zenés vígjáték est. — HAMBURG 7.00 Könyvzene. — SZOFIA 45 Hangverseny.

3.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak. 4.15 „Oszti magyar asztal.” Magyar Elek előadása. 4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.00 Berthe de Viger régi francia és svájci dalokat énekel a magyar svájci művészeire kerülőben. Zongorán kísér Polgár Theor. 5.30 „Medvevadászok.” Irta Markos-pach Viktor. (Fotóassz.)

6.00 A rádió szalonzenekara. 7.00 „Nővégyességügyi időzerű 1844-násdó.” Urbányi Jenő kísérettel. Iggyi adjunktus előadása. (A Földművelésügyi Minisztérium rádió-előadásorozata.) 7.15 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.20 Hírek. 7.40 Hegedűs Gyula és cigányzenekara muzsikál. Langossy István tárogatószókkal. Kunuz dalok: Rákóczi Sámuel éneke, Burdoss legény dalok. Te vagy a legény, Erdélyi hangú tánc, Rákóczi-nóta, erdélyi változat, Népdalok: Ki tanýája ez a nyárfás. Alahommek én a Tiszán, Fiatalfal halastóban. Csárdángyóg, Kotonadatok: Azk a fegyverem szíjja, Mikor mentem. 8.30 „Alpisi vihar.” Rádiódráma egy felvonásban. Irta Rudolf Krausz. Fordította Basi Ödön. Személyek: A vezető — Kiss Ferenc; Anna — Bulla Elma, Fialalember — Szegyi Zoltán; Elősférfi — Hossay Ferenc; Második férfi — Honfi Lajos.

9.10 Hírek, időjárásjelentés. 9.25 Operaház Zenekara. Vezető: Balzer Lajos. 1. Wagner: Faust-nyitány. 2. Schmitt Ferenc: Válogatok egy huszárindóra. 3. Zádor Jenő: Tanc-szintónia. 10.20 Hírek német és olasz nyelven. 11.00 Hírek angol és francia nyelven. 11.10 Tánclémez. 0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MÉSORA

Bemondók: Natter. 6.30 Angol nyelvoktatás. 7.00 Tánclémez. 7.30 „Egy Hanza kereskedő útja a XIV. században.” Lederer Emma előadása. 8.00 Hírek, lövegyversenyeredmények. Operatársulatok. (Hanglemmezről.)

KÜLFÖLD

BEGRÁD 8.30 Szimfonikus hangverseny. — BERLIN 7.10 Rádiózene. — BÉCS 9.00 Dalos, zenés vígjáték est. — HAMBURG 7.00 Könyvzene. — SZOFIA 45 Hangverseny.

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban igen szép volt az idő. A lezálló légáramlás következtében alig volt felhőzet. A nap 8 óránál hosszabb ideig sütött, így a hőmérsékleti csúcsértékek 4-5 fokkal magasabbak, mint az évszaknak megfelelő normális értékek. Az egész országban 20 fok körül volt a felmelegedés, sőt Pécsről 22 fokot jelentettek.

PROGNÓZIS: Gyenge légáramlás, reggel több helyen köd, kevés felhő. A hőmérséklet alig változik.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap”, Tolnay Imre, Piac-u. 1. Piac-és Hatvan-u. sarok. — „Muraközy”, Preiser Ernő, Piac-u. 72. Deák Ferenc-u. sarok. — „Aranyegyszaru”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8. a színház mellett. — „Arany János”, Bazóky György, Csapó-u. 66. Csapó-utcai kanyar. — „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyílastelep.

FIGYELEM!

Szövet és bélésárut

A főispáni hivatal felhívása a felvidékiek megsegítésére. A Magyarországba visszacsatolandó és a cseh terror kizsákmányolása és üldözése miatt súlyos helyzetbe jutott magyar lakosság felszegélyezésére Debrecenben is megindult már a gyűjtési mozgalom. Adományokat és pénzszegélyeket máris sok esetben ajánlottak fel úgy a főispáni hivatalban, mint más intézmények útján is. Hogy az adományok kezelése és eljuttatása illetékes helyre egységesen történhessen, a főispáni hivatal közli a jászivú adakozó közönséggel, hogy pénzadományokat a miniszterelnökség V. propaganda ügyosztályához címezve kell feladni. Itt említjük meg, hogy egy magát megnevezni nem akaró debreceni kereskedő 150 mázsa szent, illetve ennek ellenértékeképpen mázsként két pengőt, összesen 300 pengőt ajánlott fel a főispáni hivatalba a felvidéki magyarok felszegélyezésére.

A Magyar Vöröskereszt Egylet Debrecen város választmányára felkéri azokat a hölgyeket, akik ápolónői, vagy szülésznői képzettséggel rendelkeznek és önkéntes ápolónői szolgálat teljesítésére vállalkoznak, hogy folyó hó 17-től 20-ig dr. Láng Sándor főorvos úr rendelőjében Kossuth-u. 39. keresztútjéban délelőtt 8-9 órákor jelentkezni szíveskedjenek, képzettségüket igazoló okmányukat hozzák magukkal.

Gondatlanság okozta a három éves sámsoni kislány halálát. Megírtuk legutóbb, hogy az elmúlt napokban Hajdúsámsonban Mile Imréné udvarán a hároméves Szabó Sándor játék közben nekítámaszkodott az udvaron levő nyitott kút kavárának, amely eltört és a kislány belezuhant a kútba. Mire kihúzták, már halott volt. A debreceni királvi ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a boncolást és a helyszíni szemlét, amelynek során megállapították, hogy a kút kavárá már évek óta korhadt volt és életveszélyes. Gondatlanságból okozott emberölés miatt bünvádi eljárást indítottak az ügyben.

Hatszáz pengőt ajánlott fel a Vidoni család a „Magyar a magyarért” akcióra

Alig huszonnégy órával ezelőtt hangzott el a Kormányzó szövege a magyar néphez, melyben felszólít minden magyar embert, hogy adakozzon a Felvidék nehéz sorban szenvedő magyarsága számára. A felhívás eljutott minden magyar fülébe és megindult az adakozás az egész országban a „Magyar a magyarért” akció javára.

Debrecenben gyönyörű kezdete van ennek az akciónak. Lovag Vi-

doni János debreceni szalámgyáros és családja zombaton 600 pengőt ajánlott fel arra a célra, hogy felszegélyezzék a csehek által kifosztott felvidéki magyarságot. — Gyönyörű példa ez, magyar szívvel valló tett. Az az ország, melynek ilyen polgárai vannak, biztosan győzni fog az igazság harcában, mert áldozatkész fiait győzelemre viszik szent ügyét.

— A Magyar Vöröskereszt Egylet

Debrecen városi választmányára felkéri azokat a hölgyeket, akik ápolónői szolgálatra, továbbá azokat, kik légtalmi segélyhelyeken, vagy egyéb betegápolással kapcsolatos intézményeknél ápolónői vagy felügyelőnői szolgálatot óhajtanának teljesíteni, hogy az előzetes tanfolyamra való jelentkezés végett október hó 17-20-ig dr. Láng Sándor főorvos úr rendelőjében (Kossuth-utca 39. keresztútjéban) délelőtt 8-9 óra között jelentkezni szíveskedjenek.

A Déri Múzeum ma, vasárnap délelőtt 9-1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltázár Dezső-utca 2. sz. iskolaépületben berendezett Thaly Kálmán múzeum az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi Közművelődési Könyvtár 10-12 óráig nyitva.

legolcsóbban

beszerezheti:

(*) A Debreceni Jótékony Nőegylet október 18-án, kedden délelőtt 11 órákor (Magoss György-tér 10. szám) értekezletet tart, melyre a választmány és Nőegylet tagjait meghívja az elnökség. Az értekezlet tárgya: a Vöröskereszt Egylet kórházi akciója támogatása.

Schaff Margit tánciskolájában (Szárnyaskerek) október 17-én vasutas, 18-án főiskolai táncanfolyam kezdődik. Vasárnap délelőtt 11-1 óráig, délután 5-8 óráig üsszítane.

Új gyorsíróanfolyam, gépiróanfolyam kezdődik a Naményi Gyorsíróiskolában hétfőn mérsékelt tandíjjal. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti kedvezmény. Államvizsga, állami állásokra is képesítő bizonyítvány. Állásbábelhelyezés. (Eddig 161 tanuló nyert állami bizonyítványt s ezek kevés kivétellel állásban vannak.) Beiratkozni bármikor lehet Rákóczi-u. 17.

(*) Az Olasz Kulturintézetben folyik a beiratkozás. Felvétel mindennap délelőtt 10-1. délután 5-7 óráig. Tandíj nincs. Hatvan-utca 2. sz. Telefon: 12-04. szám.

Száz munkáslakást épít Pécs a sokgyermekes szegény családoknak. Pécs város pénzügyi, építési és gazdasági szakbizottsága együttes ülésen tárgyalta Makay István polgármester javaslatát, hogy a sokgyermekes szegény családok részére az inszegényhítési alap 1938-39. évi költségvetésének terhére száz munkáslakást építsenek. Pécs ugyanis, szintén azok közé a városok közé tartozik, ahol a háztulajdonosok még a pontos lakbérfizetőknek sem szívesen adnak lakást, ha a bérlőnek sok gyermeke van. A város törvényes rendelkezések hiányában nem tud fellépni a háztulajdonosok ellen és a lakás nélkül maradó családoknak is csak kényszerlakást tud biztosítani. A szakbizottság a polgármester indítványát egyhangulag elfogadta.

CSALÁDI ÉRTESETŐ

Eszkívő: Dr. Csaba János és Schmierer Anna okt. 16-án d. u. egy-egyed 6 órákor tartják esküvőjüket a gör. kat. templomban.

A csapóutcai egyházzész Szapannos-utca 16. szám alatti otthona a katonai elszállásolás alól felszabadult s így folyó hó 16. vasárnap délután 4 órától kezdve a bibliórakat itt tartjuk meg.

Német nyelvtanfolyamok a ref. Kollégiumban dr. Heybey Wolfgang egyetemi német lektor vezetése mellett. Kezdd: kedd, péntek 17 h-18 h. Haladók: kedd, péntek 18 h-19 h. (Mindenn tanfolyam 25 óra. Részvételi díj 9 P.) Előzetes megbeszélés október 18-án kedden 17 órákor.

Garaj táncanár ma, vasárnap táncmegnyitót tart Nyílastelepen (Népkörben). Szerdán táncanfolyam kezdődik.

Kossuth-utca 6. sz.

TELEFON: 29-42.

Wünscher Frigyes szemleúja. Dr. Wünsch Frigyes, a Hangva alelnöke, Debrecenből 4 napi szemleutal végzett az ország északkeleti részének szövetkezteinél, hogy személyesen győződjék meg arról, vajjon a nehéz viszonyok között is zavartalanul történik-e meg a gazdasáadalom ellátási és szövetkezeti értékesítési szolgálata. Wünsch alelnök 35 községben tett látogatása során mindenütt teljesen kielégítő állapotokat talált és a legtöbb helyen nagy örömet fejezte ki a szövetkezeti mozgalom lendületes fejlődése felett.

A Vörös Kereszt gyűjtése ügyében a Szociális Missziótársulat és a Szent Erzsébet Nőegylet tagja 17-én (hétfőn) délután 4 órákor megbeszélést tartanak Varga-utca 18. szám alatt. A gyűjtés fontosságára való tekintettel az érdeklődők szíves megjelenését kéri a Szociális Missziótársulat Elnöksége.

Legdívatosabb ültönyöket készit saját szövetéből 75.—, télikabátot 90.—, Szabó László Ferenc József-út 42. (Pannónia udvar.)

A mezőgazdasági munkaadók és munkavállalók ügyelme. Ertesitem a város érdeklott lakosságát hogy a m. kir. Földmiveltügyi Miniszter úrtól nyert felhatalmazás alapján a folyó évi október hónapra eső vasárnapokon a talajelőkészítő, vetési, szüretelési és ezzel kapcsolatos munkák végzésére vonatkozóan a vasárnapi munkaszünetet a város egész területére felüggesztettem. Ezek szerint tehát a fentebb megjelölt vasárnapokon a mezőgazdaságban szükséges munkálatok zavartalanul végezhetők. Polgármester.

A közönséget érdeklí,

hogy a családi munkabérendviszer bevezetése, amely a kormány szociális népi politikájának egyik legjelentősebb alkotása, a legrövidebb időn belül a gyakorlati életbe is átültetődik. Az iparügyi miniszteriumban előrehaladott tárgyalások folynak és már el is készült az erre vonatkozó törvénytervezet. A végrehajtás módja az lesz, hogy önálló családi bérpénztárt állítanak fel s ez a közös szerv intézi majd a kisipar és az ipari munkásság családi munkabérének folyósítását. Ez a szerv gondoskodik arról, hogy az iparban foglalkoztatottak megfelelő bérpótlékokat kapjanak. A vállalatoknak az általuk kifizetendő munkabéresszeg megfelelő hányadát, előreláthatólag 4.5 százalékát kell majd a pénztárba befizetniük és ebből a központilag kezelt családi bérpótlékalapból fogják a családok munkásoknak gyermekeik számáraó viszonyítva a heti bérpótlékok kifizetni. A törvényjavaslatot a lehető legrövidebb idő alatt le fogja tárgyalni a képviselőház és a felsőház és nyomban elintézik a szervezési kérdéseket is, úgy, hogy január elsejével már megkezdheti munkáját a családi bérpénztár.

(*) A Svetits-Szövetség értesíti tagjait, hogy f. hó 17-én, hétfőn 9 órákor a Svetits-intézet kapujában szentmisét mondat b. e. „Margitnéni” lelki üdvéért. Szentmise után megbeszélés lesz. Vitéz Nagy Pálné, elnökne.

Erőteljes, kövér egyéneknek, köszvényeseknek és aranyérben szenvedőknek reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

CSAKI IMRE

kereskedőné!

Kivonatos versenytárgyalási hirdetmény. Debrecen sz. kir. város polgármestere versenytárgyalást hirdet a hivatásos tüzoltóság és mentőállomás részére szükséges egy darab merő-betegszállítóautó hitelezéses alapon álló szállítására. Az ajánlati költségvetés és részletes feltételeket tartalmazó úrlapok Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál díjmentesen kaphatók. Az ajánlat benyújtásának határideje 1938. évi október hó 29. napján déli 12 óra. Bánatóéka az ajánlati összeg 2 százaléka. Polgármester.

Sesta-Sétakeri telektulajdonosokat felhívom, hogy a legutóbbi kivétel elleni fellebbezést senki el ne mulassa, saját érdekében, aláírni dr. Nagy János ügyvéd irodáján, Szent-Anna-u. 10-12. szám. Kertgazda.

Kedden választja meg elnökévé a presbitérium dr. Révész Imre püspököt. Kedden délután tart ülést a debreceni református egyház presbitériuma, amelyen a Maklár Károly püspök halálával megüresedett lelkészelnöki tisztségre ejti meg a választást. A tradíciók szerint a tiszántúli egyházkerület püspökét, dr. Révész Imrét választják meg lelkészelnöknek. Ugyancsak ezen a gyűlésen választják meg az egyházi ügyészt, amely állásra a legvalószínűbb jelölt dr. Ménéz Lajos. Bizottsági tagokat is választ a presbitérium.

VASARNAPI ISTEN- TISZTELETEK

A ref. templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órákor dr. Lencz Sándor, Kistemplomban d. e. 9 órákor Baja Mihály, 11 órákor dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor Uray Sándor, Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor Szentes László, d. u. 5 órákor Molnár Gyula, Károli G. téri templomban d. e. 9 órákor Erdei Mihály, d. u. 4 órákor Erdei Károly, Ispótyi templomban d. e. 10 órákor Molnár Ferenc, d. u. 5 órákor Benkő Károly, Árpád-téri templomban d. e. 10 órákor dr. H. Kiss Géza, d. u. 3 órákor Márki Kálmán, Homokkerti templomban d. e. 10 órákor Kovács József, d. u. 5 órákor Szilágyi László, Nyilastelepi templomban d. e. 10 órákor Mezey Béla, d. u. 3 órákor Bányai Zoltán th. Csapókeri templomban d. e. 10 órákor dr. Danesházy S. d. u. 3 órákor Balogh József th. Kerekestelepi templomban d. e. 10 órákor Kulcsár Ferenc, d. u. 5 órákor Kulcsár Ferenc, Nyúlasi áll. iskolában d. e. 10 órákor dr. Lencz Sándor, Tégláskerti áll. iskolában d. e. 10 órákor Birinyi János, Horthy-kórházban egyenyed 9 órákor Nagy Sándor, Téglavetői gyűl. házban d. e. 10 órákor Kovács Árpád, Wolaffka-t. olvasókönyvben d. u. 3 órákor Tóth Sándor th. Szegényházban d. e. fél 9 órákor Halász András. — Tanyai istentiszteletek: Nagyhegyes d. e. 9 óra: Rápolthy Árpád, Ondód I. Kádár-dűlő d. e. 11 óra: Rápolthy Árpád, Pac d. e. 10 óra: Papp Géza, Szepez d. u. 3 óra: Papp Géza, Mézeshegy d. u. 2 óra: Papp Géza, Bánk d. e. 10 óra: Biró Béla, Cuca d. e. 10 óra: vitéz Szabó Endre, Pallag d. e. 9 óra: László Lipót, Szikgát d. u. 3 óra: László Lipót. — Levente istentiszteletek: Nagytemplomban d. e. fél 12 óra: Orosz János, Árpádtéri templomban d. e. fél 12 óra: Márki Kálmán, Nyilastelep d. e. fél 12 óra: Heretek Antal.

A róm. kat. templomokban:

Rendes szentmisere 6, 7, 8, 8.20, 9 órákor. Félitizkor nagymisét tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás, plébánoshelyettes. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órákor szentmise, Kertségi

A debreceni Négyévfolyamu Fiu Felső Kereskedelmi Iskola kerékpáros küldöttsége 72 zászlót visz Sátoraljaújhelyre

Követésre méltó mozgalom indult meg a fiú kereskedelmi iskola növendékei között, hogy a visszacsatolt terület sokat szenvedett lakosságát, tehetségükhöz mérten támogatassák. 50 pengőt gyűjtöttek össze s azt felajánlják az inségesek támogatására. Ezenkívül 72 zászlót varrattak s azt küldöttség útján eljuttatják a sátoraljaújhelyi katonai parancsnoksághoz a visszacsatolandó területeken való szétosztás céljából. A zászlókat 20 edzett kerékpáros diák viszi dr. Naményi Gyula tanár vezetésével vasárnap reggel 6 órákor Sátoraljaújhelyre. A sátoraljaújhelyi Kálváriára koszorút visznek Debrecenből és Sztáray

Zoltán az ottani országzászlót az ifjúság nevében rövid beszéd kíséretében megkoszorúzza. A küldöttség hétfőn reggel indul vissza Debrecenbe. Megérkezésükkor megkoszorúzzák a Magyar Fájdalom szobrát. Itt Palatitz Ferenc tart beszédet.

A küldöttség tagjai: Bányász János, Ditrői Béla, Fábri Antal, Felkai Ferenc, Juricskay Géza, Láng Sándor, Némethi István, Németh Károly, Palatitz Ferenc, Pálfalvi István, Siposs Lajos, Szabó András, Szabó Lajos, Szabó Imre, Székely József, Szilágyi István, Sztáray Zoltán, V. Tóth István, Tóth Zoltán, Vigh László.

kápolnában következők mondanak szentmisét: Csapókeri Kummergruber Emil, Homokkerten dr. Rassovszky Kálmán. A nyilastelepi templom megadása 9 órákor kezdődik. Végzi dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Augusztai szanatóriumban Horváth István, Hajdúsámsonban Novák Gyula, Józsa dr. Szabó János.

A gör. kat. templomban

reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, d. e. 8 órákor diákmissze, 9 órákor katonamissze, 10 órákor nagy szt. mise, a szt. beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órákor csendes szt. mise, d. u. fél 4 órákor rózsafüzérajtatósság, 4 órákor vecsernye, utána októberi ájtatosság, a szt. beszédet Fekete Lajos s. lelkész mondja. Az októberi ájtatosság hétköznapokon d. u. 6 órákor kezdődik, vasárnapokon vecsernye után: csütörtökön és vasárnap szt. beszéddel.

Az evangélikus templomban

vasárnap d. e. 9 órákor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. D. e. 10 órákor és este 5 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál mindkét alkalommal Pass László. Derecskén, Berettyóújfaluban és Biharkeresztesen szórványistentiszteletet tart és prédikál Bujtós Sándor.

Istentiszteletek a baptista imaházban.

A Szappanos-utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, d. u. 6—8-ig hálaadó-ünne, 9 a terményekkel dekorált imateremben vegyeskar- és zenezámokkal. Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. Péntek este 7—8-ig imaóra.

— Betiltották a „Heti Ujság”-ot.

A m. kir. belügyminiszter Falus Ferenc szerkesztésében és kiadásában Budapesten megjelenő „Heti Ujság” c. időszaki lap további megjelenését és terjesztését betiltotta, mert a lap folyó évi 37. számában az 1. oldalon „Ember, a háborút akarod?” felíratú közleményében az ország érdekelt veszélyeztetette.

— Az árelenőrző kormánybiztos

Püspökladányban. Az árelenőrzés országos kormánybiztosának debreceni árfelügyelője a környék áralakulásának tanulmányozása során Püspökladányba is ellátogatott és a hentesipar árai körül ott is tapasztalható visszacsúszások megszüntetésére az érdekeltekkel tárgyalást folytatott. Ennek során a hentesek az érvényben levő árait 1938. október 14-től mintegy 10 százalékkal mérsékeltek.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Hajter József fm. — Teleki Ibolya, Veress Lajos gy. munkás—Rátonyi Anna, Bárdos Ferenc fodrász—Marozsán Róza, Pongrácz Ferenc műszerész—Birta Olga, Nagy Ferenc npsz—Tóth Rozália, Rískó János asztalos—Kiss Erzsébet, Balázs András cipész-mester—Kéki Katalin, Szabó Ferenc npsz—Oláh Margit, L. Kovács József gazdálkodó—Lucskai Emília, Varga István gyári munkás—Miskolczi Eszter, Turi István közművessegéd—Csordás Irén, Földi Ferenc kereskedősegéd—Eszik Ilona, Koszta József szobafestősegéd—Nagy Erzsébet, Nagy Károly gazdálkodó—Takács Agnes, Szabó Lajos kereskedősegéd—Czibere Margit, Varga Gyula máv. asztalos—Bujdosó Mária, Györi Lajos cipészsegéd—Karajos Julánna.

Szönyegeket

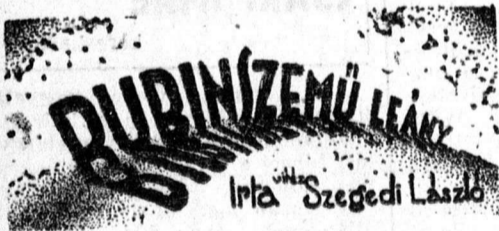
függönyöket, ágyterítőket stb
legolcsóbban vásárolhat

Horn Rezsőné!
Debrecen, Kossuth-u. 19

Születések: Gyöngyösi Lajos gazds. család, Ebes 28. fiú: Károly, Wiener Gyula cipész-mester, Hatvan u. 55. leány: Katalin.

Halálozások: özv. Emődi Gáborné Klapka u. 31. Péter Pál gimnáziumi igazgató Miskolc, Gombos Antal npsz. Tegze u. 67. Nagy Róza 2 hónapos Pesti u. 4. özv. Cserépfalvi Jánosné Apaffy u. 20. özv. Balogh Vilmosné Rákóczi u. 11. Félégyházi Mária 1 hónapos Csapó u. 79. Irsai Agnes Budapest, Péter Jánosné Nyírbogdány.

— Bőrfedelese hintó és homokfutó kapható. Mindenféle kocsimunkát szakszerűen jutányos áron készítenek. Gyulai, Hatvan-u. 34.

Nem törődünk most azzal, látnak-e vagy sem.

Lerobogtunk a pincébe. En mentem elől. Egykettőre megtaláltam a kis ajtót és öt per múlva már a földalatti folyosón szaladtunk. Lépéseink hangosan visszhangoztak a sötét és nyirkos levegőjű alagutban.

Egyszerre nagyot koppant valami. A fejem volt.

Elfelejtettem, hogy a folyosó nem egyenesen vezet Kaplan házáig, hanem egy helyen elágazik és többször fordul.

— Merre megyünk? — kérdezte Pierre ijedten.

— Balra! — kiáltottam és szaladtam tovább. Pierre mindegyikre a nyomomban.

Végtelenül hosszúnak tűnt fel most ez az út. Mintha napok óta futnánk már. Kimerülten lihegtünk és a sötétségben a kanyarulatoknál néha nekiszaladtunk a falnak.

Végre az ajtó!

Felrántottam. Bent voltunk a kis homályos helyiségben. A falról kísérteties nyugalommal sziszegett felénk a két égőpiros kigyó. Pierre észrevette.

— Ni! — mondta és rámutatott.

Ez az örült azt hiszi, most vagyok itt elő-

ször.

Pierre először meghökken, mikor meglátta, hogy belugrom a szekrénybe. De aztán utánam jött. A legutolsó ajtót lassan, vigyázva nyitottam ki.

A pincehelyiségben most is égett a sárgalángú petróleumlámpa. Alatta a láda, az ekrazittal. Teteje felnyitva. Megréműlve beléngtem. Két fekete csomag volt benne meg egy fényes pléhdoboz.

Halgatóztam. Csend volt. Néma csend. A szerkezet még nem működött.

Hála Istennek! Idejében érkezünk.

— Idefigyelj. — mondtam Pierre-nek. — A te dolgod ez lesz. Fellopózol az udvarra.

Megkeresed a mozdonyt és valahogy a vezető vagy a fűtő, tudom is én, ki lesz ott, szóval aki a gépet kezeli, annak a közelébe férközel.

Vársz. Malchor jelt fog adni és a vezető erre három hosszút sipol. Megfigyeled, hogyan csinálja. És aztán, abban a pillanatban, ahogy elhangzott az utolsó fűtő is, szépen leütöd. Ha ketten vannak, akkor mind a kettőt. Hogyan és mint csinálod, a te dolgod. Fő, hogy lehetőleg minden csendben történjék. Tudom, nem könnyű munka és lehet, hogy otthagysz a fogadat, de hidd el, nekem még nehezebb lesz.

Megpróbáljuk. Ha sikerül, jó, ha meg nem... Hiába, nem tehetünk róla. Mi mindent elkövetünk. Mindenesetre kitarunk az utolsó lélegzetig is egymás mellett és nem futunk el, mint Malchor és gyáva társai. Szóval, ha leütöd, azonnal sipolsz te is, de három rövidet.

Érted? Három rövidet. Aztán rögtön felszaladsz a házba és elordítod magadat, hogy mindenki meneküljön, a vonat befutva áll. Akkor már én is ott leszek, a többit meg bízd rám.

Na, siess. Nem lesz nehez észrevétlenül feljutnod, odakint már vaksötét van.

Megszorítottam a kezét.

Pierre megölelt.

— Isten veled, Martin. Adja Isten, hogy sikerüljön.

Hangja remegett és most láttam csak, hogy ennek a nagy darab embernek sokkal melegebb szíve van, mint gondoltam.

Elment. Egyedül maradtam. Az órámról néztem. Fél tíz volt.

Hirtelen eszembe jutott valami és felszaladtam a lépcsőn.

Az ör most is ott állott Jeanette szobája előtt. Egy pillanat volt csak és hangtalanul a fal mellé rogyott. Zsebemben megcsörrentek a kulcsok. Ideges ujjaim alig találták meg a zárat. Végre felnyitott az ajtó.

Odabent vékony kiáltás csattant.

— Ha bedugja a fejét, hozzávágom ezt a székelt!

— Jeanette!... Édes Jeanne... En vagyok... Martin...

A sötétből magas, zöldszínű árnyék jött elő.

— Istenem!... Maga az? — kérdezte csodálkozva és a hangja megint olyan lágy volt, mint akkor, mikor Párizsról beszélgettünk.

— En vagyok. Siessen! A mozdony befutva vár. Megyünk! Vissza Párizsba.

— Óh, Martin... — lehelte halkan és átölelte a nyakamat.

En pedig egy pillanatra elfelejtkeztem mindenről, vonatról, Malchorról, Pierre-ről, ekrazitról és csak arra gondoltam, hogy őt tartom a karjaim között, őt, vágyaim álmát, aki olyan most, mint egy gyönyörű zöld pillangó. Hozzám simult és ajka melegen hozzért a számhoz.

(Folytatjuk.)

GYÁSZ ROVAT

Kovács Juditka ártatlan életének 8-ik havában elhunyt. Temetése hétfőn délután három órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakás: Sina Miklós-u. 29. Pusztai temetkezési intézet.

Péter Jánosné, Szabó Mária 65. éves ref. temetése nyírbogátra való szállítás után vasárnap délután három órakor lesz. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. beódi Balogh Vilmosné szül. boocsári Mocsári Fanny 66 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemetői diszravatalozójából rom. kat. egyház szertartása szerint. Gebauer cég rendezi.

Özv. Fekete Jánosné 77 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután két órakor lesz Mikepércsen. Gebauer cég rendezi.

Duzs János csizmadia mester életének 82. évében elhunyt. Temetése kedden délután félnégy órakor lesz a Köztemetői diszravatalozó teremből. Lakás: Meszena-utca 15. — Temetését Bartha vállalata végzi.

OSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT. Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekklapok kiállítva is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetében.

Új temetkezési intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Gyászbeszédet alkalommal bizalommal forduljon Fehértől Dániel temetkezési vállalatához, Dégenfeld-tér 4. — szám, telefon 11-85. — hol árajánlattal díjmentesen szolgálnak.

Új temetkezési intézet

cégtulajdonos

Pusztai József
Kálvin-tér 5. sz.

Telefon: 33-90.

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak; exhumál, temet, szállít.

— **Kérem a szülőkhöz!** A debreceni bölcsészettanhallgatók Árpád Bajtársi Egyesülete kéri a szülőket hogy saját érdekükben hivatásos nevelőkért, kiváló gyakorlati rendelőző instruktórokért és szakszerű korrepetítorokért kizárólag az egyesülethez forduljanak. Ezzel nemcsak a szegénysorsú, tanulmányait nagy nehézséggel folytató tanárjelölteknek segítenek, hanem gyermekeik mellé hivatásos, szakszerűen képzett tanerőt is kapnak. A megkereséseket a következő címre kérjük: Árpád Bajtársi Egyesület, Debrecen 10. Központi egyetem. Telefon: 25-00.

Beszélnék a színészek

Interju Márkus Lajossal, aki csak Kassáért cserélné el Debrecent

Néhány nappal ezelőtt megkezdődött Debrecenben az új színházi szezon. Bemutatkozott az új társulat és a debreceni közönség már túl van a megnyitó előadás forró, hazafias színházi estéjén. a „Legyen úgy, mint régen volt” bemutatóján. Munkatársunk most interjuszorozatban fogja bemutatni a debreceni közönségnek a Csokonai színház sokat ígérő új társulatának tagjait.

DEBRECEN TŐL DEBRECENIG

Elsőnek Márkus Lajost, a népszerű bonvivánt kerestük fel, aki már hat évvel ezelőtt ünnepeket kedvence volt Debrecen színházlátogató közönségének, azóta pedig — mint már a bemutatkozó előadásán megállapítottuk — a legjobb magyar bonvivánok sorába fejlődött.

Az Arany Bikában lévő szobájában fogadta munkatársunkat Márkus Lajos. Mosolyogva kínált meg helyet és elgondolkozva kezdett beszélni.

— Az Országos Színészegyesület iskoláját végeztem el, majd a kezdő tanulóévek után hat évvel ezelőtt Debrecenbe kerültem. Csak boldogan gondolhatok vissza erre az esztendőre. Nem mondhatok egyebet a debreceni közönségre, mint azt, hogy a legkedvesebb közönség. Sajnos, el kellett mennem Debrecenből és ez nem az én hibám volt. Szívesen maradtam volna itt. Debrecen után kisebb megszakításokkal három évig működtem Szegeden. Itt játszottam az országban először az Ördöglovast, a Táncoló várost, Szonját, melveket a debreceni közönség is hallhatott a rádióon keresztül. Közben filmeztem is. Két film főszerepét játszottam az Igli diákoké és a Nagymamát. Örömmel értesültem róla, hogy a debreceni közönségnek tetszettek ezek a filmek. Játsoztam még Pécsen, Miskolcon, az országnak csaknem minden nagyobb színházában. E most itt vagyok ismét Debrecenben.

CSAK KASSÁÉRT!...

— Örömmel jöttem vissza ebbe a városba és remélem, hogy még itt maradok. Nem szeretnék innen elmenni. De mégis... a szülővárosomba, Kasára szívesen mennék. Azért imádkozom, hogy én legyek az a szerencsés színész, aki először játszik a kassai színházban, amikor a felszabadított városban először énekelni újra a magyar Himnuszt...

— Életem egyik legszebb emlénye, mikor gyermekkoromban végigjártam Kassán Rákóczi hamvainak hazahozatalát. Soha nem fogom elfelejteni azokat a gyönyörű ünnepségeket. És vágyom végigélni még egyszer azokat a mámoros lelkesedési napokat, akkor, mikor ismét a magyar hadsereg fog tisztelegni Rákóczi hamvai előtt.

TITOKBAN A VÁROSI SZÍNHÁZ DESZKÁIN

— Talán érdekelni fogja, hogy indultam el a pályámon. Budapesten végeztem a kereskedelmi iskolát, mely akkor még csak három évfolyamú volt. Beyallom, az érettségit már csak úgy tettem le, hogy azt mondtam, úgy sem leszek kereskedő, hanem színész: engedjenek át. Még az utolsó évet végeztem, mikor már titokban feljártam esténként a Városi Színházba, ahol a nagyobb személyzetű darabokba beállítottak. Egyszer aztán otthon is kislútt a turpisság: édesapám tudomást szerzett színházi működésemről. Jöttek az atyai nyakleve-

sek. De végül mégis beleegyezett édesapám és azt mondta: „Fiam, te választottad, ha megbánod, te csináltad magadnak”. Így azután beiratkoztam az Országos Színészegyesület iskolájába.

EGY KIS CSALÓDÁS...

— Első szerződésemm Maribázi Miklós kaposvári társulatához kötött. Kettőn pályáztunk ide Kalmár Pállal, a rádióénekeskel. Ekkor ért az első kellemetlen élmény pályámon és akkor olyan érzésem volt, mintha kissé csalódtam volna. — Egerben volt a társulat nyári állomáshelye és némi előleggel ellátva, három nappal előbb odaérkeztünk, mint a társulat. Fiatalok voltunk, a hirtelen jó levegőváltozás alaposan megnövelte az étvágyunkat. Ettünk, ettünk és este majóttunk, hogy már csak annyi pénzünk maradt, hogy 2 kiló almát vehessünk. Ez volt azután három napig a kosztunk. Nagyon kétségbe voltam esve és haza akartam menni. Három nap múlva végre megjött a társulat és újabb előlegekkel egyenesbe jöttünk.

A KÖNNYES FINALE

Ezután a „Legyen úgy, mint régen volt”-ról beszélt Márkus Lajos. — Nagyon szeretem ebben a derobbban a szerepemet. Végzetlenül örülök, hogy ebben mutatkozhattam be újból a debreceni közönségnek. Megható a második felvonás fináléja. Tudom, hogy minden este ugyanaz a jelenet következik, mégis mindig könny tojul a szemembe, mikor a társaim elmondják, hogy hova fognak ők visszamenni és minden megszállott területi város említése után elemi erővel tör ki a nézőtérre a taps.

— Nagyon örülök, hogy nyári állomáshelyünk a most teljesen visszaadott Sátoraljaújhely, ahol valószínűleg ezzel az operáttal fogunk nyitni.

— Egyébként jobbnál-jobb ovetteket hozunk másorra az időről és reméljük, hogy sikerül a debreceni közönséget ismét meghódítani az operáttal.

Eddig tartott az interju. A többi, művészi lelkének mely gondolatait, magyar szíve diktálta érzéseit a színpadon mondja el majd Márkus Lajos a debreceni közönségnek, mely szeretettel fogadja vissza kedves színészét. És fogadjuk, hogy nem engedjük el innen Márkus Lajost. Csak akkor, ha teljesül a szíve vágya, ha az ünneplő kassai színház deszkáin énekelheti a magyar Himnuszt. Akkor szívesen küldjük oda, hogy magassa emelje a felszabadított városban a színházi kultúrát. (—r.)

(x) Gyomorsavtúlingés, gyomorfekély ellen csak „HAJDÚINT” használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készít: Sztankay Gyógyszertár, Debrecen, Szent Anna-utca 64.

— **Gáz és légottalmi cikkek** Bészler és Dávid vaskereskedésében, vitéz dr. Dávid Géza szaküzletében a Kossuth-szobor mellett.

— **Közigazgatási szakvizsgá.** A belügyminisztériumban az idei őszön is megtartották a gyakorlati közigazgatási szakvizsgát. Ezen a szakvizsgán Debrecenből többek között résztvett dr. Ilyés Gábor okl. ügyvéd, városi kihágási fellebviteli előadó. Dr. Ilyés Gábor e hó nap első felében sikeresen letette a gyakorlati közigazgatási szakvizsgát.

SÚLYOS ÉGÉSI SEBÉKET SZENVEDETT A TIZENHATÉVES „FAKIR”-JELŐLT

Temesvári tudósítónk jelenti: Szabó István tizenhatéves iparostanonc nemrég egy Temesváron járt elrkusban tüznelő fakírt látott. A mutatóvány rendkívül megtetszett neki és elhatározta, hogy ő is megpróbálkozik azzal. Otthon benzint vett a szájába s miközben azt lassan kiengedte száján, gyufával meggyújtotta a folyadékot. A kísérlet rendkívül szomorúan sikerült, mert a tapasztalatlan tanonc arcán, mellén és kezén súlyos égési sebeket szenvedett. Mentők szállították kórházba.

— **Hűsmérgezés, kolbászmegezés, halmérgezés vagy gombamérgezés** előfordulásakor a gyorsan ható terméskészítés „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata — egy vagy két pohárral — rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát.

— **Tűz a köztemetői sugárúton.** Szombaton este arról értesítettek a debreceni tűzoltóállomást, hogy a köztemetői sugárúton kigyulladt egy szénakazal. A tűzoltók egy órással azonnal a helyszínre siettek, de dolguk már nem akadt, mert a tüzet akkorra eloltották. A köztemetői sugárúton egy kisebb szénacsomó gyulladt meg, de hogy milyen körülmények között, azt nem sikerült megállapítani.

Írógépek javítása HURAY Iparkamara, T. 17-93.

— **A lótulajdonosok figyelmébe.** Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. központi lóvásárló bizottság f. 6. október hó 18-án, kedden reggel 7 óra 30 perces kezdettel Debrecenben a lóvásárlóterén lóvásárlást tart. A lóvásárló bizottság vásárolni fogja a 4—8 éves hátszlók, vagy tüzéségi hámoslónak alkalmas melegvérű lovakat és az előbbieket átlag 600—700 P-t, az utóbbiakat átlagosan 700—800 pengőt fizet. Ezeneken felül a bizottság kistermetű lovat és öszvért is vásárol. Miután az ismert lószármazás a ló értékét emeli, az eladónak saját érdekében kívánatos, hogy lovaik marhalevelin kívül azok származási lapját (fedezetési jegyét, szabályszerűen kitöltött esiközési igazolványát a vásárra vigyék magukkal. Polgármester.

— **ZÁSZLÓK MINDEN MÉRETBEN, ZÁSZLÓRUD, BOJTI, SZENT ANNA-UTCA 10. PIKÓ LÁSZLÓ KEZIMUNKAKESZITŐNEL.**

— **Hölgyek!** A legdivatosabb szőrmebundákban és szőrmékben nagyválaszték Barkó Márton utódnál, a Színház átjáróban. Javítások, átszabások legolcsóbban.

— **Ne vegyen cserépkályhát még meg nem tekintette Krisch kályhámester cserépkályha raktárát,** Iszapóly-tér 1. sz. (Nagyállomásnál) Telefon: 12-18. Vállal minden eszéknyába vágó munkát.

— **SZEPLŐ, MÁJFOLT ELLEN! RÓZSA ARCKENŐCS. DOB. 1.20. KAPHATÓ: JÓSA ES JÓNA UTÓDA SOMOGYI DROGERIA. KOSSUTH-UTCA 6. SZÁM.**

— **Áramszünet!** Tisztelettel értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy f. hó 16-án, vasárnap hálózatonkon eszközölnöd javítások miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken és időben: délelőtt 7—10 óráig Hunyadi-, Deák Ferenc-, Rákossy Jenő-u. Piac-u. Kossuth-u. eleje, Dégenfeld-tér, Kálvin-tér, Péterfia-u. páros oldala, Rothermere-u. Magoss György tér, Kétmalom-u. Károly Ferenc József-út, Böszörményi-út vége, Liga-kert, Vén-kert, Csige-kert, Új-kert, Sesta-kert, Andrassy-, Poroszlai-, Komlóssy-u., Horthy Miklós-utakon és a Nyulasi rokkant telepen, Világítási Vállalat.

SZINHÁZ

A SZINHÁZ MŰSORA:

Október 16., vasárnap délután: LE-
GYEN ÚGY, MINT RÉGEN VOLT.
Vasárnap este: LEGYEN ÚGY, MINT
RÉGEN VOLT.

Október 17., hétfő: CSÁRDÁSKIRÁLY-
NŐ. (Klasszikus operettciklus I.) A. bér-
let 2. sz.

Október 18., kedd: CSÁRDÁSKIRÁLY-
NŐ. (Klasszikus operettciklus I.) B. bér-
let 2. sz.

Szerda, október 19-én: A NYITOTT
ABLAK. (Bohózatciklus I.)

Október 20., csütörtök: A NYITOTT
ABLAK. (Bohózatciklus I.)

Október 21., péntek: NINCSENEK VE-
LETLENEK. Bemutató előadás. Premier-
bérlet 2. sz.

Szombat, október 22-én délután: SÜT
A NAP. Zóna-előadás!

Szombat este: NINCSENEK VELET-
LENEK.

Október 23., vasárnap délután: LE-
GYEN ÚGY, MINT RÉGEN VOLT.

Vasárnap este: CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ.
(Klasszikus operettciklus I.)

Október 24., hétfő: NINCSENEK VE-
LETLENEK. A. bérlet 3. sz.

Október 25., kedd: NINCSENEK VE-
LETLENEK. B. bérlet 3. sz.

A színházi íroda jelenti!

Tizenhétszer játszott egyfolytá-
ban egy darabot, igazán ritkaság!
Pedig a

Legyen úgy, mint régen volt

szóratos előadásai, melyek egy-
előre vasárnap estével lezárulnak,
ezt jelentik. Annál változatosabb
lesz a jövő hét:

KLASSZIKUS

OPERETTCLIKLUSBAN:

Csárdás királynő

17-én, hétfőn A bérletben és
18-án, kedden B bérletben

BOHÓZAT-CIKLUSBAN:

A nyitott ablak

minden idők legnevetetőbb bur-
leszkje! 19-én és 20-án, szerdán
és csütörtökön.

PROMIERBEN: a prózaí együttes
bemutakozásaként,

Nincsenek

véletlenek

ZÓNAELŐADÁSBAN szombaton,
22-én délután:

Süt a nap

Válogathat kedvére, műfajban,
hangulatban, árban egyaránt!

Hétfőig minden este a nagy évad-
siker:

Legyen úgy, mint régen volt

Mozi műsor

Hungária: Azur express.
Apolló: Tarzan bosszúja.
Vígyszínház: Robin Hood ka-
landjai.

Vasárnap:

KALÓZKISASSZONY
Gaal Franciska és Frederick March
Előadások: 2 óráig.

TESTEDZÉS

DVSC--MÁVAG NBB mérkőzés a nagyerdei Stadionban

Hosszú pihenő után ma ismét pályára
lép a DVSC NBB együttese. Negyed
3 órai kezdettel a nagyerdei Stadionban, a
budapesti MÁVAG csapatával mér össze
erejét. Az NBB nyitánya óta mind vidé-
ken, mind Budaúesten hétről-hétre növe-
kedett a közönség érdeklődése. Ezen nem
is lehet csodálkozni, hiszen új csapatok
küzdöttek a pályán és ezek az új csapa-
tok bebizonyították, hogy szükség volt az
NBB felállítására, mert olyan játékkal
rukkoltak elő az egyes csapatok, amely a
legkényesebb igényeket is kielégítette. A
DVSC szintén nagyszerűen startolt. Há-
rom mérkőzést nyert meg egymásután és
Diósgyőrben tartalékos csapata szenve-
dett vereséget, de így is vesztett pontok
dolgában az első helyen álló WMFC-vel
együtt áll a debreceni vasutas csapat.

Ma délután ismét komplett együttesel
áll ki a MÁVAG ellen a DVSC. A csapat
nagyszerű formában van és a legnagyobb
küzdelemre van kilátás, mert a DVSC
nem akar leszakadni az élcsoporttól. Vi-

szont a vendégcsapat az elmúlt héten
Mezőtúron szerezte meg első bajnoki
pontját, amelyhez Debrecenben akar má-
sikát szerezni. A mezőtúri pontszerzés
azt bizonyítja, hogy a MÁVAG formája
felfeléfelében van, mert Mezőtúrról ed-
dig még nem vitt el bajnoki pontot egy
csapat sem. Ezek a körülmények arra
mutatnak, hogy ma délután a nagyerdei
Stadionban izgalmas és élvezetes küzde-
lem lesz.

Hasonló izgalmas küzdelemnek ígérke-
zik az előmérkőzés is. Negyed 12 órai
kezdettel a DVSC II. csapata játszik első-
osztályú amatőrbajnoki mérkőzést a
KMOVE csapatával. A múltban mindig a
KMOVE okozta a legnagyobb kellemet-
lenséget a DVSC-nek. A sok közül csak
egyét említsünk, a múlt évben majdnem
Karcagon maradt a DVSC bajnoksága és
a mérkőzés két pontját csak a zöld asz-
tálnál tudta kiharcolni a DVSC. Mindkét
mérkőzést lényegesen leszállított hely-
árok mellett lehet megtekinteni.

ELUTAZOTT A BOCSKAY ÚJPESTRE

A Bocsokay csapata ma délután Újpes-
ten játszik bajnoki mérkőzést. Erre a
mérkőzésre egy héttel ezelőtt még egyik
együttes sem számított, mert úgy volt,
hogy a magyar válogatott csapat szombaton
és vasárnap Bukarestben vendégsze-
repl és mindkét együttes adott volna já-
tékoszt a válogatottba. Közben azonban a
mérkőzést letiltották s így rendes baj-
noki fordulót kell látszani. A Bocsokay
lelkismeret smunkával készült erre a ta-
lálkozóra, de figyelembe kell venni, hogy
a vezetőség több játékosal nem rendel-
kezik s így az összeállítással bajok van-
nak. A legnagyobb valószínűség szerint
a Bocsokay csapata a következő lesz:
Kertes — Nádas, Palotás — Elek, Pocsai,
Békési — Markos Pásztói, Horváth, Ta-
kács, Veres. A csapattal elutazott Orosz
és Ha Horváth nem játszhatna, akkor
Orosz játszik balszélsőt. Az Újpestenél a
letiltott Vincze és Szücs természetesen
nem szerepelhet. Az Újpest összeállítása
a következő: Szikszói — Futó, Fekete —
Szalai, Seres, Balogh — Kocsis, Temes,
Zsngelér, Kállai, Havas.

SPORTHÍRMONDÓ

Bajnoki mérkőzések az NB-ben. Elek-
tromos—Ferencváros: Hungária—Buda-
fók, Zuglói SE—Phöbusz, Szolnokon:
Szolnoki MÁV—Szürketaxi, Szegeden:
Szeged—Nemzeti.

Az NBB keleti csoportjában: WMFC
—Törekvés, SZAK—Pereces, Váci Re-
ményesség—Szentlőrinc, Diósgyőr—CSMO-
VE, RTC—Mezőtúr.

Az NBB nyugati csoportjában:
BSZKRT—Vasas, Haladás—Pécsi DVAC,
Tatabánya—Postás, Lampart—ETO, Bá-
koskeresztúr—UTE, Sopron—Pénzügy.
A keleti amatőrök első osztályában.

Nyíregyházán: NyKISE—BUSE, Máté-
szalkán: MVTE—DEAC, Nyírbátorban:
Páthy SE—NyTVE.

A második osztályban: Debrecenben:
DEAC II.—DDSE, Berettyóújfaluban: B.
Turul—HTE, Nyíregyházán: NyTVE II.
—NSE, NyVSC II.—NyKISE II.

Az ifjúsági bajnokságban: Homokkert
—Rákóczi, DMTE—Vargakert, Kerek-
telen—DVSC.

Lég és gázotlalmi eszközök és be-
rendezések kaphatók, vagy meg-
rendelhetők

vitéz **Tamássy (Bészler) Lajos**, nál
DEBRECEN, PIAC-UTCA 17.

Elmarad a DVSC II.—KMOVE és MVTE
—DEAC elsőosztályú bajnoki mérkőzés.
A késő esti órákban a KMOVE vezetősé-
ge értesítette a DVSC vezetőségét, hogy
a rendkívüli események miatt nem tud
a csapat Debrecenbe utazni. Ugyanebben
az időben érkezett meg a telefonjelentés
Mátészalkáról is, ahonnan az MVTE ve-
zetősége arról értesítette a DEAC vezetősé-
gét, hogy a debreceni egyetemi csapat
ne utazzon el Mátészalkára, mert a mér-
kőzést nem tudják megrendezni. Így
mindkét mérkőzés elmarad.

Beszámoltunk már arról, hogy a Bocs-
kay csapata elutazott Újpestre, ahol ma
délután játszik bajnoki mérkőzést. A
csapattal, mint tartalék, a fiatal Sarkadi
utazott el, Elek pedig ma reggel a gyors-
vonattal ment a csapat után.

DVSC II.—Kollégium válogatott mér-
kőzés. Ma délután egy negyed 1 órai kez-
dettel a nagyerdei Stadionban a DVSC
II. csapata a Kollégium válogatott csapa-
tával mér össze erejét. A Kollégium csapa-
tát a Református gimnázium és Tanít-
képző játékosai állítják össze.

Dankó temet

szállít

exhumál

Kérjen árajánlatot.

Sas utca 3.

Kossuth u. 6.

Telefon: 23-22, Telep 30-65.

KÖZ- GAZDASÁG

BÚZABOL NEM VOLT ÜZLETKÖTES

A készáru piacon a forgalom összezsú-
gorodott. Hosszú idő óta nem volt arra
példa, hogy búzaforgalom egyáltalában
nem volt. Az árak névlegesen a tegnapiak
maradtak.

Búza: tiszavidéki, fejemegyei 77 kg-os
20.45—20.60, 78 kg-os 20.65—20.80, 79
kg-os 20.85—21.00, 80 kg-os 20.95—21.10.
Rozs: pestvidéki 15.45—15.55, más
származású 15.45—15.55.

Takarmányrépa: elsőrendű 18.75—
19.00, középmínőségű 18.60—18.75.

Sörárpa: kiváló 21.00—21.75, prima
20.00—21.00, sörárpa 19.50—20.00.

Zab: elsőrendű 19.00—19.20, közép-
mínőségű 18.90—19.00.

Tengeri: közraktári 17.40—17.55.

Ferencvárosi sertésvásár. A szombati
ferencvárosi sertésvásár összes felhajtása
346 darab. Eladás 345, eladatlan 1. Angol
húsertés felhajtás 174. Az irányzat vál-
tozatlan. Árak: uradalmi zsírsertés 340
kg-on felül 114—116, középrendű 105—
110, silány 98—102, angol tökesertés 107.

Debreceni termény- és takarmánypiaci
árak: Búza 18.80—19.50, rozs 13.70—
14.00, árpa 18.00—18.25, tengeri 6, sze-
mes 18.50—19.00, tengeri új szemes 11.20
—12.00, tengeri csöves 8.20—8.50, lucerna
8.00—10.00, széna 6.80—7.00, lóhere 7.50
—8.00, szalma 2.50, takarmányrépa 1.80,
tök 2.48—2.80.

—————

A kereskedelmi alkalmazottak mun-
kaideje. A m. kir. kereskedelem- és köz-
lekedésügyi miniszter 34.400/1938. I/a. K.
K. M. számú rendeletével szabályozta a
nyílt árusítási üzletekben foglalkoztatott
alkalmazottak munkaidejét november hó
1-étől kezdődő hatállyal. A miniszteri
rendelet szerint azokban az üzletek-
ben, amelyekben kizárólag, vagy túlnyo-
móan élelmiszereket árusítanak, huszon-
négy óra alatt tíz óránál, és hetenként
hatvan óránál; egyéb üzletekben huszon-
négy óra alatt kilenc óránál és hetenként
ötvennégy óránál több nem lehet. A zár-
órán túl teljesítendő befejező munkák el-
végzése és a záróra előtt az üzletekbe ér-
kezett vevők kiszolgálása céljából a fen-
tebb írtak szerint megállapított munka-
időt naponta a zárórán túl legfeljebb egy
negyedórával meg szabad hosszabbítani.
A miniszteri rendelet további rendelkezé-
sei az elsőfokú közigazgatási hatóságnál,
mint elsőfokú iparhatóságnál (Kossuth-u
20 sz. 38. számú hivatalos helyiségében)
a hivatalos órák alatt megtekinthetők. —
Elsőfokú közigazgatási hatóság.

—————

Hajdú vármegye Hajdúnánás megyei
város polgármesterétől.

10401/1938.

HÍRDETMÉNY

Pályázatot hirdetek az „Örv. Pállya
Gyuláné iparos ifjak továbbképzési ösz-
töndíj alapítvány” kamataiból a városi
képviselőtestület által egy iparosifjú ré-
szére juttatandó ösztöndíjra az 1938/39
iskolai évre.

Az alapító levél rendelkezése szerint
ezen alapítvány 1938 évi kamatainak, kö-
rülbelül 600 P elnyeréséért pályázhatnak
mindazok a református vagy evangélikus
vallású, magyarországi iparos ifjak, akik
valamely közép, vagy felsőbbfokú iparos
iskolát, vagy annak megfelelő iskolát
rendesen látogatnak s beiratkozásukat az
illető intézettől vett nyugtával igazol-
ják. Az odaítélésnél elsősorban a hajdú-
nánási illetőségük, azután a Hajdú me-
gyei illetőségük s ilyenek hiányában a
magyarországi protestáns iparos ifjak jö-
hetnek figyelembe. Pályázati kérelmek
f. évi október 20-ig, Hajdúnánás megyei
városi képviselőtestületéhez címezve, hi-
vatalomnál adandók be. A pályázati ké-
relemhez melléklendő a pályázó iskolai
bizonyítványa, szülőjének vagyoni bizo-
nyítványa, a pályázó illetőségi bizonyít-
ványa s az 1938/39 iskolai évre történt
beiratkozását igazoló nyugta.

Dr. Nagy sk. h. polgármester

Az ötletgyáros

BANY MÓKAJA

A két öreg Malaticz testvérnek úgy ment a bútörpári vállalata, hogy az már kész botrány. Halomba állott a sok-sok beraktározott bútör a szobákban, hogy nyolevan férjhozmenendő kisleányt ki lehetett volna belőle házastani. Ebédő, főző, konyhaberendezés. Várták a vevőt. Jött az addíves, jött a végrehajló, de a vevők újabbban csak halvány pillantást velettek a bútörre s átmentek az utca föloldalára, ahol Ifjú Faragó Pál talán mézesmadzaggal várta, csalogatta őket. Faragónak pedig üzeme nem is volt. Levelezőlapon valahonnan Újpestről rendelte az árú. Alig érkezett meg a friss árú, vevőre talált, lehetett írni az új levelezőlapot.

Malaticzekéik majd megpukkadtak. Már csak két veterán segédjük piszkálgatta körmett a valamikor virágzó gyárban, no meg egy tanuló, akit még mindig lánasnak hívtak, annyira maradtak voltak. Malaticzekéik ezt a három jámbort sem tudták kellőképpen foglalkoztatni. Ők maguk meg az üzletben egész nap a vevőt lesték és az újságokat böngésztek. Különösen Malaticz Péter. Ha valaki örökölt, vagy sorsjegyen nyert, Péter maga kereste fel. Olyankor sietett is. Igyekezett rábeszélni a bútörvásárlásra. De az illető csak hümmögött s ha már bútört akar venni, azt inkább Faragónál vásárolta meg.

Erthetellen.

Amint egyszer Malaticz Péter böngészte az újságot, felpattant, ahogyan öreg csontjait engedték:

— Hallod, Vencelkém ezt a hírdetés... Figyelj csak: „Pompás ötlettelmel feleltek minden szunyadvó vállalkozást. Fixet nem követlek. Címem megtudható a kiadóhivatalban Zseniális jelleg alatt.“ Mit szólsz, nem jó lenne néhány sort írni neki?...

Két nap mulva belépett az üzletbe Vakaró Károly ötletgyáros. Nem üstökösként jött, sőt egyáltalán nem kellett henegegő benzomást. Szerényen toppant be, mint a bokrok között bújkáló szeméskék szeméi elé az illatos ibolyácska szokott.

— Keresni méltóztattak, sajnos, nem tartózkodtam a városban. Szegeden tanýzta két hétig, ahol a Schlick műveket igyekeztem feleltsíteni.

— Sikerkült? érdeklődött a két Malaticz.

Vakaró kitért az egyenes válasz elől. De topp, hatalmas munkakészséggel átrobogott az egész raktáron s majd fel-falta a bútöröket. Aztán leült szemközt az urakkal, előszedte igazoló írásait, ajánló sorait. Így-úgy, nagyszerű ember. Ezt, meg azt csinálta. írta ez meg az a cég. „Minket a semmiből újjáteremtett.“ „Engem a biztos pusztulásból ragadt ki.“

— Nem kívánhatok teljes bizmat — mondotta Vakaró —, de szabad kezét kérek az egész üzletben. Két hétig látni sem akarom itt az urakat. Aztán határozottan mondotta: — Szabad kérnem a leltárt!

Percekig nézegette: — Két hétig látni sem akarom az urakat az üzletben s biztosíthatom, a tizenötödik napon csodát fognak látni... Addig mehetnek sétálni az erdőbe.

A két Malaticz összenézett: — Jól beszél...

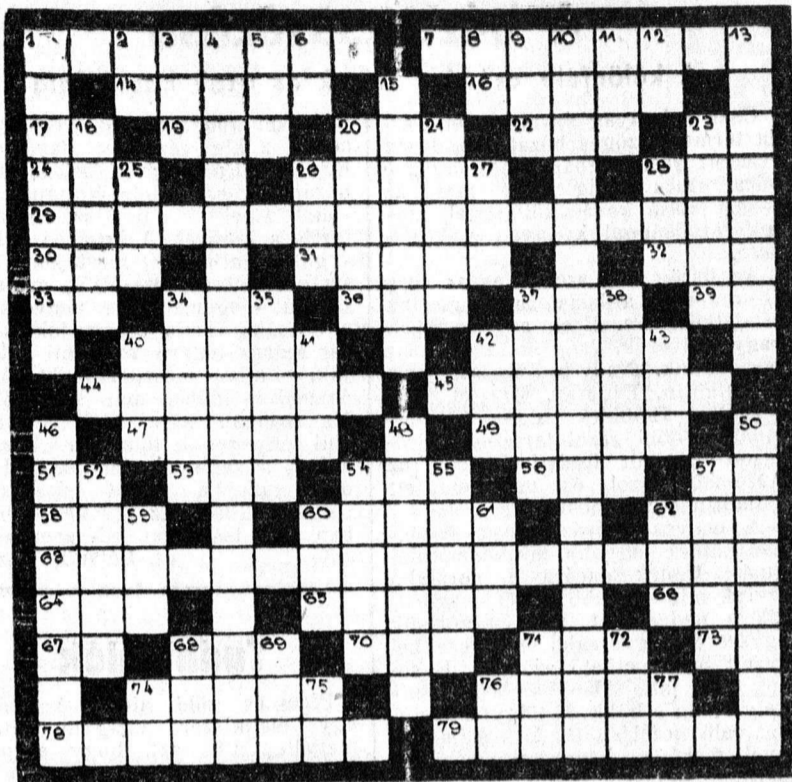
— Mik a terved? — kérdezte Péter. Am hogy Károly nem felelt a kérdésre, még utánaette: — Tessék már mondani, mi lehet az oka ennek a végtelen rossz üzletmenetnek?...

Vakaró a homlokát ráncolta, de csak annyit mondott: — Azt is megmondhatom két hét mulva.

A két Malaticz két hétig felé sem ment az üzletnek, pedig bizony nehézre esett. A tizenötödik nap reggelén

Rejtveny-rovat

63. Keresztrejtveny.

Vízszintes sorok: 1. Velős mondas. (zárt betűk: F. A.) 7. Összeütkezés. 14. Nem jön pontosan. 16. Középiskolában tanít. 17. Vallás rövidítés. 19. Száz szerbül. 20. Ház része. 22. Indulat(!) 23. Tova. 24. Német címrövidítés. 26. Tőke gyümölcs. 28. Menjete latinul. 29. Közmondás. 30. Liter rövidítése. 31. Folyócska 32. Elébe. 33. Lap fajta. 34. Járom. 36. Felvidéki nép. 37. Fd. 39. Betű fonetikusan. 40. Község. 42. Erte. 44. Felavat. 45. Felső határ(!) 47. Kert van ilyen. 49. Hentes igéje is. 51. Tagadósó. 53. Római szám: 545. 54. Állami rövidítés. 56. Liliom franciául. 57. C. K. 58. Olga becézése. 60. Torta fajta. 62. Régi magyar szó. 63. Világhírű magyar utazó. Tibet első európai felkutatója. 64. Hely németül. 65. Nagyobb letelepülés neve. 66. Nőinév becéze. 67. Tiltósó. 68. Szárny latinul. 70. Rag. ról párja. 71. Szem angolul. (írjuk be: Eye.) 73. Képző. és párja. 74. Büntető. 76. .... sem érdemes. 78. A futballban ilyen egyesületek is vannak. 79. Szekere van.

Függőleges sorok: 1. Szénhidrogén. 2. Tett rugó. 3. Nyílás. 4. Mennyei gyámkodás az emberiség felett. 5. Revizió vége. 6. Mk. 8. Idegen és. 9. Szótőhöz járul. 10. Arany János nagyobb műve. 11. Határozósó. 12. Báró rövidítése. 13. Invenció magyarul. 15. Kamat fajta. 18. Malac igéje. 20. Egy harapás. 21. Zár. 23. Istenostora. 25. Egyforma betűk. 26. Falon függ. 27. Címzés-rövidítés. 28. Sziget franciául. 34. Átnyújt. 35. Férfinév. 37. Rögzit idegenül (fényképet). 38. Vízrel áttisztít. 40. Azv. 41. Püder

már türelmetlenül várták üzletük előtt, hogy mikor toppan elő Vakaró, hogy felnyissa az üzletajtót, de Vakaró nem került elő. Féltilzenegy körül az öreg fűszeres kérdezte meg tőlük: — Mi az, talán nyugdíjba mentek, hogy két napja zárva az üzlet?...

Lakatost kerítették s az üzlet aajtáját felnyitatták.

42. Map. 43. Messze. 46. Debreceni színház neve. 48. Papi méltóság. 50. Makacs. 52. Vezényzó. 54. Fonottáru. 55. Romlik. 57. Természetfeletti dolog. 59. Pusztai. 60. Dev. 61. Nagy madár. 62. Nőinév. 68. A. T. U. 69. Helyhatározó. 71. Két mutatózó. 72. Levélnek van. 74. Régi fegyver. 75. Határrag. 76. Kettős mássalhangzó. 77. Aragon vegyjele.

A 63. SZ. KERESZTREJTVENY MEGFEJTÉSE

Vízszintes sorok: 1. Affektál. 7. Figaró házassága. 17. Vi. 19. Erk. 20. Eal. 22. Zeg. 23. Sa. 24. Ari. 26. Ölte. 28. Izs. 29. Jobb sorsra érdemes. 30. Adi. 31. Szóda. 32. Alá. 33. Ra. 34. Ttn. 36. Inó. 37. Olb. 39. Sg. 40. Kerék. 42. Noyon. 44. Kelemen. 45. Kalitka. 47. Kifen. 49. Páhol. 51. Sz. 53. Tet. 54. Aza. 56. Mak. 57. It. 58. Más. 60. Ilona. 62. Idő. 63. Eresz alatt fészkel. 64. Rum. 65. Atlan. 66. Fáj. 67. L. L. 68. Ete. 70. Tal. 71. Ára. 73. Dá. 74. Gléda. 76. Etele. 79. Bulgária.

Függőleges sorok: 1. Alvajáro. 2. Fe. 3. Elé. 4. Keretszrefeszítés. 5. Tlk. 6. Am. 8. Ik. 9. Gaz. 10. Az erdélyi hadsereg. 11. Rag. 12. Ol 15. Matróna. 18. Iroda. 20. Elszl. 2. Leadó. 23. Szeli. 25. Ibi. 26. Őrs. 27. Kéa. 28. Ima. 34. Telit. 35. Német. 37. Volán. 38. Botok. 40. Kék. 41. Ken. 42. Nap. 43. Nkl. 46. Ismerlek egészen. 48. Szótlan. 50. Utoljára. 52. Zárul. 54. Alatt. 55. Antal. 57. Ideád. 59. Sem. 60. Ila. 61. Afn. 62. Ikt. 68. Elé. 69. Edz. 71. Átl. 72. Alá. 74. Gg. 75. Ae. 76. Eu. 77. Er. okov KE éul o2u ydz., end

Majd hanyat, vágódtak. Az üzlet üres volt, nem maradt abban egy fia konyhaszék sem, csak valami cédulácska fehérlett az ajtóra tűzve:

— „Ingyen venni, olesón adni, ez az üzlet títka. Így tettem én. — Az ötletgyáros.“

A két Malaticzot azonnal megütötte a gula.

TERMÉSZETRAJZ

— Meg tudnád nekem mondani, fiacskám, hogy milyen ital készül a szilvából?
— A szilvórium.
— És az almából?
— Az almárium.

SZÓRAKOZOTTSÁG

— Ejnye, de szórazokozott vagyok! Már megint otthon felejtettem az órámat.
— Olyan sürgős szüksége van az órájára?
— Hogyne! Meg akarom nézni, van-e még időm hazamenni érte.

AMI BIZTOS: BIZTOS

A sebész előre kéri a díjazást a betegétől.
— Miért fizessek előre? — kérdi a páciens.
— Na hallja, hát hogy operáljak biztos kézzel, amikor reszketek a pénzért.

ÓVATOS GYEREK

A nagypapa: Sajnos, kis unokám, porból vagyunk és porrá leszünk!
Az unoka: Ne mond ezt a mama előtt, mert máris úgy ver, mint a pokrócot.

A VISSZHANG

— Papa, kérlek, mi az, hogy visszhang?
— Az egyetlen dolog, amely megakadályozza anyádat, hogy mindég övé legyen az utolsó szó.

EGYSZERŰ MAGYARÁZAT

Gyurika papája mérgesen kérdőre vonja a tanítót:
— Mondja, miért adott a fiamnak négyest számtanból?
— Azért, — feleli a tanító, — mert sajnos, rosszabb osztályzat nem létezik nálunk, mint a négyes.

A LAZADÓ FERJ

— Mi baj szomszéd?
— Leesten a lépcsőn.
— Na ne mondja! Hogyan történt?
— Tudja, amikor eljöttem hazulról, a feleségem utánam kiabált: „Vigyázz, hogy le ne ess a lépcsőn!“ És én már meguntam azt, hogy mindig az asszonyoknak legyen igaza.

TYUKSZEM MINT IDŐJÓS

Csutura úr kávéházban ül az ablak mellett. Egyszerre megszólal a szomszédja:
— Félóra mulva rémes eső lesz!
— Honnét tudja?
— Oh, az én tyükszemem a legpontosabb időjós.
Ebben a pillanatban odakint elered az eső. Csutura úr így szól:
— Hallja, vigye óráshoz a tyükszemét, mert félórát késik.

A BÖLCSŐ

A férj, éjtőlután, kissé pityókásan érkezik haza és lábujjhegyen lopózik a hálószobába. Már sikerült baj nélkül levetkőznie, amikor feldönt egy széket és az asszony fölriad. A férj nem jön zavarba, ringatni kezdi a felesége ágya mellett álló bölcset. És még 5 szől mérgesen:

— Már félórája sír szegény kiscike, de persze, te nem ébredsz föl és nekem kell ringatnom.
— Micsoda beszéd ez? — riad rá a felesége mérgesen. — Hiszen a gyerek itt fekszik mellettem és egyáltalában nem sír!

Debrecen sz. kir. város elsőfokú
közigazgatási hatósága.

HIRDETMÉNY

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közlése, hogy a VII-ik állategészségügyi kerületben veszett eb garázdálkodott és ennek folytán a veszettség állati betegség szörványos jellegű fellépése állapított meg. Ezen fertőző állati betegség elterjedésének megakadályozása céljából az állategészségügyről szóló 1928. XIX. t. c. 52-55. §-ai és a törvény végrehajtása tárgyában kiadott 100.000/1932 F. M. sz. rendelet 321. és következő §-aiban foglalt rendelkezések alapján a VII-ik állategészségügyi kerület (erdőség) egész területére f. évi október hó 10-étől 1939 január 8-ig terjedő 90 napi időtartamra ebzárlat rendeltetett el.

A VII-ik állategészségügyi kerület határai: a m. kir. államvasutak Debrecen - vámospécsi vonala, a Vámospécs, Nagyléta, Vértés, Monostorpályi, Hosszúpályi, Hajdúbagos, Mipepércs közszeg határa és a bellegelői földek által határolt terület.

Az ebzárlat alá helyezett területen minden eb megkötözve, a macskák elzárva, vagy elkerített zárt helyen oly módon tartandók, hogy más kutyával, vagy macskával ne érintkezhesenek, emberben, vagy állatban kárt ne tessenek.

A zárlat alá helyezett területről kutyát, macskát csak a városi állatorvos kedvező vizsgálata után, a városi elsőfokú közigazgatási hatóság engedélye alapján lehet kivinni. Kötelesek az állattulajdonosok és birtokosok ebeik és macskáik egészségi állapotát figyelemmel kísérni és a rajtuk észlelt minden változást a hatóságnak bejelenteni.

A szabadon járó kutyák és macskák tulajdonosai ellen a kihágási eljárást a hatóság folyamatba fogja tenni.

Debrecen sz. kir. város
elsőfokú közigazgatási hatósága.

Debrecen sz. kir. város
elsőfokú közigazgatási hatósága
45.698/1938. C. szám.

HIRDETMÉNY

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közlése, hogy az V-ik állategészségügyi kerületben veszett eb garázdálkodott és ennek folytán a veszettség állati betegség szörványos jellegű fellépése állapított meg. Ezen fertőző állati betegség elterjedésének megakadályozása céljából az állategészségügyről szóló 1928. XIX. t. c. 52-55. §-ai és a törvény végrehajtása tárgyában kiadott 100.000/1932 F. M. sz. rendelet 321. és következő §-aiban foglalt rendelkezések alapján az V-ik állategészségügyi kerület egész területére f. évi október hó 12-től 1939. évi január hó 9-ig terjedő 90 napi időtartamra ebzárlat rendeltetett el. Az ebzárlat hatálya kiterjed a város szorosabban vett belterületére és az ehhez csatolt területekre, a Nagyerdő és Monostor erdősegek és a bellegelői földek egy részére. Az V-ik állategészségügyi kerület határa a m. kir. Államvasutak Debrecen - nyíregyházi, a Debrecen - büdöspályai vasútvonal és Hajdúböszörmény határa.

Az ebzárlat alá helyezett területen minden eb megkötözve, a macskák bezárva, vagy elkerített zárt helyen oly módon tartandók, hogy más kutyával vagy macskával ne érintkezhesenek és emberben, vagy állatban kárt ne tessenek.

A zárlat alá helyezett területről kutyát, vagy macskát csak a városi elsőfokú közigazgatási hatóság engedélye alapján lehet kivinni. Kötelesek az állattulajdonosok és birtokosok ebeik és macskáik egészségi állapotát figyelemmel kísérni és a rajtuk észlelt minden változást a hatóságnak bejelenteni.

A szabadon járó kutyák és macskák elfogatnak és ezek tulajdonosai ellen a kihágási eljárást a hatóság folyamatba fogja tenni.

Debrecen, 1938 október hó 12.
Debrecen sz. kir. város
elsőfokú közigazgatási hatósága.

A búza csávázása

A különféle csávázó szerek és azok használata

Csak a hanyag és rendetlen gazda termel üszöges búzát. Rendesen vezetett gazdaságban nincs üszöges búza, nincs pedig azért, mert az üszög irtása kevés költséggel, nem sok fáradsággal könnyen eszközölhető.

Az üszög irtó szerek egész sora áll ma már a búzatermelő gazdák rendelkezésére. Ezek az irtószerek vagy nedvesek, vagy szárazak, azaz poralakúak. Nedves csávázószerek a Tillantin, Higosan, Bigriol és a rézgálic. Előbbiek higány tartalmúak, utóbbi rézet tartalmaz. Szárazon használt üszögirtószerek az Arzopác, Porzol és már említett Tillantin egyik neve.

A nedves csávázószerek üszögirtó hatása nagyobb, mint a poralakúaké. Ennek dacára a poralakú szerek mind inkább háttérbe szorítják a nedveseket, mert kezelésük egyszerűbb, gyorsabb és az ezekkel kezelt mag vethető azonnal. E sorok írója látta Abaujban és a Székelyföldön a búkk és földgya hamuval való kezelést. És jó eredményel, mert a hamvazott búzában üszöget sohasem látott. Ennek dacára itteni alföldi gazdaságban a hamuval való csávázást még kísérlet képen sem merte alkalmazni.

Pedig a hamu használata is logikus. Ugyanis az összes poralakú szerek hatása úgy érvényesül, hogy a búzaszemre tapadt csávázó port a talaj nedvessége feloldja, azok mérgező anyaga tehát végeredményben úgy hat mint a folyékony csávázó szereké. A hamu vízzel érintkezve lúgot ad, a lúgról pedig tudjuk, hogy mérgező hatása. A hamu használata tehát nagyon is ésszerűnek látszik.

Kétféle üszögöt ismerünk, u. m. kölszögöt és porüszögöt. Utóbbi helyenként repülő üszögnek nevezik. A kölszögös búza kalásza kezdetben kékszerű, majd érés előtt sötét szürke lesz. Az ilyen kalászból kikerülő szem a rendes búzaszemennél kisebb, feketés barna színű, megnyomva fekete finom port találunk; ezek az üszögporok. A porüszög nincs tokba burkolva, hanem a kalászból finom barna por található, amely cséplés alkalmával munkást, gépet zsákok ellep és így könnyen terjed.

A kölszög spórái a búzával együtt fejlődnek. Már csirázáskor behatolnak a növény testébe és veleegyütt nőnek. Mint minden gombabetegségnek, úgy a kölszögnek is kedvez a nedves idő. A kölszög száraz időben nem képes a búzafajlódással versenyt tartani, ha egyébként a búza erőteljesen fejlődik, és ilyenkor sok üszög elpusztul. A porüszög a búza virágzásakor a szelek szárnyán repül s így igen nagy a fertőző hatása.

Mindkét üszög ellen általánosan bevezetett védekezés a rézgálic. Használata abból áll, hogy oldatával meglocsolják a halomba öntött búzát és azt lapátolva keverik. Ennek dacára mégis fellép az üszög, amin a gazda nagyon csúdalgozik, mert ő "gálicozott". És szítja a gálicot, a kereskedőt és azt is, aki ajánlotta. Kifelejt a korhottak közül önmagát, a főbűnöst.

A helyes pácolási eljárás a kö-

vetkező: 100 liter vízben fel kell oldani 2 kg. rézgálicot faedénybe. Egy kétfülű kosárba beleöntjük a búzát, a kosár föléin átugrunk egy rudat, amely a dézsa szélein megtartja a kosarat. A kosárba a búza a gálicoldatba kell merüljön, ahol azt kézzel összedörzsöljük, azután a kosarat megemeljük, a nedvességet a dézsába vissza csorgatjuk, a búzát száraz helyre száradni leterítjük, oltatlan mézporral beszórkjuk és nedves időben már is vethetjük. Ha azonban száraz idő jár, akkor a vetéssel várunk kell addig, amíg a pácolt búzaszemek megszáradnak. Az így kezelt búzában nem lesz sem kő- sem porüszög. cs. Péterffy József.

Tudnivalók

Piros és zöld alma. Angliában egy élelmiszer vizsgáló intézet megállapította azt, hogy a piros héjú almában kétszer annyi a vitamin, mint a zöldes héjúban. Ugyanok kiderítette ez az intézet azt is, hogy az alma héjában határozta több a C. vitamin, mint a belében. A vizsgálódások során arra is rájöttek, hogy a jódozott papírba takart gyümölcs és zöldség legtovább tartható el, rothadás mentesen. Ez alól csak az őszibarack a kivétel. A szóbanforgó intézet kiderítette azt is, hogy a tojás frissességét legtovább szénsavdús levegőben őrzi meg.

Nemzetközi Baromfikiállítás Budapest. Az idei őszi nemzetközi baromfikiállítást november 26-tól december 1-ig Budapestben tartják meg, amelyre az előkészületek már javában folynak. Erre a kereskedelmi miniszter feláru utazási kedvezményt engedélyezett. Részletes felvilágosítást nyújt a Baromfitegyesítők Országos Egyesülete Budapest, IX. Üllői-út 25.

A pasztörözött tehéntej és narancslé együtt táplálóbb az anyatejnél is. Az Országos Közegészségi Egyesület lapjában Forgács Tivadar rendkívül érdekes cikket írt az üzemek kezelésnek a tejre és a tejtermékeknek vonatkozó hatásáról. Megállapítja, hogy a célszerűen végrehajtott pasztörözés csak jelentéktelen hatással van a tej kémiai és fizikai sajátosságaira és nincs észrevehető káros hatással a tej tápértékére sem. Nem tesz kárt a pasztörözés a tejben lévő A, B, D és E vitaminokban, viszont részben elpusztítja a B₁ és a C vitamint. A tej általában nem dus forrása a C vitaminnak. Így érthető, hogy a csecsemőtáplálkozástan tudósai még az anyatejjel táplált csecsemők részére is előírják kismennyiségű narancslé adagolását. Fokozottabban áll fenn ennek szükségessége a tehéntejjel táplált csecsemőknél, ahol a narancslé adagolása ellensúlyozhatja a C vitamin ingadozásait és a vitaminnak a pasztörözés okozta esökkenését. Miután pedig a narancslé B₁ vitaminban is eléggé dus, egyidejű alkalmazásával a két vitamin tekintetében a pasztörözött tehéntej gazdagabbá tehető a friss anyatejénél is.

NAGY ISTVÁN

puskaműves, Vár-utca 9. Mindenemű vadász fegyverek, löszerek, felszerelések állandóan raktáron tartatnak. Kellőt töltényhüvelyek újratöltése és kaliberezése. Fegyver javítások jótállás mellett eszközöltenek.

M. Kir. Lőszer áruda.

HIRDETMÉNY

A tengerimoly elszaporodása folytán tengeri termésünket érhető kár elkerülése céljából a m. kir. földművelésügyi miniszter vonatkozó rendeletei alapján az érdekeltektől a közönség figyelmét a következőkre hívja fel a városi elsőfokú közigazgatási hatóság:

Tengeritöréskor a tengeriszárát közvetlenül a föld színe felett; tehát az alsó légyökér koszorúja táján kell levágni, hogy a földben csak a gyökérrész maradjon, mert ahol ez nem történik így a gyökérrel hosszabb tengeriszár marad a talajon, abban mindenek előtt a tengerimoly, de egyéb kártevő rovar is buvóhelyet talál. Ezen keveset enyhít az ilyen gyökéres szárnak tavaszi felszedése, mert akkor a felszedett gyökéres rész már üres, a hernyó pedig, amely benne volt, a föld valamely szárazabb helyén, vagy másutt húzódott meg.

A tartós és a földön maradó tengeriszárát mindég április hó vége előtt fel kell szedni a ha kissé megszáradt, a helyszínen el kell égetni.

Azt a tengeriszárát pedig, amelyre gazdának, mint tüzelőanyagra 1939 évi május hó 15. után szüksége lesz, leveletől tisztára kell fosztani és már a tél elején el kell vernelni akként, hogy azt földbe ázott gödörbe kell elhelyezni és legalább fél méter vastag szalmareteggel beborítani. A borító szalmaretegre pedig rá kell hányni azt a földet, ami a gödör aljából kikerült.

Az etetés céljára szánt tengeriszárát leghelyesebb feltépetni és sós vízzel meghintve magában, vagy répaléval rétegezve el kell vernelni.

Ilyen módon eltartható a tengeriszár addig, amíg az új friss takarmány etetésre alkalmassá fejlődik.

Azokban a gazdaságokban, ahol a friss tengeriszárát szabadon és csak ideiglenesen szokás állatokkal etetni, így a megkopott, kiszáradt őszi legelőknél, vagy ahol nagyobb számú iga dolgozik, az etetési időszak végén a fel nem takarmányozott szárazmaradékot halomra kell hordani, gereblyézni és el kell égetni.

Kerítés készítésére, tetőfedésre, valamint a mezőgazdaság körében használatos egyéb építmények létesítésére csak az egy évnél régebbi termésből származott tengeriszárát szabad felhasználni.

Mezőkön rendes híd hiányában, átjáró készítése céljából az árkokat tengeriszárral betölteni nem szabad.

Ugyanezek a tilalmak vonatkoznak a cirokszár és részének felhasználására is.

Ott, ahol kerítés készítésére és tetőfedésre celszerű anyag (deszka, léc, zsinó, nád stb.) hiányában pótló anyagra van szükség, ott a tengeriszárát jobban és tartósabban lehet helyettesíteni a nálunk mindenütt bőven megtermő napraforgószárral.

Figyelemtetem az érdekelteket, hogy a fentiekben kivonatosan közölt rendelkezések megtartását a tengeritörést érhető nagy károk elkerülése végett a hatóság ellenőrizni fogja.

Akik a tengerimoly elleni védekezésre vonatkozó rendelkezések megtartását elmulasztják, vagy a tilalmakat megszegik, az 1894. XII. t. c. 95. §-ának k) pontjába ütköző kihágást követik el s a törvény értelmében pénzbüntetéssel büntetendők. Ezenfelül akik a védekezést elmulasztják, a fertőtlenítő eljárást a közigazgatási hatóság a mulasztók költségére fogja elvégeztetni és a szabályszerűen el nem raktározott tengeri, cirokszár és részleiből összegyűjtött készletet el fogja égettetni.

Debrecen sz. kir. város
elsőfokú közigazgatási hatósága.

HIRDETMÉNY

A m. kir. belügyminiszter 6189/1923. B. M., valamint a 167.800/1938. B. M. sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy a 44004/1938. eln. sz. határozatommal megengedem, hogy a Magyar Vörös Kereszt Egyesület debreceni választmánya az egyesület alapszabályszerű céljainak megvalósításával, főként elsődleges feladatainak teljesítésével felmerülő kiadások részbeni fedezésére Debrecen sz. kir. város területén 1938. évi november hó 15-ig bezárólag, folytatólagos lappal ellátott 50 drb. gyűjtőkönnyvel pénzbeli és természetbeni adományokat gyűjthesen. — Debrecen, 1938 október hó 13.

Polgármester.

HIVATALOS HIRDETMÉNY

Az 57.000/1931. K. M. sz. rendelet 13. §-a értelmében közhírré teszem, hogy a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter 39.095/X. 1938 sz. 45/H. sorsz. alatt Csurka László debreceni lakos részére Debrecen telephellyel helyközi gépjármű hullaszállítási gépjármű vállalat üzemben tartására engedélykírtat adott ki, amelynek alapján engedélyes egy drb. D. 51—227 forg. rendszámú Ford gyártmányú teherautóval az ország egész területén kilométerenként legfeljebb 100 arany fillér fuvardíj ellenében 1942. évi szeptember hó 1. napjáig jogosult a hullafuvarozást folytatni.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

A gazdasági munkavállalók figyelmébe. Közlöm a város érdeklő lakosságával, hogy a gazdasági munkavállalók kötelező öregségi biztosításáról szóló 1939. XII. t. c. 12. §-a alapján azok a gazdasági munkavállalók, akik 65., a tűzharcosok a 63. életévüket már betöltötték, vagy az 1939. évi január hó 1. napjáig betöltik, az 1939. évi január hó 1-től öregségi járadékra jogosultak.

Az érdeklő járadék jogosultságra vonatkozó igényüket már most a városi elsőfokú közigazgatási hatóság, Kossuth utca 20., fsz. 46. sz. hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bejelenthetik.

Felhívom az érdeklő figyelmét arra is, hogy járadék igényüket az arra jogosultak mielőbb jelentsék be, mert a fent-hivatkozott törvényszakas értelmében a jelentkezés előtti időre járadékot folyósítani nem lehet. Azok tehát, akik a jelentkezéssel késedelmeskednek, maguknak anyagi kárt okozhatnak.

Az igény bejelentése a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál rendelkezésre álló jelentkezési lap adatainak a hatóság által való kitöltése útján történik.

Járadékra jogosultak általában azok, akiknek keresete (jövedelme) az 1939. évi január hó 1. napját megelőző időben túlnyomórészt gazdasági munkavállalói viszonyból eredt. Azt a körülményt, hogy a jelentkező 45., ha tűzharcos a 43. életévének betöltése után legalább 15 éven át évenként 15 hetet töltött el gazdasági munkavállalóként belföldön munkaviszonyban, az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet a városi járadék bizottság meghallgatása alapján fogja elbírálni.

Kívánatos tehát, hogy a jelentkezők ezt, valamint a jelentkezés alkalmával közlendő feltételeket okmányokkal, vagy igazolványokkal igazolják.

A jelentkezők személyi körülményeinek igazolására legalkalmasabbak az anyakönyvi kivonatok, katonai igazolványok, cselédkönyv, vagy munkás igazolvány.

Saját érdekében áll a jelentkezőnek, hogy jogosultsága pontos megállapítása és felesleges időtöltés és munkaszünetelés elkerülése céljából, igényének bejelentésére már okmányokkal együtt jelentkezzen.

Debrecen, 1938. október hó 13.

Polgármester.

— **Eles lövészet.** 1938. évi október hó 17, 19, 20, 21, 24, 26, 27, 28-án a Sárkut tanyánál levő harcserző lőtérrel a pallagpusztai vasúti állomás közelében eles lövészet lesz. A lőtérrel e napokban a lövő alakulat 6 órától 18 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdúsámson közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsik, kerékpár stb.) részére esetenként meg fogja nyitni. A kapitány-ság vezetője: Lám Dezső s. k. főkapitányhelyettes.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város Iparostanonciskolai felügyelő-bizottsága pályázatot hirdet a fiú iparostanonciskolában nyugdíjazás következtében megüresedett felhívású, közismereti tanítói állásra.

Pályázhatnak okleveles közép-és polgári iskolai természettan-vegytan, vagy menynyésztan-termesztan szakos tanárok. Előnyben részesülnek, akik már több évi iparostanonciskolai tanítási gyakorlattal rendelkeznek és iparostanonciskolai közismereti tanítói tanfolyamot végeztek.

Pályázók közül egyenlő feltétel mellett — következő sorrendben — az 1938. évi IV. t. c. 3-ik §-a szerint első sorban vételnek figyelembe: a vitési rendhez tartozó hadirokkantak, a többi hadirokkantak, a vitési rend tagjai, tűzharcosok, hadiözvegyek, hadiárvaik, hadigymoltagok és végül a háború folyamán katonai szolgálatot teljesített egyének pályázatai.

A megválasztott tanerő a m. kir. vall. és közokt. miniszter 22182/1925 VII. sz. rendelete értelmében előképzettsége szerint ugyanolyan fizetésben, lakásépítésben és családi pótlékban részesül, mint amilyen illetményt a nem állami közép- vagy polgári iskolai tanárok élveznek.

A kezdő fizetés megállapításánál kizárólag tanítói szolgálatban eltöltött, nyugdíjra jogosító évek számítanak be.

A megválasztott tanerő kötelessége az iskola igazgatója által kijelölt, főként rajzpótló osztályokban heti 24 óra tanítást ellátni és ezen kívül köteles az iskola igazgatójának az adminisztratív teendők ellátásában segíteni, továbbá a fiú iparostanonciskola tanulóinak szellemi és erkölcsi nevelésében mind az iskolában, mind pedig az iskolán kívül tevékenyen közreműködni. A tanerő egyéb kötelességeit a 50.000/1924 VKM. sz. rendelettel kiadott szervezeti szabályzat alapítja meg.

A választás a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyása után válik jogerőssé.

A pályázók hiteles okmányokkal tartoznak igazolni:

1. magyar állampolgárságukat,
2. születési bizonyítvánnyal életkorukat,
3. a hirdetés 3-ik bekezdése szerinti minőségüket,
4. oklevéllel képesítésüket,
5. eddigi működésüket,
6. hatóságírt orvosi bizonyítvánnyal egészségi állapotukat,
7. fedhetetlen előéletüket és az ú. n. tanácsköztársaság alatti kifogástalan magatartásukat.

A szabályszerűen felbélyegzett, fenti okmányokkal felszerelt és a debreceni közönségi iparostanonciskola felügyelő-bizottságához címzett pályázati kérvényeket az ipariskolák igazgatóságánál (Debrecen, Burgondia-u. 1. szám) legkésőbb 1938. évi november hó 15-én, déli 12 óráig kell benyújtani, mert ezen időn túl érkező kérvényeket nem vesszük figyelembe.

Felügyelő-bizottság.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETTÉSEK

Kisipari hirdetések

FIGYELEM!
Mielőtt lakását kifestetné, ajtót, ablakot, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot **SZEKERES festővállalattól,** Debrecen, Homok-u. 122. Telefon 13-19.

Nyomozó iroda

Ismét idehaza van
Gálócsy, Végkedvű 23. Telefon: 28—72. Legyen bizalommal. 1113—1872

Magánnyomozó iroda
Szabó magánnyomozó irodája Varga-utca 7. — Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 1937

Levelezés

Lehetőleg
árva középkorú nő (40 évig) magános, magas zene, vagy dalt értő vegetárius, húsmentes étkezésre vállalkozó, aki szereti a meleg otthonát és nem idegenkedik attól, hogy munkájával az életét kellemessé tegye és asszonyhelyettesnek megfelel, az írjon címre: Tomay-nyomda, Oroszlóház.

Állás kereső nők

Perfekt
gyors- és gépirónő azonnali belépésre állást keres. Ajánlatokat „Ügyes” jellegre a kiadóba kérek 1347

Német nő
házvezetőnőnek ajánlkozok magános úrhoz, vagy úrnőhöz. Cím a kiadóban. 1911

Beltöltendő állás nőnek

Früklein
für fünf jähriges Kind wird von italienischer Familie gesucht. Ausführliche Angebote an Hotel Bika. Jelige: Fräulein. 1877

Klinikai
főzőkonyhára konyhalányok azonnal felvételnek. Jelentkezni klinikai főzőkonyhán. 1929

Paplanvarrodamba
fiatal leányok tanulónak felvételnek. Debreczeny Lajosné, Kossuth 11. 1933

Mindenes szakácsnőt jó bizonyítvánnyal felveszek. Gorove, Deák Ferenc u. 10. 1935

Beltöltendő állás férfiaknak

Képesített
kommenciós gyümölcs-szőlőkertészt keresek november 1-i belépésre. Jelentkezni: Lőcsei, Rákosi Jenő-u. 8. 1895

Önálló
keresettel bíró középkorú házaspárt házmesteri teendőkre felveszek. Vörösmarty 9. 1951

Fűszer-esemegkereskedőség
vagy kiszolgáló kisasszony és boltiszolga, kerékpározni tudó, felvételt. Barabás Mihály, Hunyadi-utca 26. 1938

Kereskedőség
azonnal felveszek. Kovács Sándor, Vámospercsi-út 13. 1939

Kifutóflút
vagy leányt felveszek fűszerüzletbe. Arany János-utca 62. fűszerüzlet. 1938

Eljáró munkást,
megbízhatót keres. Műszaki Társaság, Hunyadi 17. 1927

Keresek
garanciaképes hentessegédet, Mester u. 13. 1924

Url fodrászsegédet
keresek belépésre, kimondott jó munkás ajánlatát kérem levélben. Máró fodrász, Hajdúnánás. 1910

Kerékpárműszerészt,
lehetőleg rádióhoz, villanyszereléshez is értőt felveszem. Soltész, Kálvini-ter 2. 1934

Állás kereső férfiak

Vizsgázott
főgépész házfelügyelőnek, vagy gépészi állásba elmenne. Cím: Zontagh Károly, Vámospercs. 1901
Beltöltendő állás nők re

Ügyes
bejárónőt, hosszú bizonyítvánnyal délelőtre alkalmazok. Pulszky utca 4., II. em. 2. 1868

Butorozott szoba

Különbejárattú
butorozott szoba előszobával azonnal kiadó. Attila-ter 7. 1953

Különbejárattú
butorozott szoba kiadó. Püspöki palota, I. 38. 1952

Különbejárattú
elegáns butorozott szoba egy-két személynek kiadó. Arany János húsz. 1952

Paplanok

flanel takarók
lőpokrókok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5

Kiadó lakás Egyszobás

Kiadó
egy, esetleg kétszobás úrilakás olcsón. Érdeklődni Bors lakatosnál, Böszörményi-út 5/c. 1881

Kiadó
egy szoba, konyha, éleškamara, fűskamara november 1. Sámsoni 10/a. 1930

Egyszobás
lakás bútorozva, vagy üresen novemberre kiadó. Cimbalm eladó. Rothermere 21. 1928

Egy szoba,
konyha kiadó. Kar-u. 7. 1963

1-szobás
lakás Ispóty-u. 7. kiadó. Kovács ügyvéd, Piac 28. 1965

Kétszobás

Kiadó
két utcai szoba irodának, orvosi rendelőnek, garzon-úr vagy hölgynek, esetleg gyermektelen idősebb tisztviselő párnak. Csapó-u. 10. Értekezhetni az udvarban a tulajdonossal. 1770

Utcai
két szoba, előszoba, konyha, minden mellék-helyiséggel november 1-re kiadó. Csokonai-utca 44. 1949

Kiadó
2 szoba, konyha, speiz sertéstartással. Lónyai-u. 29. 1945

Két szoba,
konyhas lakás keresztény tisztviselő családnak kiadó. Török Bálint-u. 2. 1962

3 és többszobás

Háromszobás
lakás kiadó külön udvarral. Értekezni dr. Széll. Piac 77. I. 4. 1961

Teljes ellátás

Budapesten
úrlányoknak, úrhölgyeknek teljes ellátás havi 56 pengő, csak lakás 18 pengő. Teréz-körút 59. III. 2. József-körút 55. II. 8. Szent István körút 1. III. 5. Telefon: 14-25-70. 1533

Földek, házak, telkek eladása, bérlete ügyében forduljon bizalommal DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Bethlen-u. 21.

Kimondottan

írleányt elvállal teljes ellátásra Budapestben debreceni úriasszony, — zongorahasználattal, Csáládtagnak tekintendő. Ertekezés d. e 10-161 Kossuth-u. 39. I. em. udvari lépcső. 1760

Élelmiszerek és szőlő

200 hektó
6-bor eladó. Csapó-utca 60. 1931

Ajánlat

Közvetlen forrásból
érkező gyári maradékaim mindig legolcsóbbak. — Dr. Révészné, Piac-utca 42 sz. Pannonia-udvarban.

Mindenféle

építési anyag, valamint deszka, léce, faragott fa és bauxitcement kapható a Debreceni Műgyár Rt. Fürdő-utca 2. sz. telepen. 1193

Nyári köppenyt

6 P. átmeneti kabátot 10 P. utcai ruhát 4 P-ért készítek. „Elit-szalón”, József kir. herceg 14. 908

Családi ház ellenében

idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Cím: „Tisztviselőcsalád” jellegre a kiadóba kérek. 311

Épületbontásból

ajtók, ablakok, faanyagok, vasdrótok, csövek, falkötővasak, vasgerendák, ácsok, lapátok, csákányok, gereblyék, terméskövek, márvány sír-emlékek olcsón kiadásra kaphatók Kigyó-utca 51.

Síremlékek

műköből, márványból a Debreceni Műgyártól, Fürdő-utca 2. Margit-fürdő mellett. 111—1826

Alma

Batul, Jonathán, Török Bálint eladó özs. dr. Pokoly Józsefné, Hajdú-sámsón, vasútállomásnál. 1899

Használt

bűrtort. varrógépet, iroda-berendezést stb. magas áron veszek. Andrásné, Csapó 16. Hívásra jövök. 1907

Cipész- és eszmadia-

mesterek figyelmébe! Különféle slanchulladékok olcsón kaphatók Kiss Testvérek bűrgyárában. 1950

Grafológus nő

problémáit megoldja. — mindenről felvilágosít. — Fogad: Széchenyi u. 43.

Zománctűzhelyek,

folytató kályhák, hő-fokozók, fűtőcsövek, üstök, üstházak nagy választékban Nagy vasúttelepen, Csapó-kanyar. 1964

Üzlet-műhely raktár

Kiadó
prima bodega (kocsmá) szobával, mellékhelyiséggel, pincével. Péterfia 48. 1910

Autó-motor-berendezés

DKW
Meisterklasse, négyüléses kabriolet sürgősen olcsón eladó. Telefon tizenhét-negyvenhat. 1916

Oktatás

Zongoraórákat
adók akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar nőket is tanítok cigányosan, kísértszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, délután fél 2-től fél 4-ig. 134

Kereslet

Lakbérletkötéssel
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jellegre kiadóba kérek. 310

Házat venne

köztestviselő. — Választ. Öt ezer készpénz, többi lakbértörlesztéssel” jellegre kiadóhivatalba. 1955

Hangszer

Tanuló-zongora
olcsón eladó. Kossuth-u. 11. 1896

Eladó állatok

Belga
óriás nyúlak (a szegedi hangya-telep fajtajából) eladók. Széchenyi-u. 69. sz. 1840

Házörző

kuvasz olcsón eladó. Poroszlai-út 11. 1911

Angóra nyúl

eladó vagy kiadó. Nagyvárad-utca 18. szám. 1947

Butor

Eladó
jókarban lévő tölgyfa ebédberendezés alkalmas áron, tölgyfa üvegfal, fiókok, ajtó és különféle üvegfalak. 24 személyes francia kihúzó asztal, nagyon olcsón Eötvös-utca 87. sz. alatt. 1783

Jókarban lévő

vas háló- és egyéb bútorok elköltözés miatt eladó. Piac-u. 58. Házfelügyelő. 1950

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Hétfő, október 17-én: Büdszentmihály (Szabolcs), Egyek (Hajdú), Hatvan (Heves), Kiskörös (Pest), Kiskunlacháza (Pest), Nyíregyháza (Szabolcs), Ózd (Borsod).

Kedd, október 18-án: Borsodnád (Borsod), Szakálsztráton (Pest), Újpest (Pest).

Szerda, október 19-én: Apc (Heves), Rudabánya (Borsod), Tállya (Zemplén).

Csütörtök, október 20-án: Egyed (Sopron), Inke (Somogy), Tengelic (Tolna).

Péntek, október 21-én: Csenger (Szatmár), Hódmezővásárhely (Csongrád), Komádi (Bihar), Szentgyörgyvölgy (Zala).

Szombat, október 22-én: Csanádpalota (Csanád), Hódmezővásárhely (Csongrád), Szigetszentmiklós (Pest).

Vasárnap, október 23-án: Füzesgyarmat (Békés), Nagykörös (Pest).

PIACI HIREK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka, sovány darabja — 2.50—4.50	Tyúk kg — 1.00—10.5
Pulyka kövér kilója — 0.80—1.00	Jérce párja — 3.00—3.80
Liba, sovány darabja — 3.20—4.00	Csirke, rántani- való — 1.20—2.10
Liba kövér kg 1.10—1.20	Csirke, sütni- párja — 2.50—3.30
Kacsa kövér, kilója — 1.10—1.20	Kacsa, sovány darabja — 1.30—2.20
Tyúk párja — 3.80—5.00	Tojás drb. — 0.08—0.09
Kaplan kg. — 0.90—1.90	Tojás kilója 1.50—1.60

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Nemes alma kilója — 0.40—0.70	Birsalma kg. 0.20—0.50
Közösalmes alma kilója — 0.24—0.36	Dió kg. — 0.75—1.00
Körte kg. — 0.40—0.80	Dióbél kg. — 3.60—4.20
Szilva kg. — 0.30—0.50	Szőlő kg. — 0.16—0.24
Őszibarack kg 0.32—0.70	Szőlő, esemege kilója — 0.36—0.64
	Citrom drb. 0.07—0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója — 0.10—0.14	Zöldbab kg. 0.24—0.36
Fokhagyma kilója — 0.30—0.40	Karalábé drb. 0.02—0.04
Cékla kg. — 0.07—0.10	Sárgarépa cs. 0.04—0.06
Tök drb. — 0.02—0.04	Bab száraz kg 0.26—0.30
Burgonya, rózsa kilója — 0.07—0.09	Zeller kg. — 0.16—0.20
Burgonya, vegyes kg 0.05—0.06	Borsó, szemes kilója — 0.60—0.80
Retek, cs. — 0.05—0.07	Spenót és sóska kilója — 0.03—0.05
Petrezselyem csomója — 0.06—0.08	Zöldhagyma esomója — 0.04—0.06
Karfiol drb. 0.20—0.30	Saláta feje — 0.04—0.06
Kelkáposzta darabja — 0.08—0.14	Paprika 100 drb. — 0.30—1.20
Fejeskáposzta, darabja — 0.06—0.10	Ugorka 100 db 0.50—1.20
Savanyúkáposzta kilója — 0.20—0.26	Gomba kg. — 0.16—1.00
	Paradicsom kilója — 0.10—0.14
	Zöldtengeri esőve — 0.02—0.05

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kg. — 0.42	Rozskenyér kg. — 0.30
Félbarna kg. — 0.40	Péksütemény drb — 0.05
Barna kg. — 0.38	

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg. 0.39	Rizsliszt kg. — 0.30
Búzaliszt 0-ás kg. 0.39	Korpa kg. — 0.15
Búzaliszt 2-ös kg. 0.38	Búzadara kg — 0.14
Búzaliszt 4-es kg. 0.37	

Jókarban lévő
használt hálószobabútor eladó. Piac-u. 22—24. III. 5. 1915

Eladó
sötét keményfa ebéd-asztal. Csapó-u. 10. az udvarban. 1769

Eladó ház

ELADÓ
Budai Ezsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Családi ház
18 évig még adómentes. 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsösökkel. 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfelfűtéssel, alappincével, jóvízű kúttal részben teherátvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám. Homokkert. 243

Házhelyek
Híd-utca 14 szám alatt, valamint 7-szobás ház, a közismert Bagolyvár vendéglővel elköltözés miatt eladó. V—391

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett, Kékes-utca 16. számú ház három lakással és üzletbelső lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzletbelső kocsmának kiadó. 369

Vasutasok, postások
részére alkalmas családi ház Homokkertben kedvező feltételek mellett eladó. Ertekezni Hatvan-utca 53. sz. Telefon 1512 V—815

Eladók
városi, telepi, kertészi házak, tanyaföldek, ház helyek, konyhakertészeti földek, szőlők havi részletre is. Gazdák Bankjában, Kossuth-utcán. 1943

Eladó föld

12 hold
gyümölcsös eladó kisebb darabban is. Ertekezni Rákosi Jenő-utca 8., félmelet 3. 1936

Eladók
kedvező feltételekkel tanyaföldek, Sestakert, Andrassy-úton két szobás ház nagy kerttel, Kossuth-kertben 3-szobás terraszos villa egy hold termőszőlővel. Nyilastelepen jó családi ház gyümölcsösökkel, szőlővel. Csapó-kert, Báthory-utcán 950 négyszögölös kétszobás ház. Wolaffka-telepen jóvedelmező ház. — Ertekezni a Gazdák Bankjában, Kossuth-utcán. 1944

Kisszepesen
4 kilométerre 19 holdas tanya eladó. Vigkődű Mihály-utca 45. sz. 1948

Eladó
20 holdas tanyaföld, 2-szobás gazdálakás, istállókkal város alatt, köves-út szélén. Ertekezni a Gazdák aBnkjában, Kossuth-utcán. 1942

Egy pengő
négyyszögölként a Lorántffy-kertben gyümölcsös, szőlős ingatlan nyaralóval. Hóvód-u. 28. 1956

Eladó földek!
Cserén állomáshoz közel 11 hold 6200 P. Halápon 50, 30. Elepen 80, feketén 22 hold búzatermő, 1050 pengőjével, vételár felével megvehető, Ondódon 7, Kisszepesen 13 hold. Garai-utca 5. szám alatt 400 öl ház hely, Poroszlói-úton 600 öl villatelek 400 P-ért. Házak: Szávay Gyula-utca 1., Beresényi-utca 108. Ezeket kívül igen sok eladó olcsó házi-ron van megbízásom. Megbízott Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 1960

Eladó ház hely

OLCSÓ HÁZHELYEK
a Luther- és Kuruc-utca sarkán részletfelzésre is eladók. Felvilágosítást ad dr. esanyi FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1825

Eladó ingóság

Zongora,
könyvszekerény, söző-, sütőteknők, kézi mangorló-gép, rézüst üstházal eladók. Püspöki palota I. 38. 1954

Különféle

Jókarban lévő
vasmosó eladó. Komlósy-út 15. 1918

Álló íróasztal,
1 nagy és 1 kisebb, továbbá irodai korlát olcsón eladó. József kir. herceg-u. 16. Ny.

Eladó
jókarban lévő nyitott hintó, csukott hintó, stráfszeker, oldalas szeker, 100 kéve csutka. Ertekezni Fehértórnánál, Dégenfeldtér 4. Ny.

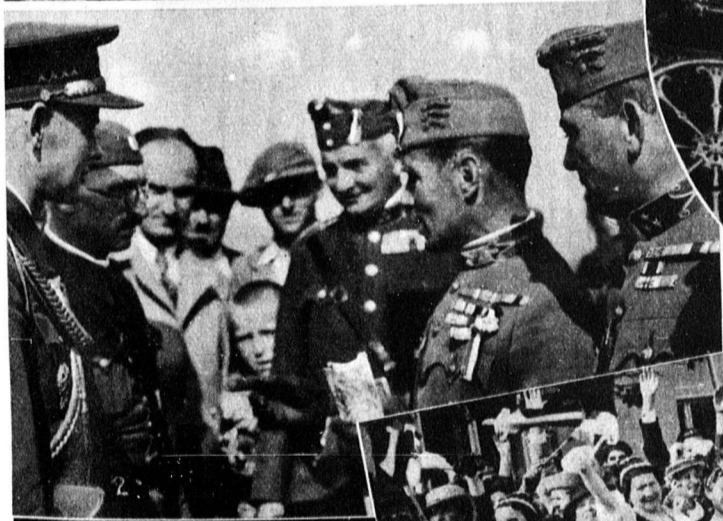
Két drb.
nagyobb fiúra való télikabát eladó. Bujdosó u. 29/b., Homokkert. 1932

Eladó
tűzirtási egyenruha felszereléssel, — vaskerekes sodronybetét. Timár u. 9. 1925

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.

DEBRECZENI UJSAG KÉPES HIRADÓJA
1938 OKTÓBER 16.

A MAGYAR HONVÉDSÉG BEVONULÁSA IPOLYSÁGRA

1. Már a honvédszenekar játszik Ipolyság főterén. 2. A csehszlovák tisztiek átadják a honvédség kiküldötteinek a katonai hatalmat. 3. Dr Salkovszky Jenő, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke beszél az ipolysági vármegyeház erkélyéről. 4. Magyarruhás nők üdvözlik az első bevonuló honvédeket.

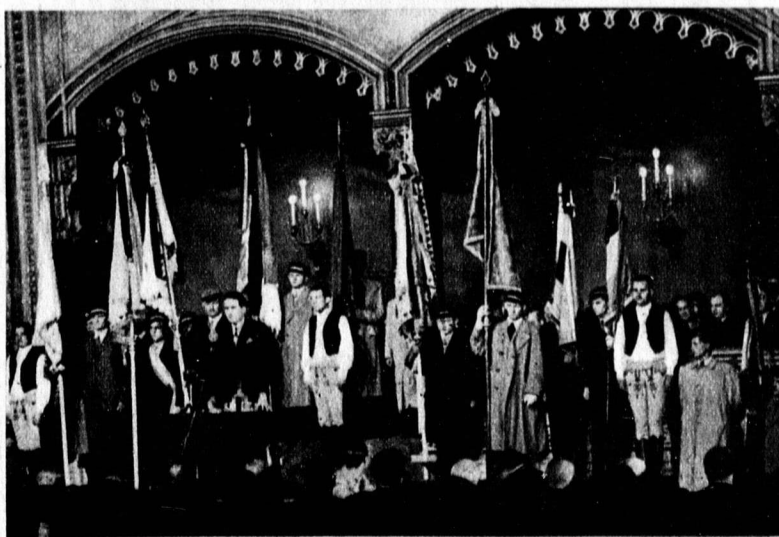
Fizessen elő a DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD-re!
Előfizetési ára egy hónapra 3 pengő.

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök és a kormány tagjai Gömbös Gyula sírjánál, halálának évfordulóján.

Virág Benedek pálosrendi fró paptanár földi maradványait halálának 108-ik évfordulóján, ünnepélyesen örök pihenőhelyére, a gellérthegyi sziklakápolnába helyezik el. Elöl Zadravetz István püspök.

Az egyetemi ifjuság október 6-iki felvidéki szabadság ünnepségén Dóri Dóczy Endre beszél a Vigadóban.

Szádeczky Kardos Géza beszél az egyetemi ifjuság október 6-iki ünnepélyén a budapesti Rákóczi szobornál.

Az Or
I
fo
E
Veszpr
tartó
évi
jöv
K
Torma
(x) az
fo
tanács

A nem
vasúti
rend
lapfő
renci
y
kirá
B
K
Liszka
kem
gá
fele
vitéz
Ernö

A Bu

SZE
FEL
TEL

TR

Az Országos Idegenforgalmi Hivatal Veszprémben tartotta az évi összejövetelét. Középen Tormay Béla (x) az Idegenforgalmi tanács elnöke.

A nemzetközi vasúti menetrend megállapító konferencia résztvevőinek kirándulása Bugacra. Középen Liszka keskeméti polgármester felesége és vitéz Marton Ernő ezredes.

A Budapest—Varsó közvetlen légivonal megnyitásának finiszigére érkezett Bobkowski József lengyel közlekedésügyi alminiszter (x) és felesége a budaörsi reptéren.

A magyar-cseh delegációk tárgyalása Komáromban. Jobboldalt gróf Teleki Pál, Kánya Kálmán, Pataki Tibor, jobboldalt Áll. Kolozsváry-Borcsa Mihály. Baloldalon a második Tiso szlovák miniszterelnök.

Kolozsváry-Borcsa Mihály sajtófőnök újságírók társaságában várja a Zsófia hajó érkezését az újkomáromi hajóhídon.

Kánya Kálmán a komáromi várban és egyik magyar tanács

A
SZE
FEL
TEL
TR

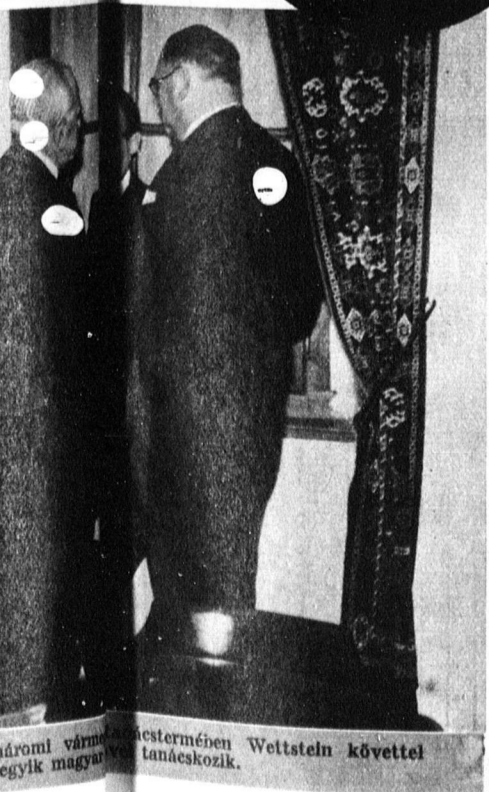

...közül
...közül
...közül

*Képek a
komáromi
tárgyalá-
sokról*

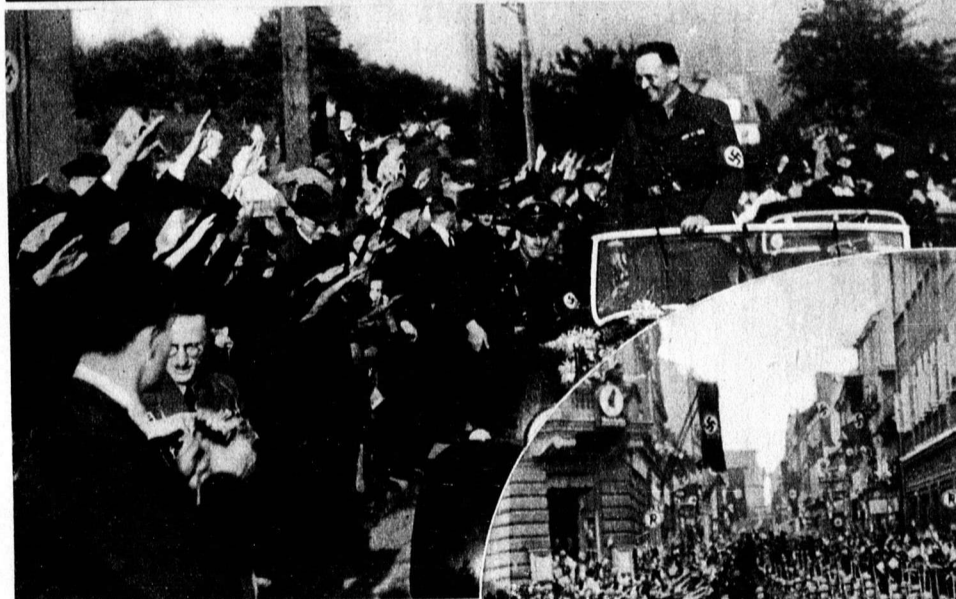
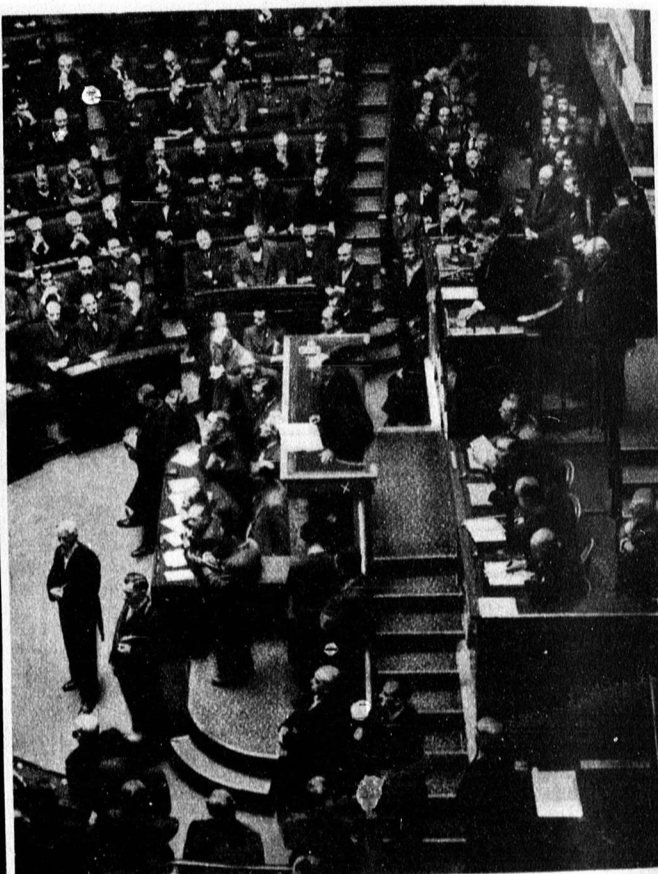
Kánya Kálmán külügyi-
miniszter és Wettstein János
prágai magyar követ a
Zsófia hajón Magyarország
térképét tanulmányozzák.

...várm...
...egyik magyar...
...teremben Wettstein követtel
tanácskozik.

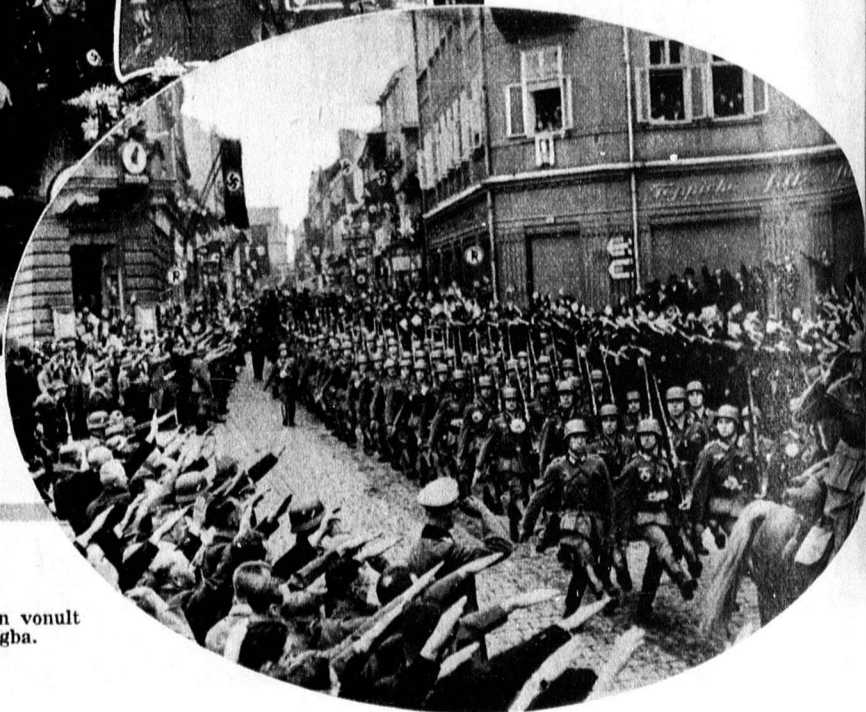

Hitler vezér és kancellár a szudéta föld egyik csah erődítményét tekintette meg kíséretével.

Henlein Konrád, a szudéta vidék felszabadításának előharcosa diadalmatban tér vissza szülővárosába, Aschba.

Daladier francia miniszterelnök a müncheni egyezmény előzményeit ismerteti a francia kamarában.

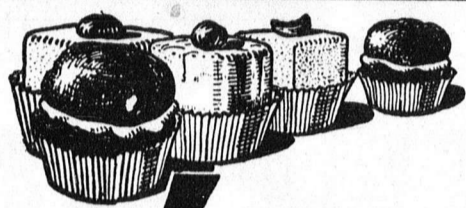

A német hadsereg hatalmas ünneplés közben vonult be a szudéta ősrégi városába, Rumburgba.

SZE
FEL
TEL

TR

A multheti angliai vihar London mellett hatalmas fákat döntött ki. Az egyik kidőlt fa egy zsúfolt autóbuszra esett, három ember meghalt és többen megsebesültek.

100
képes kácses recept-
könyvet ingyen
küldünk. Cím:
VÁNCZA GYÁR
Budapest, 10-es pósta

VÁNCZA SÜTŐPÓR

213

Október 6-i nemzeti ünnep Békés-
csabán. Münsterman Ernő c. tan-
felügyelő ünnepi beszédet mond.
(Francziszky Gy. felv.)

Jelenet a Budapesten megtartott Ferencváros—Nemzeti (3:2) futballmérkőzésről.
Balról: Szalay, Kiss, Angyal, Tull, Toldi, Sztancsik.

**NEM LÁTNI AZ
ÉVEK SZÁMÁT
HA
KHASANA**

**AJAK- ÉS ARCRUZST
HASZNÁLUNK
CSODÁS ÁRNYALATOK
TARTÓS, NEM PISZKIT**

ÁRAK:
P. 1-20, 1-80, 2-90, 3-50
Mindenütt kapható

A debreceni Tisza István Tudományegyetem új tanácsa (első sor), a múlt évi lelépő tanáccsal.

A debreceni kerületi tűzoltó tanfolyam vizsgáztató bizottsága.

ára dobozban és tubusban: P.30 - P.2-ig

A BESZKRT leventecsapata a debreceni Kispiában.

Jelenet a Bocskai-Szeged meccsről. Markosra nagyon vigyáz a szegedi védelem.

CSAK BIZTOS HATÁSU PORPÁCOT HASZNÁLJUNK AZ ŐSZI CSÁVÁZÁSHOZ

ARZOPÁC - PORZOL - TILLANTIN

SZÁRAZPÁCOK

MEGBIZHATÓSÁGA 15 ÉVE KÖZISMERT. GYORS CSÁVÁZÁST, VETŐMAGMEGTAKARITÁST BIZTOSÍT A PORPÁCOLÁS

KÉRJEN DIJMENTES UTMUTATÓT:

AGRO RT. BUDAPEST, HAJÓ U. 2.